

ประกาศ

เรื่อง นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว
มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ประกาศว่า

โดยที่คณะรัฐมนตรีได้พิจารณาเห็นสมควรให้ประกาศใช้นโยบายและแผนระดับชาติ
ว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ตามมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติ
สภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๙ เพื่อเป็นแผนหลักของชาติที่เป็นกรอบทิศทางการดำเนินการป้องกัน
แจ้งเตือน แก้ไข หรือระงับยับยั้งภัยคุกคาม เพื่อธำรงไว้ซึ่งความมั่นคงแห่งชาติ ซึ่งมีสาระสำคัญ
ตามท้ายประกาศนี้ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ใช้นโยบายและแผนระดับชาติ
ว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ตั้งแต่วันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๕ จนถึงวันที่
๓๐ กันยายน ๒๕๗๐

ประกาศ ณ วันที่ ๑๘ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๖๖ เป็นปีที่ ๘ ในรัชกาลปัจจุบัน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ
(พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ
สำนักนายกรัฐมนตรื

คำนำ

ความมั่นคงถือเป็นรากฐานที่สำคัญต่อความอยู่รอดปลอดภัย ความเจริญก้าวหน้าของชาติ และประชาชนอยู่ดีมีสุขปลอดภัยจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ โดยเมื่อวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๕ ที่ประชุมสภาความมั่นคงแห่งชาติได้มีมติเห็นชอบนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) และต่อมาเมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๕ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) เพื่อเป็นทิศทางการดำเนินการป้องกัน แจ่งเตือน แก้ไข หรือระงับยับยั้งภัยคุกคามเพื่อธำรงไว้ซึ่งความมั่นคงแห่งชาติ

นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ฉบับนี้ได้จัดทำขึ้นโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของหน่วยงานรัฐและภาคส่วนต่าง ๆ ในการประมวล วิเคราะห์ และเสนอแนะนโยบายและแผนความมั่นคงทั้ง ๑๗ ด้านภายใต้กรอบคิดความมั่นคงแบบองค์รวม (Comprehensive Security) และความมั่นคงของมนุษย์ (Human Security) ในบริบทความมั่นคงปัจจุบันและแนวโน้มภายในประเทศและต่างประเทศ โดยให้ความสำคัญกับการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานรัฐให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน (Whole-of-Nation Approach) ควบคู่กับการดำเนินงานที่ทุกภาคส่วนในสังคมมีส่วนร่วมในงานความมั่นคง (Whole-of-Society Approach) ตลอดจนการบริหารจัดการความเสี่ยงและการสร้างความสามารถในการกลับคืนสู่สภาพเดิม (Resilience) เพื่อให้พร้อมเผชิญปัญหาที่ส่งผลต่อความมั่นคงของประเทศ

ด้วยเหตุนี้ ผลสัมฤทธิ์ของนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) จำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากภาคส่วนต่าง ๆ ในการผนึกกำลังร่วมกันเพื่อขับเคลื่อนนโยบาย แผนงาน โครงการ ให้ประสานสอดคล้องกันอย่างเป็นระบบทั้งในระดับนโยบายและระดับปฏิบัติเพื่อให้ประเทศชาติมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ถาวรสืบไป

พลเอก

(ประยุทธ์ จันทร์โอชา)

นายกรัฐมนตรี

ประธานสภาความมั่นคงแห่งชาติ

สารบัญ

หน้า

บทสรุปผู้บริหาร	๑
ส่วนที่ ๑ ความสำคัญและสถานะของนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	๑๑
๑. ความนำ	๑๓
๒. ผลการดำเนินการขับเคลื่อนนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ ในห้วงที่ผ่านมา	๑๓
๓. การกำหนดผลประโยชน์แห่งชาติและความมั่นคงแห่งชาติ	๑๖
๔. หลักการ สถานะ และความสำคัญ	๑๗
ส่วนที่ ๒ สถานการณ์ ผลกระทบ และแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงบริบทความมั่นคงในระยะ ๕ ปี	๒๓
๑. ความสำคัญภูมิยุทธศาสตร์ ภูมิรัฐศาสตร์ และภูมิเศรษฐกิจไทย ที่ส่งผลต่อความมั่นคงแห่งชาติ	๒๕
๒. การประเมินขีดความสามารถของประเทศเพื่อเสริมสร้างกำลังอำนาจของชาติ	๒๗
๓. ความเปลี่ยนแปลงบริบทความมั่นคง	๒๘
ส่วนที่ ๓ วิสัยทัศน์ กรอบแนวคิด วัตถุประสงค์ และเป้าหมาย	๓๕
๑. วิสัยทัศน์	๓๗
๒. กรอบแนวคิด	๓๗
๓. วัตถุประสงค์	๔๑
๔. เป้าหมาย ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมายในภาพรวม	๔๑
ส่วนที่ ๔ นโยบายและแผนความมั่นคง	๔๓
● หมวดประเด็นความมั่นคง	
นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑ การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ	๔๕
นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๒ การปกป้องอธิปไตยและผลประโยชน์ของชาติ และการพัฒนาศักยภาพการป้องกันประเทศ	๔๙
นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๓ การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติพื้นที่ชายแดน	๕๑
นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๔ การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติทางทะเล	๕๔
นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๕ การป้องกันและแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้	๕๗
นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๖ การบริหารจัดการผู้หลบหนีเข้าเมืองและ ผู้โยกย้ายถิ่นฐานแบบไม่ปกติ	๖๐

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๗ การป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์	๖๓
นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๘ การป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด	๖๖
นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๙ การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	๖๙
นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๐ การป้องกันและแก้ไขปัญหาคความมั่นคงทางไซเบอร์	๗๒
นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๑ การป้องกันและแก้ไขปัญหาการก่อการร้าย	๗๕
นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๒ การสร้างดุลยภาพระหว่างประเทศ	๗๘
นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๓ การบริหารจัดการภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุข และโรคติดต่ออุบัติใหม่	๘๑
● หมวดประเด็นศักยภาพความมั่นคง	
นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๔ การพัฒนาศักยภาพการเตรียมพร้อมแห่งชาติ และการบริหารจัดการวิกฤตการณ์ระดับชาติ	๘๔
นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๕ การพัฒนาระบบข่าวกรองแห่งชาติ	๘๗
นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๖ การบูรณาการข้อมูลด้านความมั่นคง	๘๙
นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๗ การเสริมสร้างความมั่นคงเชิงพื้นที่	๙๑
ส่วนที่ ๕ การขับเคลื่อนและติดตามประเมินผล	๙๓
๑. ภาพรวมการขับเคลื่อนและติดตามประเมินผล	๙๕
๒. แนวทางการขับเคลื่อนและติดตามประเมินผล	๙๕
๓. กลไกการบริหารจัดการ	๙๗
๔. ปัจจัยแห่งความสำเร็จ	๑๐๓
ส่วนที่ ๖ ภาคผนวก	๑๐๕
ผนวก ก กระบวนการจัดทำ	๑๐๗
ผนวก ข ความเปลี่ยนแปลงบริบทความมั่นคงในระยะ ๕ ปี	๑๑๓
ผนวก ค แผนที่กลยุทธ์	๑๓๕
ผนวก ง ตารางสรุปตัวชี้วัด	๑๕๕
ผนวก จ แผนระดับที่ ๓ ขับเคลื่อนนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)	๑๗๕
ผนวก ฉ มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง	๑๗๙

บทสรุปผู้บริหาร

นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดให้รัฐต้องพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ เอกราช อธิปไตย บูรณภาพแห่งอาณาเขตและเขตที่ประเทศไทยมีสิทธิอธิปไตย เกียรติภูมิและผลประโยชน์ของชาติ ความมั่นคงของรัฐและความสงบเรียบร้อยของประชาชน เพื่อประโยชน์แห่งการนี้ รัฐต้องจัดให้มีการทหาร การทูตและการข่าวกรองที่มีประสิทธิภาพ กำลังทหารให้ใช้เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาประเทศด้วย ตลอดจนกำหนดให้รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกัน เพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าว ประกอบกับ พระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีหลักการให้การกำหนดนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติต้องสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งการจัดทำนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติเป็นไปตามพระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๙ เพื่อให้เป็นกรอบหรือทิศทางในการดำเนินการป้องกัน แจ่งเตือน แก้ไข หรือระงับยับยั้งภัยคุกคามเพื่ออรรถไว้ซึ่งความมั่นคงแห่งชาติ ซึ่งครอบคลุมถึงนโยบายภายในประเทศ นโยบายต่างประเทศ และนโยบายการทหารกับการเศรษฐกิจ และอื่น ๆ อันเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติให้สอดคล้องต้องกัน เพื่อให้กิจการของหน่วยงานของรัฐสามารถประสานกันได้อย่างใกล้ชิดเป็นผลดีต่อความมั่นคงแห่งชาติ และรักษาไว้ซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติ

นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) เป็นแผนระยะปานกลาง ๕ ปี ที่มีสถานะเป็นแผนระดับที่ ๒ รองรับการดำเนินการในห้วงที่สองของยุทธศาสตร์ชาติ (แผนระดับที่ ๑) โดยนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติฉบับนี้มีความเชื่อมโยงและประสานสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง และประเด็นการต่างประเทศ ตลอดจนกำหนดขอบเขตและหลักเกณฑ์พิจารณา “ประเด็นความมั่นคง” เพื่อตอบสนองตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายที่ต้องเห็นผลสัมฤทธิ์ภายในปี ๒๕๗๐ การยกระดับขีดความสามารถในการป้องกันและแก้ไขปัญหามั่นคง โดยมุ่งขยายผลกรอบแนวคิดความมั่นคงแบบองค์รวม เพื่อให้หน่วยงานของรัฐมีกรอบจัดทำและขับเคลื่อนแผนระดับที่ ๓ โดยนำเป้าหมายและตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ไปกำหนดแผนงาน โครงการ กิจกรรมหรือการดำเนินการอื่น ๆ ไปสู่การปฏิบัติได้อย่างชัดเจนและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

การจัดทำนโยบายความมั่นคงแห่งชาติที่ผ่านมา (ฉบับแรกที่มีการเผยแพร่อย่างเป็นทางการ พ.ศ. ๒๕๔๑ - ๒๕๔๔) จนถึงฉบับปัจจุบัน มีพัฒนาการมาอย่างต่อเนื่องภายใต้สถานการณ์ เงื่อนไข และการเปลี่ยนแปลงในมิติต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกประเทศ ดังนั้น นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) จึงให้ความสำคัญกับการวางรากฐานความมั่นคงของประเทศ โดยเริ่มต้นจากหน่วยย่อยของสังคม คือ สถาบันครอบครัว และสถาบันการศึกษา โดยส่งเสริมการเข้ามามีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เพื่อให้เกิดการบูรณาการการทำงานร่วมกัน โดยเฉพาะภาคประชาชน รวมถึงการแปลงนโยบายไปสู่การปฏิบัติในพื้นที่ให้มุ่งเน้นไปที่พื้นที่ตำบลเป้าหมายเพื่อขยายแนวคิดการพัฒนาพื้นที่เพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ และแผนตำบล “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” โดยเร่งป้องกัน

และแก้ไขเฉพาะปัญหาความมั่นคงที่สำคัญจากการประเมินสถานการณ์และแนวโน้มความเสี่ยงในระยะ ๕ ปี ผ่านกระบวนการคัดเลือกและจัดลำดับความสำคัญของประเด็นความมั่นคงที่มีผลกระทบและความเสี่ยงสูง (High Risk, High Impact) จากบริบทและสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกประเทศ การประเมินขีดความสามารถของประเทศเพื่อเสริมสร้างกำลังอำนาจของชาติ เพื่อกำหนดจุดยืนหรือตำแหน่งของประเทศ และเสริมสร้างแนวทางการพัฒนาศักยภาพความมั่นคงของประเทศให้สามารถบริหารจัดการความเสี่ยงภัยคุกคามทุกรูปแบบได้อย่างทันท่วงที โดยขยายผลกรอบแนวคิดความมั่นคงแบบองค์รวมในการเชื่อมโยงมิติการเมือง เศรษฐกิจ สังคม การทหาร ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อให้เกิดความมั่นคงปลอดภัย และมีความสงบเรียบร้อยในทุกๆระดับ นอกจากนี้มีการกำหนดจุดเน้น (Focus) และแนวทางสำคัญเชิงลึก (Highlight) ของเป้าหมาย ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ให้เห็นผลสัมฤทธิ์เป็นรูปธรรม การเติมเต็มช่องว่างของแนวทางการพัฒนาที่กำหนดไว้ในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ตลอดจนเป็นกรอบทิศทางกำหนดยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณของประเทศ โดยนำเป้าหมาย ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมายที่ต้องการมุ่งเน้นในแต่ละปีผนวกเข้ากับยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาสนับสนุนงบประมาณสำหรับแผนงานหรือโครงการเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติซึ่งเป็นเรื่องสำคัญที่เกี่ยวกับนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ

วิสัยทัศน์

“ประเทศชาติมีเสถียรภาพ ประชาชนอยู่ดีมีสุข ปลอดภัยจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ มีศักยภาพบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม และรักษาไว้ซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติอย่างยั่งยืน”

วัตถุประสงค์

- เพื่อเป็นกรอบทิศทางในการดำเนินการป้องกัน แจ่งเตือน แก้ไข หรือระงับยับยั้งภัยคุกคามเพื่อธำรงไว้ซึ่งความมั่นคงแห่งชาติ
- เพื่อถ่ายทอดยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรมและเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้
- เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นกรอบทิศทางการจัดทำและขับเคลื่อนแผนระดับที่ ๓ (แผนปฏิบัติการด้านต่าง ๆ แผนปฏิบัติราชการของหน่วยงาน แผนพัฒนาในระดับพื้นที่) ที่เกี่ยวข้องทางด้านความมั่นคงได้อย่างสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

เป้าหมาย ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมายในภาพรวม

- **เป้าหมายในภาพรวม**
ประเทศไทยมีความมั่นคงและมีเสถียรภาพมากขึ้น ประชาชนดำรงชีวิตโดยปกติสุข รวมทั้งมีการพัฒนาศักยภาพบริหารจัดการ เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงแบบองค์รวมและรักษาไว้ซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติ
- **ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายในภาพรวม**
ความสำเร็จของการบรรลุค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแต่ละตัวชี้วัดย่อยของ ๑๗ นโยบายและแผนความมั่นคง ภายใต้นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)

นอกจากนี้ กรอบแนวคิดยังคงน้อมนำแนวพระราชดำริ หลักการทรงงาน หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และพระราชปณิธาน ของพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว “การสืบสาน รักษา และต่อยอด และครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขแห่งอาณาราษฎรตลอดไป” การพัฒนาที่ยั่งยืน การบูรณาการเพื่อส่งเสริมความร่วมมือของทุกภาคส่วน การบริหารจัดการความเสี่ยงและการสร้างความสามารถในการกลับคืนสู่สภาพเดิม หรือ “ล้มแล้ว ลุกไว” ตลอดจนขยายผลความมั่นคงแบบองค์รวม

ภาพรวมสถานะแวดล้อมด้านความมั่นคง

ในห้วง ๕ ปีข้างหน้าประเทศไทยยังคงต้องเผชิญความเสี่ยงหลายประการที่มีความเชื่อมโยงระหว่างกัน ซึ่งสามารถส่งผลกระทบต่อความมั่นคงในหลายระดับ โดยภัยคุกคามและปัญหาความมั่นคงมีความซับซ้อน และเชื่อมโยงกับมิติต่าง ๆ ทั้งการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เทคโนโลยี สารสนเทศ และการทหาร ตลอดจนบริบทและแนวโน้มมิติความมั่นคงจะเป็นการผสมผสานระหว่างภัยคุกคาม รูปแบบเก่าและภัยคุกคามรูปแบบใหม่ที่เรียกว่า “ภัยคุกคามแบบผสมผสาน” ส่งผลให้ต้องพิจารณาทั้งในเชิงมุมมองผลกระทบภายนอกที่ส่งผลต่อไทย และมุมมองสถานการณ์ภายในประเทศที่ส่งผลต่อภายนอก แบ่งออกเป็น ๓ ระดับ ได้แก่ ๑) **ระดับโลก** กลุ่มประเทศมหาอำนาจ การรวมกลุ่มระหว่างประเทศ ยังคงเป็นปัจจัยหลักที่ส่งผลกระทบต่อบริบทความมั่นคงในระดับโลก ซึ่งประเทศไทยจำเป็นต้องมีการเตรียมพร้อมรับมือวิกฤตการณ์ ความมั่นคง เพื่อลดความเสี่ยงต่อความมั่นคงแห่งชาติและคุณภาพชีวิตของคนในชาติ โดยมีแนวโน้มการแข่งขันระหว่างประเทศที่สำคัญจากการสะสมอาวุธและการแพร่ขยายอาวุธ และการแสวงประโยชน์จากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและนวัตกรรม ๒) **ระดับภูมิภาค** พื้นที่ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ถือเป็นยุทธศาสตร์สำคัญ เนื่องจากเป็นเส้นทางคมนาคมและแหล่งทรัพยากรพลังงานที่สำคัญ ส่งผลให้มีแนวโน้มการแข่งขันและขยายอิทธิพลเชิงยุทธศาสตร์ระหว่างประเทศมหาอำนาจและขั้วอำนาจต่าง ๆ โดยเฉพาะกรณีพิพาทในทะเลจีนใต้ และอนุภาคลุ่มน้ำโขง และ ๓) **ระดับประเทศ** ความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ สถานการณ์ภายในประเทศต่าง ๆ อาทิ ปัญหาทางด้านการเมือง ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ผู้หลบหนีเข้าเมืองและผู้โยกย้ายถิ่นฐานแบบไม่ปกติ ยาเสพติด การทุจริตคอร์รัปชัน สาธารณภัย ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ตลอดจนการเตรียมพร้อมความมั่นคงด้านพลังงานและอาหาร ล้วนเป็นปัจจัยที่สำคัญในการพิจารณาฉกทัศน์ของบริบทความมั่นคงในระดับประเทศ

นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) มีทั้งสิ้น ๑๗ นโยบาย และแผนความมั่นคง แบ่งออกเป็น ๒ หมวด ดังนี้

๑. หมวดประเด็นความมั่นคง เป็นประเด็นภัยคุกคามที่มีผลกระทบและแนวโน้มความเสี่ยงสูงต่อความมั่นคงแห่งชาติและผลประโยชน์แห่งชาติ รวม ๑๓ นโยบายและแผนความมั่นคง ดังนี้

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑ การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ มุ่งเน้นให้สังคมไทยอยู่ร่วมกันอย่างสันติและเคารพในความแตกต่างหลากหลายบนพื้นฐานสิทธิมนุษยชนและพร้อมธำรงไว้ซึ่งสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ โดยปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์ ผ่านการส่งเสริมการเรียนรู้

จัดทำหรือพัฒนาหลักสูตรและเผยแพร่ชุดข้อมูลความรู้เกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ ตลอดจนส่งเสริมการอยู่ร่วมกันของคนในชาติอย่างสันติ และเคารพในความแตกต่างหลากหลายบนพื้นฐานสิทธิมนุษยชน และให้ความสำคัญกับทุกศาสนา ผู้ที่มีหลักความเชื่อต่าง ๆ และผู้ที่ไม่นับถือศาสนา (กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร เป็นหน่วยงานเจ้าภาพ)

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๒ การปกป้องอธิปไตยและผลประโยชน์ของชาติ และการพัฒนาศักยภาพการป้องกันประเทศ มุ่งเน้นการปกป้อง รักษา และแก้ไขปัญหาที่กระทบต่ออธิปไตยและผลประโยชน์ของชาติ ทั้งทางบก ทางทะเล และทางอากาศ รวมทั้งการพัฒนาขีดความสามารถเชิงยุทธศาสตร์ของกองทัพและหน่วยงานด้านความมั่นคงที่เกี่ยวข้องเพื่อการป้องกันประเทศในอนาคต ผ่านการเตรียมกำลังเชิงยุทธศาสตร์ และพัฒนากองทัพและหน่วยงานความมั่นคงไปสู่ความทันสมัย โดยเฉพาะการเตรียมความพร้อมเพื่อให้สามารถรองรับปฏิบัติการทางไซเบอร์และอวกาศ (กระทรวงกลาโหม เป็นหน่วยงานเจ้าภาพ)

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๓ การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติพื้นที่ชายแดน มุ่งเน้นให้พื้นที่ชายแดนมีความมั่นคง ปลอดภัย มีศักยภาพในการป้องกันและแก้ไขภัยคุกคามทุกรูปแบบ มีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงของมนุษย์อย่างสมดุล อีกทั้งยังเป็นพื้นที่แห่งความร่วมมือและสร้างความสัมพันธ์อันดีกับประเทศรอบบ้าน ทั้งในด้านการร่วมกันป้องกันภัยคุกคาม การแก้ไขปัญหาค้างค้ำ และการสร้างความมั่งคั่งร่วมกันอย่างยั่งยืน โดยสร้างสภาพแวดล้อมในพื้นที่ชายแดนให้มีความปลอดภัยและมีศักยภาพในการป้องกันและแก้ไขภัยคุกคาม ยกระดับและพัฒนาจุดผ่านแดนให้มีประสิทธิภาพในการป้องกันภัยคุกคามและเชื่อมโยงเศรษฐกิจ การค้า และการสัญจรข้ามแดน ตลอดจนสามารถแก้ไขปัญหาเขตแดนระหว่างไทยกับประเทศรอบบ้านให้เกิดความสมดุลระหว่างผลประโยชน์แห่งชาติและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ (กระทรวงมหาดไทย เป็นหน่วยงานเจ้าภาพ)

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๔ การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติทางทะเล มุ่งเน้นความมั่นคงทางทะเลแบบองค์รวมให้ป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยคุกคามทางทะเลที่สำคัญอย่างต่อเนื่อง โดยคำนึงถึงการรักษาความมั่นคงทางทะเลและผลประโยชน์ของชาติทางทะเลให้มีความสมดุลและยั่งยืน และการบริหารจัดการองค์ความรู้ทางทะเลที่มีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการดำเนินการด้านความมั่นคงทางทะเล เสริมสร้างร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน อาเซียน และประเทศในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก รวมถึงการใช้ประโยชน์จากทะเลอย่างสมดุลและยั่งยืนเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมภายใต้แนวคิดเศรษฐกิจสีน้ำเงิน โดยเฉพาะการท่องเที่ยว การประมง การพาณิชย์นาวี และการขุดเจาะหรือสำรวจแหล่งพลังงานใต้ทะเล การบริหารจัดการองค์ความรู้ทางทะเล และการสร้างความตระหนักรู้ความสำคัญของทะเล (ศูนย์อำนวยการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล เป็นหน่วยงานเจ้าภาพ)

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๕ การป้องกันและแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ มุ่งเน้นการลดการก่อเหตุรุนแรงและความสูญเสีย พัฒนาเศรษฐกิจให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตและศักยภาพของพื้นที่ รวมทั้งเสริมสร้างความเข้มแข็งของสังคมในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยเสริมสร้างความปลอดภัย

และขจัดเงื่อนไขความรุนแรง ผ่านการเสริมสร้างความสามารถในการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน สร้างความเข้มแข็งของชุมชนและหมู่บ้าน โดยขับเคลื่อนผ่านกระบวนการพูดคุยเพื่อสันติสุขจังหวัดชายแดนภาคใต้ภายใต้เจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บนพื้นฐานของความจริงใจ สมัยครใจ และให้เกียรติ เพื่อเป็นทางออกของความขัดแย้งตามแนวทางสันติวิธี ผ่านการพัฒนาและปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานสำคัญ คุณภาพการศึกษา และการบริหารจัดการของภาครัฐ (สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ เป็นหน่วยงานเจ้าภาพ)

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๖ การบริหารจัดการผู้หลบหนีเข้าเมืองและผู้โยกย้ายถิ่นฐานแบบไม่ปกติ มุ่งเน้นการบริหารจัดการผู้มีปัญหาสถานะและสิทธิบุคคล แรงงานต่างด้าว กลุ่มที่มีความเปราะบางต่อความมั่นคงและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ผู้โยกย้ายถิ่นฐานแบบไม่ปกติ รวมถึงผู้ได้รับการคุ้มครองหรือผู้อยู่ระหว่างคัดกรองสถานะที่ไม่สามารถเดินทางกลับประเทศภูมิลำเนาได้ ให้มีความสมดุลระหว่างมิติความมั่นคง ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ และหลักสิทธิมนุษยชน โดยเร่งดำเนินการจัดทำฐานข้อมูลเกี่ยวกับสถิติผู้หลบหนีเข้าเมืองในกลุ่มที่มีปัญหาสถานะและสิทธิบุคคล การบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องในการตรวจสอบและจับกุมแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย ผู้ประกอบการ รวมถึงผู้จัดหาแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย การบูรณาการความร่วมมือระหว่างส่วนราชการภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง และประเทศต้นทางในการเร่งรัดกำหนดมาตรการแก้ไขปัญหากลุ่มผู้ติดตามแรงงานต่างด้าว (กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร เป็นหน่วยงานเจ้าภาพ)

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๗ การป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ มุ่งเน้นการยกระดับสถานะและเพิ่มขีดสมรรถนะของประเทศไทยในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นรูปธรรมให้ได้รับการยอมรับจากสากล โดยดำเนินการเร่งรัดการบริหารจัดการคดีค้ามนุษย์ โดยใช้กลไกการขับเคลื่อนและบูรณาการการทำงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการป้องกันและแก้ไขปัญหาระบบบังคับและการค้ามนุษย์ของแรงงานไทยและแรงงานต่างด้าว ตลอดจนเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ ทักษะ และพัฒนาศักยภาพให้แก่คณะสหวิชาชีพ เจ้าหน้าที่รัฐ และผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องในการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินคดีค้ามนุษย์ (กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นหน่วยงานเจ้าภาพ)

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๘ การป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด มุ่งเน้นการป้องกันประชากรทุกกลุ่มเป้าหมายไม่ให้เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด สกัดกั้น และปราบปรามขบวนการการค้ายาเสพติด ตลอดจนการบำบัด รักษา และฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดให้เกิดการยอมรับจากสังคม โดยเสริมสร้างความเข้มแข็งในระดับปัจเจกบุคคล ครอบครัว ชุมชน สร้างภูมิคุ้มกันระดับบุคคล ด้วยการเสริมสร้างทัศนคติและความรู้เท่าทันยาเสพติดทั้งการเสพและการค้า เสริมสร้างและยกระดับความร่วมมือด้านยาเสพติด ทั้งการป้องกัน ปราบปราม และบำบัดฟื้นฟูกับองค์การระหว่างประเทศ ตลอดจนสกัดกั้นการลักลอบลำเลียงปราบปรามผู้ค้ายาเสพติดและเครือข่ายการค้ายาเสพติดในประเทศและอาชญากรรมข้ามชาติ รวมถึงพัฒนาเทคโนโลยีและฐานข้อมูลเพื่อใช้ประโยชน์ในการเฝ้าระวังการใช้แพลตฟอร์มออนไลน์ในการลักลอบจำหน่ายยาเสพติด นอกจากนี้ ยังมุ่งเสริมสร้างโอกาสและทางเลือกของผู้เสพยาเสพติด ภายหลังการเข้ารับการรักษาให้สามารถใช้ชีวิต

ในสังคมได้อย่างปกติสุข มีศักดิ์ศรีบนพื้นฐานสิทธิมนุษยชน สามารถพัฒนาศักยภาพมนุษย์ และไม่ถูกตีตราหรือเลือกปฏิบัติ (กระทรวงยุติธรรม โดย สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด เป็นหน่วยงานเจ้าภาพ)

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๙ การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย มุ่งเน้นการยกระดับการจัดการความเสี่ยงสาธารณภัยที่สำคัญอันเกิดจากภัยธรรมชาติ และภัยที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์ และ/หรือ เป็นภัยซ้ำซ้อน ให้สามารถแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นได้รวดเร็ว ทันท่วงที ต่อเหตุการณ์ และยั่งยืน โดยเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ การรับรู้และตระหนักรู้ถึงการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยที่ถูกต้องให้กับทุกภาคส่วน เพื่อลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนส่งเสริม ความเป็นหุ้นส่วนระหว่างประเทศ ในการจัดการความเสี่ยงสาธารณภัย และประสานความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม โดยมุ่งจัดการสาธารณภัยให้มีมาตรฐานตามหลักสากล ด้วยการเสริมสร้างการจัดการในภาวะฉุกเฉินแบบบูรณาการให้เป็นไปตามมาตรฐานในการปฏิบัติในภาวะฉุกเฉิน ตลอดจนกำหนดแนวทางการปฏิบัติร่วมของศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินและเสริมสร้างระบบการบริหารจัดการเกี่ยวกับการบรรเทาทุกข์และการช่วยเหลือผู้ประสบภัยได้อย่างรวดเร็ว ทัวถึง และเป็นธรรม (กระทรวงมหาดไทย โดย กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นหน่วยงานเจ้าภาพ)

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๐ การป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงทางไซเบอร์ มุ่งเน้นให้ประเทศไทยสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกัน รับมือความเสี่ยงภัยคุกคามทางไซเบอร์ ยกระดับมาตรฐานรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ และลดการก่ออาชญากรรมทางไซเบอร์ โดยพัฒนาระบบการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ให้สอดคล้องมาตรฐานสากล สามารถแก้ไขเหตุการณ์ที่เกี่ยวกับความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ต่อโครงสร้างพื้นฐานสำคัญทางสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนพัฒนากลไก มาตรการ และแนวทางในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางไซเบอร์ รวมถึงพัฒนาการสืบสวนสอบสวนอาชญากรรมทางไซเบอร์ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด (สำนักงานคณะกรรมการการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติ เป็นหน่วยงานเจ้าภาพ)

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๑ การป้องกันและแก้ไขปัญหการก่อการร้าย มุ่งเน้นให้ประเทศไทยมีภูมิคุ้มกันในการรับมือกับภัยก่อการร้าย มีขีดความสามารถในการตอบโต้ต่อเหตุวิกฤตจากการก่อการร้าย และมีศักยภาพในการฟื้นตัวจากภัยก่อการร้ายให้กลับสู่ภาวะปกติ โดยแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและข่าวกรองด้านการก่อการร้ายทั้งภายในและต่างประเทศ ปกป้องโครงสร้างพื้นฐานสำคัญและพื้นที่เปราะบาง มีระบบฐานข้อมูล และเชื่อมโยงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านการก่อการร้าย ตลอดจนสร้างความตระหนักรู้และการมีส่วนร่วมของภาคเอกชนและภาคประชาชนในการป้องกันภัยก่อการร้าย พัฒนากลไกการรับมือขณะเกิดเหตุและระบบการแจ้งเตือน การสื่อสาร การประชาสัมพันธ์ต่อเหตุวิกฤตจากการก่อการร้าย เพื่อสร้างความรับรู้ ความเข้าใจ เสริมสร้างการมีส่วนร่วมกับชุมชน ท้องถิ่น สถาบันศาสนา และสถาบันการศึกษา (สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ เป็นหน่วยงานเจ้าภาพ)

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๒ การสร้างดุลยภาพระหว่างประเทศ มุ่งเน้นให้ประเทศไทยสามารถรักษาดุลยภาพระหว่างประเทศเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงแห่งชาติ มีบทบาทนำในประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน รวมทั้งรักษาผลประโยชน์แห่งชาติบริเวณลุ่มน้ำโขง และความสัมพันธ์อันดีกับประเทศ

รอบบ้าน โดยรักษาผลประโยชน์แห่งชาติเป็นที่ตั้ง มีปฏิสัมพันธ์กับกลุ่มประเทศเป้าหมายอย่างสม่ำเสมอ รวมถึงรักษาดุลยภาพระหว่างประเทศสำคัญทางยุทธศาสตร์ โดยทบทวนและกำหนดแนวทางทำที่และความร่วมมือของไทยต่อประเทศมหาอำนาจหรือกลุ่มประเทศที่มีบทบาทสำคัญทางยุทธศาสตร์ เพื่อให้ไทยสามารถประมาณการเปลี่ยนแปลงและปรับเปลี่ยนแนวทางการรักษาดุลยภาพระหว่างประเทศของไทยได้ทันที่ และเสริมบทบาทนำของไทยในประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน เพื่อรักษาผลประโยชน์แห่งชาติ และผลประโยชน์ร่วมกันของภูมิภาค โดยผลักดันความร่วมมือในการป้องกันและแก้ไขภัยคุกคามระดับภูมิภาค อาทิ ประเด็นการต่อต้านยาเสพติดและสินค้าผิดกฎหมาย ประเด็นหมอกควันข้ามแดน และประเด็นภัยคุกคามทางไซเบอร์ (กระทรวงการต่างประเทศ เป็นหน่วยงานเจ้าภาพ)

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๓ การบริหารจัดการภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุขและโรคติดต่ออุบัติใหม่ มุ่งเน้นการเตรียมความพร้อมและการเพิ่มขีดความสามารถการบริหารจัดการภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุข และโรคติดต่ออุบัติใหม่ ทั้งในระดับภูมิภาคและระดับท้องถิ่น โดยพัฒนาศักยภาพและดำเนินการตามแผนปฏิบัติการเตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่ รวมถึงแผนเผชิญเหตุและการบริหารจัดการด้านสาธารณสุขฉุกเฉิน โดยมีการฝึกซ้อมเพื่อบูรณาการความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ตลอดจนส่งเสริมให้ประเทศมีความมั่นคงทางยาและเวชภัณฑ์ สามารถผลิตยาและเวชภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการภาวะฉุกเฉินทางการแพทย์และสาธารณสุขได้ทั้งห่วงโซ่อุปทาน (กระทรวงสาธารณสุข เป็นหน่วยงานเจ้าภาพ)

๒. หมวดประเด็นศักยภาพความมั่นคง เป็นประเด็นเสริมสร้างศักยภาพและพัฒนาขีดความสามารถของประเทศในการป้องกันและแก้ไขประเด็นความมั่นคงให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น รวม ๔ นโยบายและแผนความมั่นคง ดังนี้

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๔ การพัฒนาศักยภาพการเตรียมพร้อมแห่งชาติ และการบริหารจัดการวิกฤตการณ์ระดับชาติ มุ่งเน้นให้พัฒนาศักยภาพการเตรียมพร้อมเพื่อป้องกัน และตอบสนองต่อภัยคุกคามรวมทั้งบูรณาการทรัพยากรของประเทศเพื่อใช้ในการเผชิญกับวิกฤตการณ์ระดับชาติ โดยทบทวน และพัฒนากลไกการบริหารจัดการ ทั้งในระดับนโยบาย ระดับอำนาจการ และระดับปฏิบัติ ให้สามารถปฏิบัติภารกิจร่วมกันได้อย่างประสานสอดคล้องเมื่อประเทศเผชิญกับปัญหาภัยคุกคาม หรือเข้าสู่ภาวะวิกฤตระดับชาติ ส่งเสริมความร่วมมือกับต่างประเทศในระดับทวิภาคีและพหุภาคีเพื่อสร้างความเข้มแข็งในการวิจัยและพัฒนาร่วมกัน พัฒนาประสิทธิภาพกลไก ระบบการสั่งการในการประเมินและติดตามสถานการณ์ที่มีความเสี่ยงในการเข้าสู่ภาวะวิกฤตการณ์ระดับชาติ การแจ้งเตือน ตลอดจนการประสานงานระหว่างหน่วยงานและผู้ปฏิบัติการกิจ (สำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาติ เป็นหน่วยงานเจ้าภาพ)

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๕ การพัฒนาระบบข่าวกรองแห่งชาติ มุ่งเน้นการยกระดับระบบงานข่าวกรองแห่งชาติในการเฝ้าระวัง ประเมิน ตอบสนอง และแจ้งเตือน ต่อสถานการณ์ด้านความมั่นคงเชิงยุทธศาสตร์ในระยะยาว พร้อมทั้งขยายเครือข่ายเฝ้าระวังเพื่อสนับสนุนงานข่าวกรอง และการวางระบบงานข่าวกรองเพื่อป้องกันภัยคุกคามที่สำคัญ โดยพัฒนาขีดความสามารถในการรวบรวมและประเมินสถานการณ์

ด้านการข่าว พัฒนาและขยายเครือข่ายด้านการข่าว รวมถึงพัฒนาศักยภาพ เสริมสร้างองค์ความรู้บุคลากร เพื่อใช้ในการประเมินสถานการณ์ด้านการข่าวในระยะยาว (สำนักข่าวกรองแห่งชาติ เป็นหน่วยงานเจ้าภาพ)

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๖ การบูรณาการข้อมูลด้านความมั่นคง มุ่งเน้นการจัดทำ และเชื่อมโยงบัญชีข้อมูลด้านความมั่นคงขนาดใหญ่เชิงดิจิทัลให้สามารถนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจเชิงนโยบาย ในการป้องกันและแก้ไขภัยคุกคามที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงแห่งชาติ โดยบูรณาการข้อมูลด้านความมั่นคง เพื่อประกอบการตัดสินใจเชิงนโยบาย ตลอดจนกำหนดโจทย์ประเด็นความมั่นคงและประเด็นศักยภาพความมั่นคง ภายใต้นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) เพื่อใช้เป็นประเด็นสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) และพัฒนากลไกการบริหารจัดการการบูรณาการข้อมูลด้านความมั่นคง ผ่านการจัดทำแผนหรือแนวทางการขับเคลื่อนการบูรณาการข้อมูลด้านความมั่นคง และสร้างความร่วมมือ หรือความตกลงสำหรับการเชื่อมโยง แลกเปลี่ยน และแบ่งปันข้อมูลภายในแพลตฟอร์มด้านความมั่นคงตามหน้าที่ อำนาจของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร เป็นหน่วยงานเจ้าภาพ)

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๗ การเสริมสร้างความมั่นคงเชิงพื้นที่ มุ่งเน้นการป้องกัน และแก้ไขปัญหาความมั่นคงในพื้นที่เป้าหมายระดับตำบลเพื่อให้เกิดความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน โดยขยายแนวคิด การพัฒนาพื้นที่เพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ และแผนตำบล มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ให้เป็นรูปธรรม โดยพัฒนา คุณภาพชีวิตและเสริมสร้างภูมิคุ้มกันด้านความมั่นคงเชิงพื้นที่ให้แก่ประชาชน ด้วยการนำนโยบายและแผน ความมั่นคงต่าง ๆ รวมถึงประเด็นความมั่นคงในระดับพื้นที่ที่สำคัญ อาทิ ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ปัญหาการอยู่ร่วมกันระหว่างคนกับสัตว์ในพื้นที่ ความขัดแย้งทางพลังงาน อาหาร และน้ำ ไปใช้กำหนดทิศทางเพื่อแก้ไขปัญหาให้สอดคล้องกับบริบทภัยความมั่นคงในพื้นที่ ตลอดจนพัฒนาศักยภาพ บุคลากรผู้ปฏิบัติงานความมั่นคงในระดับพื้นที่ และเครือข่ายการเสริมสร้างความมั่นคงเชิงรุกในระดับพื้นที่ ทั้งภาครัฐและนอกภาครัฐให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูล ประสานการดำเนินการ และสะท้อนความต้องการจากระดับพื้นที่ สู่ระดับนโยบายอย่างมีประสิทธิภาพ (กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร เป็นหน่วยงานเจ้าภาพ)

แนวทางการขับเคลื่อน ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล

การบูรณาการเพื่อส่งเสริมความร่วมมือของทุกภาคส่วนตามแนวทางบูรณาการการทำงานของ หน่วยงานภาครัฐให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน (Whole-of-Government Approach) และแนวทางบูรณาการ การทำงานที่ทุกภาคส่วนในสังคมมีส่วนร่วม (Whole-of-Society Approach) เพื่อเสริมสร้างความมั่นคง แบบองค์รวม จึงกำหนดให้มีการบูรณาการทั้งในเชิงโครงสร้างและกลไก การถ่ายทอดเป้าหมายและตัวชี้วัด ลงสู่ระดับหน่วยงาน เพื่อเชื่อมโยงให้การดำเนินการมีทิศทางเชิงนโยบายและยุทธศาสตร์ร่วมกัน รวมทั้ง ให้มีหน่วยงานเจ้าภาพรับผิดชอบบูรณาการขับเคลื่อนที่ชัดเจน โดยกลไกการบริหารจัดการมีความสำคัญ ในการขับเคลื่อนและติดตามประเมินผลนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ซึ่งสภาความมั่นคงแห่งชาติ ถือเป็นกลไกสูงสุดในการกำกับและติดตามการดำเนินการในภาพรวม รวมทั้ง มีกลไกแผนงานยุทธศาสตร์ความมั่นคงเป็นกลไกหลักสำคัญเพื่อผลักดันการขับเคลื่อนให้บรรลุเป้าหมาย ตามหลักความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล (Causal Relationship: XYZ) แบ่งออกเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

๑. ระดับนโยบาย กำหนดทิศทางการขับเคลื่อนนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) มีสถานะแผนระดับที่ ๒ ไปในคราวเดียวกันกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง คือ **คณะกรรมการบูรณาการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง**

๒. ระดับส่วนกลาง อำนวยการ ประสานงาน และกำกับเป้าหมายและตัวชี้วัดให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) โดยดำเนินการไปในคราวเดียวกันกับการขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง เพื่อรายงานต่อคณะกรรมการบูรณาการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง และสภาความมั่นคงแห่งชาติ ตามลำดับ คือ **คณะกรรมการขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง และนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ** ประกอบด้วย ๕ คณะย่อย ดังนี้

๒.๑ **คณะกรรมการขับเคลื่อนแผนย่อยด้านการรักษาความสงบภายในประเทศ** (เลขาธิการกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร เป็นประธาน)

๒.๒ **คณะกรรมการขับเคลื่อนแผนย่อยด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหามีผลกระทบต่อความมั่นคง** (เลขาธิการกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร เป็นประธาน)

๒.๓ **คณะกรรมการขับเคลื่อนแผนย่อยด้านการพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ** (ปลัดกระทรวงกลาโหม เป็นประธาน)

๒.๔ **คณะกรรมการขับเคลื่อนแผนย่อยด้านการบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียนและนานาชาติ รวมทั้งองค์กรภาครัฐและที่มิใช่ภาครัฐ** (ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ เป็นประธาน)

๒.๕ **คณะกรรมการขับเคลื่อนแผนย่อยด้านการพัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม** (เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ เป็นประธาน)

๓. ระดับพื้นที่ ให้ความสำคัญกับการขับเคลื่อนที่เกี่ยวข้องกับกลไกการบริหารแผนพัฒนาในระดับพื้นที่ ตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ โดยมีหน่วยงาน/กลไกที่รับผิดชอบ ได้แก่ กระทรวงมหาดไทย คณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) และ คณะอนุกรรมการจัดทำแผนงานด้านความมั่นคงจังหวัด

หน่วยงานเจ้าภาพบูรณาการขับเคลื่อนจำเป็นต้องติดตามและประเมินผลในขั้นต้น ทั้งรอบ ๖ เดือน และรายปี ตามที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามแผน/ภารกิจ ๑๗ นโยบายและแผนความมั่นคง โดยมีกลไกการบริหารจัดการ ทั้งในระดับนโยบาย ระดับส่วนกลาง และระดับพื้นที่ เร่งรัดติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล เพื่อเสนอสภาความมั่นคงแห่งชาติ เพื่อกำกับและติดตามการดำเนินการในภาพรวม หรือพิจารณาทบทวน ปรับปรุง และพัฒนากระบวนการดำเนินงานให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพต่อไป

ปัจจัยแห่งความสำเร็จขึ้นอยู่กับที่รัฐบาลให้ความสำคัญและสนับสนุนการดำเนินการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในทุกระดับรับรู้และเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินการและขับเคลื่อน การถ่ายทอดเป้าหมายและตัวชี้วัด

ไปสู่การจัดทำแผนระดับที่ ๓ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีความพร้อมด้านทรัพยากรสามารถปรับปรุงและพัฒนา
การบริหารจัดการตามภารกิจที่รับผิดชอบให้สอดคล้องกับแนวทางที่กำหนด การพิจารณาจัดสรรงบประมาณ
ให้หน่วยงานของรัฐ การบูรณาการการทำงานของทุกภาคส่วน ตลอดจนการขับเคลื่อนไปสู่การปฏิบัติได้
อย่างมีประสิทธิภาพ

ส่วนที่ ๑

ความสำคัญและสถานะ
ของนโยบายและแผนระดับชาติ
ว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ
(พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

๑. ความนำ

นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) เป็นแผนระดับที่ ๒ โดยมีกรอบระยะเวลาดำเนินการ ๕ ปี ครอบคลุมปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ รองรับการถ่ายทอดแผนระดับที่ ๑ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง และเชื่อมโยงให้มีการขับเคลื่อนไปสู่การปฏิบัติผ่านแผนระดับที่ ๓ เพื่อให้เป็นกรอบทิศทางการป้องกัน แจ่งเตือน แก้ไข หรือระงับยับยั้งภัยคุกคามเพื่อธำรงไว้ซึ่งความมั่นคงแห่งชาติ และรักษาผลประโยชน์แห่งชาติอันเป็นเป้าหมายสูงสุดของประเทศ ซึ่งนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติฉบับนี้ให้ความสำคัญกับการขับเคลื่อนกรอบแนวคิดความมั่นคงแบบองค์รวม มุ่งเน้นการกำหนดนโยบายและแผนการขับเคลื่อนงานด้านความมั่นคงให้สอดคล้องในทิศทางเดียวกัน โดยมีได้จำกัดเฉพาะความมั่นคงของรัฐ แต่ให้หมายรวมถึงความมั่นคงของมนุษย์ และความมั่นคงระหว่างประเทศ จึงจำเป็นต้องมีกรอบทิศทางให้สามารถบริหารจัดการความเสี่ยงภัยคุกคามสำคัญที่จำเป็นต้องเร่งป้องกันและแก้ไขได้อย่างทันท่วงที โดยใช้กระบวนการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เพื่อให้ประเทศมีเสถียรภาพ ประชาชนอยู่ดีมีสุข และมีศักยภาพบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม และรักษาไว้ซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติอย่างยั่งยืน

๒. ผลการดำเนินการขับเคลื่อนนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติในห้วงที่ผ่านมา

การขับเคลื่อนภารกิจความมั่นคงของประเทศเป็นการดำเนินการภายใต้แผนระดับที่ ๑ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง โดยมีแผนระดับที่ ๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง และ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ เป็นกรอบแนวทางหลักที่ขับเคลื่อนไปในคราวเดียวกัน ทำให้ผลการดำเนินการขับเคลื่อนนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติในห้วงที่ผ่านมา มีความเชื่อมโยงกับการขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง โดยมีผลสัมฤทธิ์และข้อจำกัด ดังนี้

๒.๑ ผลสัมฤทธิ์ ในภาพรวมพบว่าสถานการณ์ปัญหาความมั่นคงคลี่คลายไปในทิศทางที่ดีขึ้น โดยหน่วยงานของรัฐร่วมกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้องได้ขับเคลื่อนการดำเนินการให้สอดคล้องกับเป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง และ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๖๕) ซึ่งผลสัมฤทธิ์การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงพิจารณาได้จากประเด็นความมั่นคงที่สะท้อนการเปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจนและเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๖๕) ดังนี้

๒.๑.๑ การป้องกันและแก้ไขปัญหาในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ เหตุการณ์ความรุนแรงมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง แม้ว่าปี ๒๕๖๔ จะมีเหตุการณ์ความรุนแรงเพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๓ แต่ยังคงอยู่ในเป้าหมายโดยเฉลี่ย คือ ลดลงร้อยละ ๒๐ ต่อปี เมื่อเทียบจากปีฐาน ๒๕๖๑ สถิติการเสียชีวิตมีจำนวน ๔๐ คน ลดลงจากปี ๒๕๖๓ (๖๖ คน) คิดเป็นร้อยละ ๔๒.๔๒ ดังนั้นการรักษาความปลอดภัยจึงยังคงเป็นแนวทางหลักที่ต้องให้ความสำคัญอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม การดำเนินการระยะต่อไปจำเป็นต้องมุ่งเน้นแนวทางการสร้างความเชื่อมั่นและลดความหวาดระแวง รวมถึงเร่งฟื้นฟูเศรษฐกิจ และส่งเสริมศักยภาพพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อยกระดับความเป็นอยู่ของประชาชนในพื้นที่ อันจะเป็นรากฐานที่ทำให้พื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้มีความสันติสุขภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรม

๒.๑.๒ การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติพื้นที่ชายแดน มีความมั่นคง ปลอดภัย และสามารถพัฒนาระบบสัญจรข้ามแดน และการจัดการพื้นที่ชายแดนเพื่อรองรับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ โดยมีการพิจารณาการเปิด - ระบาย หรือปิดจุดผ่านแดนประเภทต่าง ๆ การพัฒนาระบบการแจ้งเตือนภัยความมั่นคงและจัดระเบียบพื้นที่ที่มีเงื่อนไขของปัญหาความมั่นคง การเพิ่มประสิทธิภาพบริการออกบัตรผ่านแดนด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (E-Border Pass) ซึ่งใช้เพียงบัตรประชาชนหรือเลขประจำตัวประชาชน ๑๓ หลัก ให้สามารถจัดทำหนังสือผ่านแดนชั่วคราวได้อย่างรวดเร็ว การพัฒนาด่านเขตเศรษฐกิจพิเศษเพื่อเพิ่มมูลค่าการลงทุน ตลอดจนการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตรเพื่อตรวจสอบ ป้องกัน ฝักระวังการนำเข้าส่งออก และนำผ่านสัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำให้มีคุณภาพมาตรฐานผ่านจุดผ่านแดน

๒.๑.๓ การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติทางทะเล สามารถปกป้อง รักษา และแสวงหาผลประโยชน์ของชาติทางทะเลได้อย่างสมดุลและยั่งยืน โดยมีการจัดตั้งและพัฒนาประสิทธิภาพการดำเนินงานของศูนย์อำนวยการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล ตามพระราชบัญญัติการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล พ.ศ. ๒๕๖๒ การกำหนดและปรับปรุงพื้นที่เขตการปกครองของจังหวัดทางทะเล การอนุวัติกฎหมายตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. ๑๙๘๒ ตลอดจนการเสริมสร้างองค์ความรู้ทางทะเลและศึกษารูปแบบการจัดตั้งองค์กรจัดการความรู้ทางทะเล

๒.๑.๔ การบริหารจัดการผู้หลบหนีเข้าเมือง มีการขับเคลื่อนผ่านกลไกการหารือเพื่อแก้ไขปัญหาผู้หนีภัยการสู้รบจากเมียนมา การศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองกรณีกลุ่มผู้มีปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล การจัดทำหลักเกณฑ์สถานะและสิทธิของบุคคลที่เข้ามาและอาศัยอยู่มา นาน รวมถึงในปี ๒๕๖๔ จำนวนแรงงานต่างด้าวและแรงงานไทยที่ได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายและมาตรฐานสากลเพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ ๕๙.๗๗ ของแรงงานทั้งหมด

๒.๑.๕ การป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด มีแนวโน้มในระดับที่ดีขึ้นจากการยึดและอายัดทรัพย์สินเครือข่ายยาเสพติดรายสำคัญ การสร้างพื้นที่ปลอดภัยจากยาเสพติดให้มีศักยภาพในการลดอุปสงค์ยาเสพติด โดยในปี ๒๕๖๔ เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ ๙๐.๔๙ ของเป้าหมายในพื้นที่ที่มีปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด ผู้ป่วยยาเสพติดที่เข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษาได้รับการดูแลอย่างมีคุณภาพอย่างต่อเนื่องจนถึงการติดตาม (Retention Rate) นอกจากนี้ ได้มีการตราประมวลกฎหมายยาเสพติด เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายมีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมทั้งกำหนดให้มีระบบอนุญาตเพื่อให้การควบคุมและการใช้ประโยชน์ยาเสพติดในทางการแพทย์ วิทยาศาสตร์ และอุตสาหกรรม พร้อมทั้งป้องกันการแพร่กระจายยาเสพติดและการใช้ยาเสพติดในทางที่ไม่ถูกต้องอันจะนำไปสู่การเสพติดยาเสพติด ซึ่งเป็นการบั่นทอนสุขภาพของประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการแพร่กระจายยาเสพติดเข้าสู่กลุ่มเยาวชน ซึ่งเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ

๒.๑.๖ การพัฒนาระบบข่าวกรองแห่งชาติ ได้มีการตราพระราชบัญญัติข่าวกรองแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อเสริมสร้างสถานะแวดล้อมให้เอื้อต่อการปฏิบัติการข่าวกรองของชาติ เพิ่มขีดความสามารถในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ และทำให้ภารกิจของรัฐด้านกิจการการข่าวกรองมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น สามารถรองรับสถานการณ์ภัยคุกคามความมั่นคงทุกรูปแบบได้อย่างเหมาะสมและทันท่วงที เพื่อรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์แห่งชาติ นอกจากนี้ หน่วยงานด้านข่าวกรองและประชาคมข่าวกรอง ได้ขยายความเชื่อมโยงระบบฐานข้อมูลด้านการข่าว

ในประชาคมข่าวกรอง ระหว่าง ๔ หน่วยงาน ได้แก่ ๑) สำนักข่าว กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ๒) ศูนย์รักษาความปลอดภัย กองบัญชาการกองทัพไทย ๓) กองบัญชาการตำรวจสันติบาล สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และ ๔) หน่วยข่าวกรองทางทหาร กองทัพบก

๒.๒ ข้อจำกัด การขับเคลื่อนนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติในระยะที่ผ่านมา มีข้อจำกัดสำคัญที่ส่งผลต่อการบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายในภาพรวม ๔ ประการ ดังนี้

๒.๒.๑ การแปลงนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติไปสู่การปฏิบัติ พบปัญหาและข้อจำกัดที่เกิดจากหลายปัจจัย ประกอบด้วย ๑) การรับรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับความเชื่อมโยงและความประสานสอดคล้องของนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติภายใต้ระบบยุทธศาสตร์ชาติ ๒) กรอบทิศทางและแนวทางการขับเคลื่อนมีความคล้ายคลึงกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง และประเด็นการต่างประเทศ ๓) การบูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ๔) หน่วยปฏิบัติมีความรู้ความเข้าใจเฉพาะเป้าหมายตามภารกิจที่รับผิดชอบแต่ยังไม่สามารถเชื่อมโยงไปยังเป้าหมายร่วมให้สามารถสะท้อนความมั่นคงแบบองค์รวมของประเทศได้ ๕) ความไม่ชัดเจนของเป้าหมายและตัวชี้วัดในการวัดผลเชิงค่าเป้าหมาย รายปีและผลสัมฤทธิ์ ๕ ปี จึงทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่สามารถถ่ายทอดไปสู่การปฏิบัติผ่านแผนระดับที่ ๓ โดยเฉพาะความเชื่อมโยงแผนด้านความมั่นคงเฉพาะเรื่องตามกรอบทิศทางที่กำหนดไว้ รวมทั้งการจัดทำแผนงาน โครงการ และงบประมาณไม่สะท้อนตามหลักความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล (Causal Relationship: XYZ) ๖) การกำหนดกลยุทธ์บางประเด็นความมั่นคงมุ่งเน้นเฉพาะการป้องกันและแก้ไขปัญหาผ่านการบริหารจัดการของหน่วยงาน ส่วนกลางเท่านั้น แต่ยังไม่ลงสู่การปฏิบัติในระดับพื้นที่ และ ๗) การใช้ประโยชน์จากการเชื่อมโยงข้อมูลด้านความมั่นคงระหว่างหน่วยงานยังมีอย่างจำกัดอันเกิดจากยังไม่มีระบบนวัตกรรมและเทคโนโลยีในการประมวลผลการดำเนินการ

๒.๒.๒ การกำหนดขอบเขตและจัดลำดับความสำคัญประเด็นความมั่นคง ปัจจุบันภัยคุกคามมีความซับซ้อนและเชื่อมโยงกับมิติต่าง ๆ ทั้งเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และเทคโนโลยีสารสนเทศ ทำให้ประเด็นความมั่นคงมีความเชื่อมโยงซ้อนทับกับมิติการพัฒนา ส่งผลให้การดำเนินการมีความซ้ำซ้อนในการชี้ชัดเพื่อตีความขอบเขตประเด็นความมั่นคงกับมิติการพัฒนาให้เป็นระบบ ประกอบกับการจัดทำนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติที่ผ่านมายังไม่มีแนวทางการจัดลำดับความสำคัญของภัยคุกคามที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงตามหลักวิชาการอย่างชัดเจน รวมถึงบริบทความมั่นคงมีแนวโน้มเข้าสู่ภาวะ VUCA ที่มีความผันผวน (Volatility) ความไม่แน่นอน (Uncertainty) ความซับซ้อน (Complexity) และความคลุมเครือ (Ambiguity) ที่ทวีความรุนแรงมากขึ้น จึงทำให้มีความจำเป็นในการกำหนดทิศทางกรอบการขับเคลื่อนประเด็นที่มีความสำคัญเร่งด่วน และให้ความสำคัญกับการวัดผลเชิงผลสัมฤทธิ์ที่ใช้เครื่องมือตามหลักวิชาการ รวมทั้งการอ้างอิงข้อมูลเชิงสถิติ และหลักฐานเชิงประจักษ์ เพื่อให้สามารถระบุแนวโน้มและผลกระทบได้อย่างชัดเจน

๒.๒.๓ บทบาทของหน่วยงานเจ้าภาพรับผิดชอบบูรณาการขับเคลื่อน พบปัญหาความไม่ชัดเจนของบทบาทและความรับผิดชอบของหน่วยงานเจ้าภาพฯ ในการขับเคลื่อนทิศทางให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด และมองเป้าหมายไปในทิศทางในภาพรวมให้เป็นระบบเดียวกัน รวมถึงการขับเคลื่อนและติดตามประเมินผล

ยังไม่สามารถผลักดันให้หน่วยงานเจ้าภาพฯ สามารถบูรณาการขับเคลื่อนในแต่ละประเด็นที่รับผิดชอบ และสรุปผลการดำเนินงานตามที่กำหนดไว้ในปัจจัยแห่งความสำเร็จ โดยหน่วยงานเจ้าภาพฯ ทำหน้าที่ได้เพียงจัดการประชุมปรึกษาหารือระหว่างหน่วยงานเพื่อประสานภารกิจและบูรณาการการทำงานที่คาบเกี่ยวกัน

๒.๒.๔ ผลสืบเนื่องจากสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ได้ส่งผลกระทบอย่างรุนแรงทั่วโลก และนำมาซึ่งการเปลี่ยนแปลงฉากทัศน์ของการป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงที่เชื่อมโยงกับการเผชิญภัยคุกคามในรูปแบบผสมผสานมากขึ้น ประเทศไทยจำเป็นต้องรับมือและแก้ไขวิกฤตการณ์ดังกล่าวที่ส่งผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของประชาชน และการบริหารจัดการภาครัฐ ทำให้การขับเคลื่อนการดำเนินงาน ในภาพรวมที่ผ่านมาจำเป็นต้องทุ่มเททรัพยากรและสรรพกำลังในการแก้ไขวิกฤตการณ์ดังกล่าวโดยเร็ว ซึ่งย่อมส่งผลกระทบต่อเป้าหมายการดำเนินงานประเด็นความมั่นคงอื่น ๆ ที่กำหนดไว้ในนโยบายและแผนระดับชาติ ว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๒ – ๒๕๖๕) ทำให้หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบงานด้านความมั่นคง จำเป็นต้องทบทวน ปรับปรุง และพัฒนาการดำเนินงานให้สอดคล้องกับพลวัตการเปลี่ยนแปลงของบริบทความมั่นคง รวมทั้งการพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถในการพลิกฟื้นจากวิกฤติการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ภายใต้การบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

๓. การกำหนดผลประโยชน์แห่งชาติและความมั่นคงแห่งชาติ

๓.๑ ผลประโยชน์แห่งชาติ

เป้าหมายสูงสุดของนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ให้ความสำคัญกับการรักษาไว้ซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติที่กำหนดไว้แล้วในยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) อันได้แก่ การมีเอกราช อธิปไตย การดำรงอยู่อย่างมั่นคง และยั่งยืนของสถาบันหลักของชาติและประชาชนจาก ภัยคุกคามทุกรูปแบบ การอยู่ร่วมกันในชาติอย่างสันติสุขเป็นปึกแผ่น มีความมั่นคงทางสังคมท่ามกลางพหุสังคม และการมีเกียรติและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ ความเจริญเติบโตของชาติ ความเป็นธรรมและความอยู่ดีมีสุข ของประชาชน ความยั่งยืนของฐานทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม ความมั่นคงทางพลังงานและอาหาร ความสามารถในการรักษาผลประโยชน์ของชาติภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสภาวะแวดล้อมระหว่างประเทศ และการอยู่ร่วมกันอย่างสันติประสานสอดคล้องกันด้านความมั่นคงในประชาคมอาเซียนและประชาคมโลก อย่างมีเกียรติและศักดิ์ศรี

๓.๒ ความมั่นคงแห่งชาติ

๓.๒.๑ นิยาม “ความมั่นคงแห่งชาติ”

พระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๙ บัญญัติว่า ภาวะที่ประเทศปลอดภัย ภัยคุกคามต่อเอกราช อธิปไตย บูรณภาพแห่งอาณาเขต สถาบันศาสนา สถาบันพระมหากษัตริย์ ความปลอดภัย ของประชาชน การดำรงชีวิตโดยปกติสุขของประชาชน หรือที่กระทบต่อผลประโยชน์แห่งชาติหรือการปกครอง ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รวมทั้งความพร้อมของประเทศที่จะเผชิญสถานการณ์ต่าง ๆ อันเกิดจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ

ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ให้ความสำคัญกับการมีความมั่นคงปลอดภัย จากภัยและการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในประเทศและภายนอกประเทศในทุกระดับ ทั้งระดับประเทศ สังคม ชุมชน ครัวเรือน และปัจเจกบุคคล และมีความมั่นคงในทุกมิติ ทั้งมิติทางการทหาร เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และการเมือง

๓.๒.๒ หลักเกณฑ์การพิจารณาขอบเขต “ความมั่นคงแห่งชาติ”

- ๑) ปัญหาหรือสถานการณ์ที่มีความรุนแรงส่งผลกระทบต่อการรักษาผลประโยชน์แห่งชาติ
- ๒) ปัญหาหรือสถานการณ์ที่มีความสลับซับซ้อน ยากต่อการแก้ไขจากหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่ง และมีแนวโน้มนำไปสู่วิกฤตการณ์ของประเทศ
- ๓) ปัญหาหรือสถานการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อความสงบสุขเรียบร้อยของประชาชนในวงกว้าง
- ๔) ความจำเป็นต้องเพิ่มศักยภาพในการบูรณาการและระดมสรรพกำลังมากกว่า ๑ หน่วยงาน เพื่อบริหารจัดการความเสี่ยงภัยคุกคามที่ส่งต่อความมั่นคงแห่งชาติ และเสริมสร้างโอกาสในการพัฒนาขีดความสามารถ เพื่อเสริมสร้างกำลังอำนาจของชาติ

๔. หลักการ สถานะ และความสำคัญ

๔.๑ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดให้รัฐต้องพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ เอกราช อธิปไตย บูรณภาพแห่งอาณาเขตและเขตที่ประเทศไทยมีสิทธิอธิปไตย เกียรติภูมิและผลประโยชน์ของชาติ ความมั่นคงของรัฐและความสงบเรียบร้อยของประชาชน เพื่อประโยชน์แห่งการนี้ รัฐต้องจัดให้มีการทหาร การทูตและการข่าวกรองที่มีประสิทธิภาพ กำลังทหารให้ใช้เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาประเทศด้วย ตลอดจน กำหนดให้รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ และกรอบงบประมาณรายจ่ายประจำปีให้สอดคล้องและบูรณาการกัน เพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกัน ไปสู่เป้าหมายการพัฒนาประเทศที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ ประกอบกับ พระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีหลักการให้การกำหนดนโยบายและแผนระดับชาติ ว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ ต้องสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งการจัดทำนโยบายและแผนระดับชาติ ว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติเป็นไปตามพระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๙ เพื่อให้เป็นกรอบ หรือทิศทางในการดำเนินการป้องกัน แจ่งเตือน แก้ไข หรือระงับยับยั้งภัยคุกคามในการดำรงไว้ซึ่งความมั่นคง แห่งชาติ ซึ่งต้องมีสาระครอบคลุมถึงนโยบายภายในประเทศ นโยบายต่างประเทศ และนโยบายการทหาร กับการเศรษฐกิจ และอื่น ๆ อันเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติให้สอดคล้องต้องกัน เพื่อให้กิจการของหน่วยงาน ของรัฐสามารถประสานกันได้อย่างใกล้ชิดเป็นผลดีต่อความมั่นคงของชาติ

๔.๒ สถานะ

นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ทำหน้าที่เป็น แผนระดับที่ ๒ ระบุทิศทางและเป้าหมายความมั่นคงที่ประเทศควรให้ความสำคัญและมุ่งดำเนินการให้เห็น ผลสัมฤทธิ์ในห้วงเวลาของแผนระยะ ๕ ปี โดยถ่ายทอดแผนระดับที่ ๑ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ให้บรรลุ

เป้าหมายในภาพรวม “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข” ควบคู่กับเชื่อมโยงและประสานสอดคล้องกับ **แผนระดับที่ ๒** ที่เกี่ยวข้องอันเป็นกลไกสำคัญในการถ่ายทอดแนวทางการขับเคลื่อนประเทศในมิติต่าง ๆ ของยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติ ซึ่งประกอบด้วย **แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ** ทำหน้าที่ในการถ่ายทอดเป้าหมายและประเด็นยุทธศาสตร์ของยุทธศาสตร์ชาติลงสู่แผนระดับต่าง ๆ โดยคำนึงถึงประเด็นร่วมหรือประเด็นตัดข้ามระหว่างยุทธศาสตร์และการประสานเชื่อมโยงเป้าหมายของแต่ละแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ให้มีความสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน ในที่นี้มุ่งเน้นความเชื่อมโยงกับประเด็นความมั่นคง และประเด็นการต่างประเทศ **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ** เป็นแผนระดับทิศทางและเป้าหมายการพัฒนาที่ประเทศควรให้ความสำคัญและมุ่งดำเนินการที่คำนึงถึงพลวัตและเงื่อนไขการพัฒนาที่ประเทศเผชิญอยู่ในมิติด้านเศรษฐกิจ มิติด้านสังคมและทรัพยากรมนุษย์ มิติด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และมิติด้านการบริหารจัดการภาครัฐ ทั้งนี้ ประเด็นการพัฒนาสำคัญนอกเหนือจากที่ระบุในนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) จะยังคงได้รับการเน้นย้ำให้ความสำคัญและดูแลขับเคลื่อนผ่านแผนระดับที่ ๒ อื่นที่อยู่ในระนาบเดียวกัน และร่วมกันถ่ายทอดยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติใน **แผนระดับที่ ๓** ทำหน้าที่เป็นแผนเชิงปฏิบัติที่ระบุการดำเนินงานภายใต้แผนงาน โครงการที่มีความชัดเจนตามภารกิจของหน่วยงานของรัฐ เพื่อสนับสนุนให้แผนระดับที่ ๒ และยุทธศาสตร์ชาติให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้บนความสอดคล้องเชื่อมโยงกันของแผนทุกระดับ

การกำหนดกรอบทิศทางและการขับเคลื่อนนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) มีความแตกต่างจากแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง ซึ่งเป็นแผนระยะยาว ๒๐ ปี ที่มีการกำหนดค่าเป้าหมายทุก ๕ ปี โดยให้ความสำคัญกับการกำหนดจุดเน้นและแนวทางสำคัญเชิงลึกของเป้าหมาย ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ ตลอดจนเพิ่มเติมช่องว่างแนวทางการพัฒนาที่กำหนดไว้ในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง โดยเริ่มต้นจากการสังเคราะห์ วิเคราะห์แนวโน้ม พร้อมทั้งผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของบริบทความมั่นคงที่อาจเกิดขึ้นทั้งภายในประเทศ ภูมิภาค และระดับโลก ควบคู่ไปกับความสำคัญของภูมิยุทธศาสตร์ ภูมิรัฐศาสตร์ และภูมิเศรษฐศาสตร์ไทย ชี้ความสามารถของประเทศ เพื่อเสริมสร้างกำลังอำนาจของชาติ เพื่อประเมินความท้าทายและโอกาสในการเสริมสร้างความมั่นคงของประเทศ

ภายใต้บริบทเงื่อนไขข้อจำกัดที่ประเทศไทยต้องเผชิญ อันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว เพื่อให้หน่วยงานของรัฐมีกรอบจัดทำแผนระดับที่ ๓ โดยนำเป้าหมายและตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ไปดำเนินการสู่การปฏิบัติได้อย่างสัมฤทธิ์ผล

๔.๓ ความสำคัญ

๔.๓.๑ การปรับเปลี่ยนทิศทางการวางนโยบายและแผนการขับเคลื่อนงานด้านความมั่นคง ให้เร่งป้องกันและแก้ไขเฉพาะปัญหาความมั่นคงที่สำคัญจากการประเมินสถานการณ์และแนวโน้มความเสี่ยงในระยะ ๕ ปี จึงให้ความสำคัญกับการวางรากฐานความมั่นคงของประเทศ โดยเริ่มต้นจากหน่วยย่อยของสังคม คือ สถาบันครอบครัวและสถาบันการศึกษา รวมทั้งเพิ่มการประเมินขีดความสามารถของประเทศเพื่อเสริมสร้างกำลังอำนาจของชาติในการกำหนดจุดยืนหรือตำแหน่งของประเทศ ตลอดจนเสริมสร้างแนวทางการพัฒนาศักยภาพความมั่นคงของประเทศให้สามารถบริหารจัดการความเสี่ยงภัยคุกคามทุกรูปแบบได้อย่างทันทั่วทั้งที่

๔.๓.๒ การจัดลำดับความสำคัญของประเด็นความมั่นคงที่มีผลกระทบและความเสี่ยงสูง จากบริบทและสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกประเทศบนพื้นฐานผลประโยชน์แห่งชาติ โดยกำหนดขอบเขตและหลักเกณฑ์พิจารณา “ประเด็นความมั่นคง” เพื่อตอบสนองเป้าหมายที่ต้องเห็นผลสัมฤทธิ์ภายในปี ๒๕๗๐ โดยมีกระบวนการพิจารณา ดังนี้

๑) การประเมินและวิเคราะห์สถานการณ์ภัยคุกคาม ที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงแห่งชาติของประเทศไทยในปัจจุบัน และแนวโน้มในอนาคตที่จะเกิดขึ้นในห้วงระหว่าง พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐

๒) หลักการบริหารจัดการความเสี่ยง ผ่านวิธีการจัดลำดับจากผู้เชี่ยวชาญด้านความมั่นคงด้วยเทคนิคเดลฟาย (Delphi Technique) โดยพิจารณาภัยคุกคามสำคัญของประเทศ และนำมาสู่การจัดลำดับภัยคุกคามสำคัญที่มีผลกระทบและความเสี่ยงสูงอันจำเป็นต้องเร่งดำเนินการป้องกันและแก้ไขในระยะ ๕ ปี

๓) หลักเกณฑ์การจัดเรียงลำดับนโยบายและแผนความมั่นคง ยึดโยงกับเป้าหมายและแนวทางการดำเนินการในการรักษาความมั่นคงแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติสภาพความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๙ ของมาตรา ๑๔ ครอบคลุมถึงนโยบายภายในประเทศ นโยบายต่างประเทศ และนโยบายการทหารกับการเศรษฐกิจ และอื่น ๆ อันเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติให้สอดคล้องต้องกัน เพื่อให้กิจการของหน่วยงานของรัฐสามารถประสานกันได้อย่างใกล้ชิดเป็นผลดีต่อความมั่นคงแห่งชาติ และรักษาไว้ซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติ ดังนี้

ที่	เป้าหมายและแนวทางการดำเนินการในการรักษาความมั่นคงแห่งชาติ	นโยบายและแผนความมั่นคง
๑.	การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติและการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑ การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ
๒.	การปกป้องและรักษาผลประโยชน์แห่งชาติ โดยเรียงลำดับจากผลประโยชน์แห่งชาติที่กำหนดไว้แล้วในยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐)	

ที่	เป้าหมายและแนวทางการดำเนินการ ในการรักษาความมั่นคงแห่งชาติ	นโยบายและแผนความมั่นคง
	<ul style="list-style-type: none">● การมีเอกราช อธิปไตย การดำรงอยู่อย่างมั่นคง และยั่งยืนของสถาบันหลักของชาติและประชาชน จากภัยคุกคามทุกรูปแบบ การอยู่ร่วมกัน ในชาติอย่างสันติสุขเป็นปึกแผ่น มีความมั่นคงทางสังคมท่ามกลางพหุสังคม● การมีเกียรติและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์● ความเจริญเติบโตของชาติความเป็นธรรมและความอยู่ดีมีสุขของประชาชน● ความสามารถในการรักษาผลประโยชน์ของชาติ ภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสภาวะแวดล้อมระหว่างประเทศ และการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ ประสานสอดคล้องกันด้านความมั่นคงใน	<p>นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๒ การปกป้องอธิปไตยและผลประโยชน์ของชาติ และการพัฒนาศักยภาพการป้องกันประเทศ</p> <p>นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๓ การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติ พื้นที่ชายแดน</p> <p>นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๔ การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติทางทะเล</p> <p>นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๕ การป้องกันและแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้</p> <p>นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๖ การบริหารจัดการผู้หลบหนีเข้าเมืองและ ผู้โยกย้ายถิ่นฐานแบบไม่ปกติ</p> <p>นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๗ การป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์</p> <p>นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๘ การป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด</p> <p>นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๙ การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย</p> <p>นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๐ การป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงทางไซเบอร์</p> <p>นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๑ การป้องกันและแก้ไขปัญหาการก่อการร้าย</p> <p>นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๓ การบริหารจัดการภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุข และโรคติดต่ออุบัติใหม่</p> <p>นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๒ การสร้างดุลยภาพระหว่างประเทศ</p>

ที่	เป้าหมายและแนวทางการดำเนินการในการรักษาความมั่นคงแห่งชาติ	นโยบายและแผนความมั่นคง
	ประชาคมอาเซียนและประชาคมโลกอย่างมีเกียรติและศักดิ์ศรี	
๓.	การพัฒนาาระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติและศักยภาพการป้องกันประเทศ	นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๔ การพัฒนาศักยภาพการเตรียมพร้อมแห่งชาติและการบริหารจัดการวิกฤตการณ์ระดับชาติ นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๕ การพัฒนาระบบข่าวกรองแห่งชาติ นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๖ การบูรณาการข้อมูลด้านความมั่นคง
๔.	การรักษาความมั่นคงภายในประเทศและระหว่างประเทศ	นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๗ การเสริมสร้างความมั่นคงเชิงพื้นที่

๔.๓.๓ การยกระดับขีดความสามารถในการป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคง พร้อมทั้งพัฒนาศักยภาพความมั่นคงของประเทศ เพื่อขยายผลกรอบแนวคิดความมั่นคงแบบองค์รวม โดยกำหนดจุดเน้นและแนวทางสำคัญเชิงลึกของเป้าหมาย ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ให้เกิดผลสัมฤทธิ์เป็นรูปธรรมและเฉพาะเจาะจงมากขึ้น ทั้งในเชิงประสิทธิผลและประสิทธิผล ตลอดจนการจัดหมวดหมู่เพื่อประโยชน์ในการกำหนดทิศทางและวางน้ำหนักการขับเคลื่อนตาม ๑๗ นโยบายและแผนความมั่นคง แบ่งออกเป็น ๒ หมวด ดังนี้ **๑) หมวดประเด็นความมั่นคง** เป็นประเด็นภัยคุกคามที่มีผลกระทบและแนวโน้มความเสี่ยงสูงต่อความมั่นคงแห่งชาติและผลประโยชน์แห่งชาติ รวม ๑๓ นโยบายและแผนความมั่นคง และ **๒) หมวดประเด็นศักยภาพความมั่นคง** เป็นประเด็นเพื่อเสริมสร้างศักยภาพและพัฒนาขีดความสามารถของประเทศในการป้องกันและแก้ไขประเด็นความมั่นคงให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น รวม ๔ นโยบายและแผนความมั่นคง เพื่อให้หน่วยงานของรัฐมีกรอบจัดทำแผนระดับที่ ๓ โดยนำเป้าหมายและตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ไปกำหนดแผนงาน โครงการ หรือการดำเนินการของหน่วยงานต่าง ๆ ไปสู่การปฏิบัติได้อย่างชัดเจนและมีประสิทธิภาพมากขึ้น พร้อมทั้งเชื่อมโยงกับระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (Electronic Monitoring and Evaluation System of National Strategy and Country Reform: eMENSCR)

๔.๓.๔ กรอบทิศทางกำหนดยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณของประเทศ เพื่อให้กลไกงบประมาณเป็นเครื่องมือสำคัญในการผลักดันนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) สามารถขับเคลื่อนต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นรูปธรรม เกิดผลสัมฤทธิ์ และประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน โดยนำเป้าหมาย ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ที่ต้องการมุ่งเน้นในแต่ละปีของ ๑๗ นโยบายและแผนความมั่นคงผนวกเข้ากับยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ตลอดจนเพื่อประโยชน์ในการพิจารณาสนับสนุนงบประมาณสำหรับแผนงานหรือโครงการเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติซึ่งเป็นเรื่องสำคัญที่เกี่ยวกับนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ

๔.๓.๕ การแปลงนโยบายไปสู่การปฏิบัติในพื้นที่ มุ่งเน้นให้นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) สามารถนำไปสู่การถ่ายทอดผ่านการดำเนินงานของหน่วยงานในพื้นที่ โดยมีแผนพัฒนาในระดับพื้นที่ ซึ่งมีสถานะเป็นแผนระดับที่ ๓ เป็นจุดเชื่อมต่อยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงและแผนระดับที่ ๒ ต่าง ๆ ไปสู่การปฏิบัติในการป้องกันและแก้ไขปัญหาคความมั่นคงในพื้นที่ โดยเฉพาะการแปลงนโยบายไปสู่การปฏิบัติในพื้นที่ตำบลเป้าหมาย เพื่อขยายแนวคิดการพัฒนาพื้นที่เพื่อเสริมความมั่นคงของชาติและแผนตำบล มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ให้เป็นรูปธรรม โดยมีกลไกการขับเคลื่อนในระดับพื้นที่วางแผนและประสานการปฏิบัติการดำเนินการร่วมกัน

๔.๓.๖ การเข้ามามีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนเพื่อให้เกิดการบูรณาการการทำงานร่วมกัน ตามแนวทางบูรณาการการทำงานของหน่วยงานภาครัฐให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน (Whole-of-Government Approach) และ แนวทางบูรณาการการทำงานที่ทุกภาคส่วนในสังคมมีส่วนร่วม (Whole-of-Society Approach) ที่ให้ทุกภาคส่วนในสังคม อาทิ ภาครัฐ ภาควิชาการ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และภาคประชาชน ได้เข้ามามีส่วนร่วมตลอดกระบวนการจัดทำและขับเคลื่อนนโยบายและแผนความมั่นคงด้านต่าง ๆ ให้ครอบคลุมอย่างรอบด้าน ทั้งเชิงรุกและเชิงรับ

๔.๓.๗ การใช้หลักการและเครื่องมือทางวิชาการตลอดกระบวนการจัดทำนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ ประกอบด้วย ๑) การประเมินสถานการณ์และบริบทความมั่นคงตามหลัก SWOT Analysis (วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และผลกระทบต่อประเทศไทย) PESTEL+M (การจำแนกบริบทความมั่นคงที่เกิดขึ้นในแต่ละด้าน) Foresight Analysis (การประเมินแนวโน้มภัยคุกคามที่จะเกิดขึ้นในห้วง ๕ ปีข้างหน้า) ๒) การจัดลำดับความสำคัญของประเด็นความมั่นคงที่ใช้เครื่องมือตามหลักการบริหารความเสี่ยง (Risk Matrix) ๓) การตั้งเป้าหมายและวัดความสำเร็จตามหลักเป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ที่สำคัญ (Objectives and Key Results: OKRs) และ ๔) การขับเคลื่อนและติดตามประเมินผลตามหลักการบริหารงานคุณภาพ (PLAN DO CHECK ACT: PDCA)

ส่วนที่ ๒

สถานการณ์ ผลกระทบ และแนวโน้ม
การเปลี่ยนแปลงบริบทความมั่นคง
ในระยะ ๕ ปี

๑. ความสำคัญภูมิยุทธศาสตร์ ภูมิรัฐศาสตร์ และภูมิเศรษฐกิจไทยที่ส่งผลต่อความมั่นคงแห่งชาติ

ภูมิยุทธศาสตร์ของประเทศไทยพิจารณาจากสภาพที่ตั้งที่มีความสำคัญในภูมิภาค โดยอยู่กลางคาบสมุทรอินโดจีนในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และบนคาบสมุทรมลายู มีความเสี่ยงภัยธรรมชาติค่อนข้างต่ำเมื่อเทียบกับประเทศเพื่อนบ้าน และมีพรมแดนติดกับประเทศเพื่อนบ้านมากที่สุดในภูมิภาค โดยประเทศไทยมีแนวเขตแดนทางบกร่วมกับประเทศเพื่อนบ้าน รวมระยะทางประมาณ ๕,๖๗๑ กิโลเมตร ประกอบด้วย แนวเขตแดนระหว่างไทย - สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ประมาณ ๒,๔๐๑ กิโลเมตร แนวเขตแดนระหว่างไทย - สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ประมาณ ๑,๘๑๐ กิโลเมตร แนวเขตแดนระหว่างไทย - ราชอาณาจักรกัมพูชา ประมาณ ๗๘๘ กิโลเมตร และแนวเขตแดนระหว่างไทย - มาเลเซีย ประมาณ ๖๖๒ กิโลเมตร

พื้นที่ส่วนใหญ่ของประเทศเป็นเนินเขาและภูเขาสูง จากตำแหน่งที่ตั้งของประเทศ ส่งผลให้ประเทศไทยมีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ อาทิ ทรัพยากรป่าไม้ ซึ่งมีพื้นที่มากถึง ๒ ใน ๓ ของพื้นที่ประเทศ ทรัพยากรน้ำที่มีเพียงพอต่อการเกษตร ทรัพยากรเชื้อเพลิงและแร่ธาตุต่าง ๆ นอกจากนี้ ยังมีความหลากหลายทางชีวภาพของพืชและสัตว์อันเป็นรากฐานการผลิตในภาคเกษตรกรรม

ทางด้านทะเล ประเทศไทยมีแผ่นดินติดกับทะเล ๒ ด้าน คือ ด้านตะวันตกติดกับทะเลอันดามัน และช่องแคบมะละกา ส่วนด้านตะวันออกติดกับอ่าวไทย โดยมีอาณาเขตทางทะเลประมาณ ๓๒๓,๔๘๘.๓๒๔ ตารางกิโลเมตร มีความยาวชายฝั่งทะเล ๓,๐๑๐ กิโลเมตร ด้านอ่าวไทย ๑,๙๗๒.๕ กิโลเมตร และด้านอันดามัน ๑,๐๓๗.๕ กิโลเมตร โดยประกอบด้วยเขตต่าง ๆ ในทะเล คือ น่านน้ำภายใน ทะเลอาณาเขต เขตต่อเนื่อง เขตไหล่ทวีป และเขตเศรษฐกิจจำเพาะ และเมื่อพิจารณาที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ของประเทศไทยแล้วจะเห็นได้ว่า น่านน้ำด้านตะวันออกของประเทศไทยเป็นส่วนหนึ่งของอ่าวไทย โดยมีลักษณะเป็นทะเลกึ่งปิด ซึ่งมีเขตทางทะเลที่ประชิดและตรงข้ามกับกัมพูชา เวียดนาม และมาเลเซีย และเชื่อมต่อกับทะเลจีนใต้ด้านตะวันออก ในส่วนของน่านน้ำด้านตะวันตกของประเทศไทย ตั้งแต่จังหวัดระนอง ถึงแหลมพรหมเทพ จังหวัดภูเก็ต เป็นส่วนหนึ่งของทะเลอันดามัน และตั้งแต่แหลมพรหมเทพ จังหวัดภูเก็ต ถึงจังหวัดสตูล เป็นส่วนหนึ่งของช่องแคบมะละกา โดยฝั่งอันดามัน ประเทศไทยมีเขตทางทะเลประชิดและตรงข้ามกับมาเลเซีย เมียนมา อินโดนีเซีย และอินเดีย

แม้พื้นที่ทางทะเลของไทยจะไม่อยู่ในเส้นทางเดินเรือสากล แต่การเป็นรัฐชายฝั่งที่มีทางออกสู่ทะเลทั้งสองด้านทำให้ไทยได้รับประโยชน์ โดยมีแหล่งประมงนอกน่านน้ำไทยครอบคลุมพื้นที่ทั้งทะเลจีนใต้ ช่องแคบมะละกา ทะเลอันดามันด้านสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา และ สาธารณรัฐประชาชนบังกลาเทศ นอกจากนี้ การสำรวจยังพบว่าใต้ท้องทะเลบริเวณอ่าวไทยมีแหล่งปิโตรเลียมกระจายอยู่ทั่วไปที่สามารถจะนำมาใช้ในเชิงพาณิชย์ได้

ในขณะเดียวกัน ประเทศไทยตั้งอยู่ในบริเวณเส้นทางคมนาคมที่สำคัญของโลก เป็นจุดเชื่อมต่อระหว่างมหาสมุทรอินเดียและมหาสมุทรแปซิฟิก มีความสำคัญทางยุทธศาสตร์ต่อประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และต่อประเทศมหาอำนาจ โดยมีความได้เปรียบด้านยุทธศาสตร์การคมนาคมและมีที่ตั้งเอื้อต่อการเป็นศูนย์กลางโลจิสติกส์ มีแนวทางพัฒนาเส้นทางระเบียงเศรษฐกิจเหนือ-ใต้ และเส้นทางระเบียงเศรษฐกิจตะวันออก-ตะวันตก ซึ่งได้ส่งผลให้เกิดความร่วมมือต่าง ๆ หลายด้านจำนวนมาก

หลักแห่งอำนาจอริปไตยและบูรณภาพแห่งดินแดนยังคงเป็นพื้นฐานที่สำคัญยิ่งของกฎหมายระหว่างประเทศ พิจารณาได้จากการสร้างสมดุลอำนาจทางทหารในภูมิภาคยังคงปรากฏเป็นการสะสมสรรพอาวุธในคลัง และการจัดหา

อาวุธยุทธโศปกรณ์ใหม่ ๆ เพื่อใช้ดำเนินกิจกรรมทางทหารในภูมิภาค การฝึกซ้อมร่วมกัน หรือเพื่อใช้ในปฏิบัติการช่วยเหลือทางมนุษยธรรม ในขณะที่พื้นที่ทางทะเลมีความสำคัญเพิ่มขึ้นจากกิจกรรมเชิงพาณิชย์มีแนวโน้มพัฒนาเป็นกิจกรรมทางการทหารและความมั่นคงด้วย ทั้งในเรื่องการปฏิเสธการใช้ทะเลอันเป็นความเสี่ยงที่เพิ่มขึ้นจากการใช้ขีดความสามารถขั้นสูงจากประเทศชายฝั่งโดยรอบ การพัฒนาศักยภาพการจัดการเรือขนาดใหญ่ที่ใช้ปฏิบัติการในทะเล การขยายขีดความสามารถตั้งแต่ชายฝั่งไปจนถึงอวกาศในด้านการเฝ้าระวัง การสื่อสาร และการป้องกันปราม ตลอดจนจนระดับน้ำทะเลที่เพิ่มสูงขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศและภาวะโลกร้อน การเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมตามธรรมชาติ และการกระทำของมนุษย์ที่จะส่งผลต่อสภาพทางด้านอธิปไตยและเขตแดน อันก่อให้เกิดการหดหายของพื้นที่ชายฝั่ง การจมตัวของเกาะขนาดเล็กที่มีลักษณะราบต่ำ รวมถึงการเพิ่มขึ้นของพื้นที่จากการถล่มทะเล

อย่างไรก็ตาม ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภาวะโลกร้อน ความเสื่อมโทรมของระบบนิเวศ ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่ได้รับการพัฒนาอย่างก้าวกระโดดก่อให้เกิดนวัตกรรมอย่างพลิกผัน รวมถึงผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ทำให้ความสัมพันธ์เชิงพื้นที่ที่กายภาพลดลง และมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงขอบเขตความสัมพันธ์ทางภูมิยุทธศาสตร์ที่เชื่อมโยงกับภูมิรัฐศาสตร์และภูมิเศรษฐศาสตร์ โดยบริบทและแนวโน้มมีความมั่นคงจะเป็นการผสมผสานระหว่างภัยคุกคามรูปแบบเก่ากับภัยคุกคามรูปแบบใหม่ที่เรียกว่า “ภัยคุกคามแบบผสมผสาน” โดยมีปัจจัยเร่งที่สำคัญอันเกิดจากความไม่ชัดเจนของพื้นที่ทางไซเบอร์ การเสริมสร้างศักยภาพและขีดความสามารถในพื้นที่ทางอวกาศที่ส่งผลต่อความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบให้กับประเทศที่มีเทคโนโลยีและยุทธวิธีสูง อาทิ ดาวเทียมที่เพิ่มศักยภาพในการนำทาง การสื่อสาร และการตระหนักรู้สถานการณ์ในสนามรบตามเวลาจริง จึงจำเป็นต้องพิจารณาในกรณีพื้นที่ทางอวกาศถูกใช้เป็นพื้นที่การแข่งขันและขยายอิทธิพลที่มีความเป็นไปได้ในการเกิดการโจมตีทางไซเบอร์ สงครามอิเล็กทรอนิกส์ หรือการโจมตีแบบปฏิบัติการในอวกาศต่อทรัพยากรสนับสนุนหรือต่อภาคพื้นดิน นอกจากนี้ ประเทศมหาอำนาจมีการขยายอิทธิพลของการสร้างระบบภูมิรัฐศาสตร์และภูมิเศรษฐศาสตร์ในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิกมากขึ้น อาทิ การแข่งขันด้านทรัพยากร และการเป็นศูนย์กลางคมนาคม ทำให้แต่ละประเทศจะสร้างความร่วมมือแบบเฉพาะกิจที่มีความยืดหยุ่นกับประเทศอื่น ๆ ที่มีผลประโยชน์สอดคล้องกัน หรือการระดมสรรพกำลังและสนับสนุนประเทศใดประเทศหนึ่งในการต่อต้านประเทศอื่นในกรณีที่ผลประโยชน์ขัดแย้งกัน การใช้เครื่องมือทางเศรษฐกิจในการสนับสนุนส่งเสริมและปกป้องผลประโยชน์ของประเทศ ตลอดจนการสร้างผลกระทบต่อ การดำเนินการด้านเศรษฐกิจของชาติอื่น ๆ และต่อเป้าหมายทางการเมืองของประเทศตนเอง

ดังนั้น การมีจุดที่ตั้งทางยุทธศาสตร์ที่สำคัญประกอบกับบริบทและสภาพแวดล้อม ทั้งภายในและภายนอกประเทศมีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มีพลวัตสูง และมีความซับซ้อนหลากหลายมิติ ทำให้ประเทศไทยจำเป็นต้องมีการเตรียมพร้อมและบริหารจัดการความเสี่ยงผลกระทบจากกิจกรรมทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมระหว่างประเทศ อันส่งผลกระทบต่อข้อกำหนดทิศทางเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงของประเทศ ให้สามารถปรับตัวและแสวงหาโอกาสในการเชื่อมโยงบทบาทที่เหมาะสมระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน ภูมิภาค ประเทศมหาอำนาจ และขั้วอำนาจต่าง ๆ

๒. การประเมินขีดความสามารถของประเทศเพื่อเสริมสร้างกำลังอำนาจของชาติ

การเสริมสร้างกำลังอำนาจของชาติให้ความสำคัญกับการประเมินศักยภาพและขีดความสามารถของประเทศ เพื่อให้สามารถกำหนดกรอบทิศทางเชิงนโยบายของปัญหาความมั่นคงเร่งด่วนที่จะต้องดำเนินการแก้ไข โดยพิจารณาเชิงเปรียบเทียบกับต่างประเทศ เพื่อกำหนดจุดยืนหรือตำแหน่งของประเทศในมุมมองบริบทแวดล้อม ๖ มิติ ดังนี้

๒.๑ กำลังอำนาจทางการเมือง จำเป็นต้องรักษาเสถียรภาพทางการเมืองภายในประเทศตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยมุ่งลดความขัดแย้งจากทัศนะทางการเมือง การดำเนินกิจกรรมของกลไกทางการเมืองเพื่อให้เกิดการยอมรับและเชื่อมั่นศรัทธาจากประชาชน ในขณะที่การเมืองต่างประเทศยังคงสามารถรักษาคุณภาพความสัมพันธ์กับประเทศรอบบ้าน อาเซียน และประเทศมหาอำนาจ และคงบทบาทอย่างสร้างสรรค์ในเวทีโลก ซึ่งสถาบัน Lowy Institute ได้รายงานดัชนีชี้วัดสากล Asia Power Index ประจำปี ๒๕๖๔ ประเทศไทยมีอำนาจแบบองค์รวม (Comprehensive Power) อยู่อันดับที่ ๑๐ จากทั้งหมด ๒๖ ประเทศ ในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก

๒.๒ กำลังอำนาจทางเศรษฐกิจ ผลจากภาวะเศรษฐกิจชะลอตัวทั่วโลก การพึ่งพาการลงทุนและการท่องเที่ยวจากต่างประเทศ การขาดแคลนแรงงานในระยะยาว และความสามารถด้านการผลิตและส่งออกในภาวะวิกฤตการณ์ การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ส่งผลให้สถาบัน Institute for Management Development (IMD) จัดอันดับขีดความสามารถในการแข่งขันของไทยประจำปี ๒๕๖๔ อยู่อันดับที่ ๒๘ จากทั้งหมด ๖๔ ประเทศทั่วโลก

๒.๓ กำลังอำนาจทางสังคมจิตวิทยา คนรุ่นใหม่มีแนวโน้มเป็นพลเมืองสากลมากขึ้น มีทัศนคติต่อมุมมองมิติทางวัฒนธรรมขนบธรรมเนียม ประเพณี จารีต ศาสนา เป็นทางเลือกดำเนินชีวิตมากกว่ากฎระเบียบที่กำหนดวิถีชีวิต ยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคลแต่ก็มีความเป็นปัจเจกบุคคลสูงขึ้น และให้ความสำคัญกับพื้นที่ส่วนตัว นอกจากนี้ อิทธิพลทางวัฒนธรรมความเป็นไทย อาทิ การท่องเที่ยว อาหาร ดนตรี และผลงานศิลปินของไทยที่ผสมผสานความเป็นไทยกับความเป็นสากล ได้เป็นปัจจัยสนับสนุนพลังอำนาจแบบอ่อน (Soft Power) ที่เชื่อมโยงและส่งผ่านไปยังสังคมของโลกไร้พรมแดนมากขึ้น โดยรายงานของ US News and World Report ในปี ๒๕๖๔ จัดอันดับให้ไทยอยู่ที่ ๒๘ จากทั้งหมด ๗๘ ประเทศทั่วโลก โดยเป็นประเทศที่มีการเยี่ยมชมเยือนของต่างชาติสูงสุด ในขณะที่เดียวกันรายงานดัชนีชี้วัดสากล Asia Power Index แสดงอันดับที่ดีขึ้นของไทยในทิศทางเดียวกันอยู่อันดับที่ ๖ จากทั้งหมด ๒๖ ประเทศในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก

๒.๔ กำลังอำนาจทางทหาร ยังคงเป็นกำลังอำนาจหลักในการรักษาความมั่นคงแห่งชาติ อธิปไตย และผลประโยชน์แห่งชาติที่จำเป็นต้องมีขีดความสามารถในการจัดเตรียมกำลังพลและศักยภาพของกองทัพให้มีความพร้อมสำหรับภารกิจต่าง ๆ ทั้งยามสงบและสงคราม โดยธนาคารโลกได้อ้างอิงข้อมูลจากสถาบัน Stockholm International Peace Research Institute (SIPRI) พบว่า ไทยมีค่าใช้จ่ายด้านการทหาร (SIPRI Military Expenditure Database) ในปี ๒๕๖๔ คิดเป็นร้อยละ ๑.๕ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ ซึ่งอยู่ในระดับเกณฑ์ปานกลางเมื่อเทียบกับประเทศอื่น

๒.๕ กำลังอำนาจทางเทคโนโลยีสารสนเทศ การเปลี่ยนผ่านเข้าสู่ยุคดิจิทัลทำให้ไทยต้องเร่งพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมให้ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลง โดยเชื่อมโยงและเข้าถึงผ่านระบบข้อมูลขนาดใหญ่

ความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล รวมถึงการให้ความรู้ด้านจริยธรรม กฎ และระเบียบที่เกี่ยวข้อง เพื่อลดปัญหาการใช้เทคโนโลยีในทางที่มีขอบและส่งผลต่อความมั่นคงของรัฐ โดยในปี ๒๕๖๔ สถาบัน Institute for Management Development (IMD) จัดอันดับขีดความสามารถในการแข่งขันทางดิจิทัลของไทยอยู่อันดับที่ ๓๘ จากทั้งหมด ๖๔ ประเทศทั่วโลก

๒.๖ กำลังอำนาจทางทรัพยากรมนุษย์ ข้อมูลของสำนักงานสถิติแห่งชาติในปี ๒๕๖๔ รายงานว่าจำนวนประชากรไทยจากการทะเบียนทั่วราชอาณาจักรมีประมาณ ๖๖ ล้านคน ประกอบกับการอ้างอิงตามหลักประชากรศาสตร์ (Demographic Segmentation) ทั้งในเรื่องอายุ เพศ รายได้ การศึกษา ครอบครัว ศาสนา สถานะทางสังคมและเศรษฐกิจ พบว่าแนวโน้มในห้วง ๕ ปีถัดไป ประเทศไทยจะเผชิญปัญหาสัดส่วนช่วงอายุของประชากรที่ไม่สมดุล โดยในปี ๒๕๖๓ มีจำนวนประชากรผู้สูงอายุรวมกว่า ๑๑.๖ ล้านคน หรือคิดเป็นร้อยละ ๑๗.๕๗ และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยคาดว่าภายในปี ๒๕๖๖ ไทยจะกลายเป็นสังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์ที่มีประชากรอายุมากกว่า ๖๐ ปีขึ้นไปสูงถึงร้อยละ ๒๐.๑ ของประชากรทั้งหมด สวนทางกับประชากรวัยเรียนและวัยแรงงานที่มีแนวโน้มลดลง โดยเฉพาะกลุ่มอายุ ๓ - ๒๑ ปี ที่จะมีสัดส่วนลดลงอย่างต่อเนื่องจนเหลือเพียงร้อยละ ๒๐.๖๖ ของประชากรทั้งหมดในปี ๒๕๗๐ หรือลดลงกว่า ๗๑๕,๐๐๐ คน ด้วยเหตุนี้ การเข้าสู่สังคมสูงวัยย่อมส่งผลกระทบต่อปัญหาความเหลื่อมล้ำ การขาดแคลนกำลังแรงงานในประเทศที่ต่อยอดความจำเป็นในการพึ่งพาแรงงานต่างชาติมากขึ้น ภาระทางการคลังในด้านการดูแลสุขภาพของผู้สูงอายุ รวมทั้งปัญหาความมั่นคงอื่น ๆ ที่จะทวีความรุนแรง มีความซับซ้อน และส่งผลกระทบในวงกว้างมากขึ้น เช่น ผู้หลบหนีเข้าเมืองและผู้โยกย้ายถิ่นฐานแบบไม่ปกติ การค้ามนุษย์ ยาเสพติด เป็นต้น จึงจำเป็นต้องมีการวางแผนเพื่อบริหารจัดการกำลังคนวัยต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับบริบทการเปลี่ยนแปลงตามโครงสร้างประชากร

ดังนั้น การจัดทำนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) จึงได้นำองค์ประกอบกำลังอำนาจของชาติดังกล่าวมากำหนดทิศทางให้ครอบคลุมการปกป้องความมั่นคงแห่งชาติและความปลอดภัยของประชาชนจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ การเสริมสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนและความเข้มแข็งของชุมชนฐานราก ตลอดจนส่งเสริมค่านิยมประชาธิปไตย ความเท่าเทียมเสมอภาค และสิทธิมนุษยชน

๓. ความเปลี่ยนแปลงบริบทความมั่นคง

ประเทศไทยยังคงต้องเผชิญความเสี่ยงหลายประการที่มีความเชื่อมโยงระหว่างกัน ซึ่งสามารถส่งผลกระทบต่อความมั่นคงในหลายระดับ เนื่องจากลักษณะของภัยคุกคามมีความผันผวน ความไม่แน่นอน ความสลับซับซ้อน และความคลุมเครือ อันเป็นผลมาจากปัจจัยภายในประเทศและปัจจัยระหว่างประเทศ ส่งผลให้สถานการณ์ที่จะเกิดขึ้นมีความรุนแรงและยากจะคาดการณ์ รูปแบบภัยคุกคามจะมีความหลากหลาย และมีลักษณะผสมผสาน ปัญหาข้ามพรมแดนแปรผันตามความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่มีความซับซ้อน ทั้งที่เป็นผลสืบเนื่องมาจากสถานการณ์แพร่ระบาดของโควิด-19 และแนวโน้มสถานการณ์ในระดับโลก (Megatrends) ทำให้กรอบการประเมินสถานการณ์และแนวโน้มความมั่นคงได้ใช้กระบวนการวิเคราะห์ด้านการคาดการณ์อนาคตเชิงยุทธศาสตร์ เพื่อประเมินความเสี่ยงภัยคุกคามที่จะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศในห้วง ๕ ปี ระหว่าง พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐

โดยพิจารณาจากมุมมองผลกระทบภายนอกที่ส่งผลต่อไทย และมุมมองสถานการณ์ภายในประเทศที่ส่งผลต่อภายนอก แบ่งออกเป็น ๓ ระดับ ได้แก่ ๑) ระดับโลก ๒) ระดับภูมิภาค และ ๓) ระดับประเทศ

๓.๑ ความเปลี่ยนแปลงบริบทความมั่นคงในระดับโลก

ในห้วงที่ผ่านมามีการแข่งขันระหว่างประเทศมหาอำนาจ และขั้วอำนาจต่าง ๆ ของโลกอย่างเข้มข้น ไม่ว่าจะเป็นการแข่งขันของประเทศมหาอำนาจอย่างสหรัฐอเมริกาเพื่อสกัดกั้นอิทธิพลของจีน ในขณะที่เดียวกัน หากสถานการณ์ความขัดแย้งหรือวิกฤตการณ์การสู้รบของประเทศมหาอำนาจหนึ่งที่มีต่อประเทศอื่นมีสัญญาณบ่งชี้ขยายผลกระทบในวงกว้างไปสู่ระดับโลกได้ ทั้งในเรื่องการแสดงท่าทีและการดำเนินการความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ การดำเนินนโยบายรองรับการเปลี่ยนแปลงห่วงโซ่อุปทานโลก ซึ่งประเทศไทยจำเป็นต้องมีการเตรียมพร้อมรับมือ วิกฤตการณ์ความมั่นคงดังกล่าว เพื่อลดความเสี่ยงต่อความมั่นคงแห่งชาติและคุณภาพชีวิตของคนในชาติ นอกจากนี้ แนวโน้มการรวมกลุ่มของขั้วอำนาจต่าง ๆ ได้มีการต่อรองผลประโยชน์ร่วมกัน และเร่งรัดกระบวนการแยกตัว (decoupling) ของระบบการเมือง การทหาร เศรษฐกิจ และเทคโนโลยีระหว่างกลุ่มประเทศต่าง ๆ ให้ชัดเจน และรวดเร็วยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตามมีแนวโน้มการรวมกลุ่มกันในรายประเด็นผลประโยชน์ที่มีความเชื่อมโยงทับซ้อนกัน ระหว่างประเทศในแต่ละขั้วอำนาจไม่ได้แยกออกจากกันโดยสิ้นเชิงด้วย โดยมีแนวโน้มการแข่งขันเพื่อขยายอิทธิพลที่สำคัญ คือ ๑) การสะสมอาวุธและการแพร่ขยายอาวุธ และ ๒) การแสวงประโยชน์จากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและนวัตกรรม

แม้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ตลอดห้วงที่ผ่านมา จะส่งผลให้การเคลื่อนไหวของกลุ่มก่อการร้ายต่าง ๆ ลดน้อยลง แต่กลุ่มก่อการร้ายมีแนวโน้มปรับรูปแบบการก่อเหตุในลักษณะของปฏิบัติการโดยลำพัง (Lone Actor) รวมถึงมุ่งเน้นการเผยแพร่/บ่มเพาะแนวคิดสุดโต่งที่นิยมความรุนแรงมากขึ้น กลุ่มก่อการร้ายอาจใช้ไทยเป็นสถานที่พักพิงและอำนวยความสะดวกเพื่อเตรียมก่อเหตุไปจนถึงขั้นก่อเหตุ อีกทั้งการก่อการร้ายยังเกี่ยวข้องกับอาชญากรรมอื่น ๆ ดังนั้น ไทยจำเป็นต้องมีแนวทางการเตรียมพร้อม เพื่อรับมือและต่อต้านการก่อการร้ายทุกรูปแบบ และเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศ

การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีอย่างฉับพลัน ได้เป็นปัจจัยเร่งให้วิถีชีวิตของประชาชนต้องพึ่งพิงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมากขึ้น ซึ่งมีความเสี่ยงไปสู่การก่ออาชญากรรมทางไซเบอร์ โดยไทยมีแนวโน้มเผชิญกับสถานการณ์การโจมตีทางไซเบอร์และอาชญากรรมทางไซเบอร์ รวมถึงมีการละเมิดข้อมูล หรือการเข้าถึงข้อมูล โดยไม่ได้รับอนุญาตจะเพิ่มขึ้นและมีขนาดใหญ่ขึ้น ซึ่งจะทำให้องค์กรและรัฐบาลต้องเสียค่าใช้จ่ายในการกู้คืน ในขณะเดียวกันไทยสามารถใช้โอกาสจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมและเทคโนโลยี การป้องกันประเทศ เพื่อนำไปใช้ในการป้องกันและการสืบสวนอาชญากรรมทางไซเบอร์ รวมถึงส่งเสริมความร่วมมือกับประชาคมระหว่างประเทศในการป้องกันและแก้ไขภัยคุกคามทางไซเบอร์ เพื่อป้องกันการโจมตีโครงสร้างพื้นฐานสำคัญ และโครงสร้างพื้นฐานสำคัญทางสารสนเทศ รวมถึงอาชญากรรมทางไซเบอร์และการก่อการร้าย

ปัจจัยทางชีวภาพของเชื้อโรคที่มีวิวัฒนาการอย่างสม่ำเสมอ การดื้อยาต้านจุลชีพ พฤติกรรมของมนุษย์ที่ไม่ถูกสุขลักษณะ และปัจจัยด้านการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้โรคติดต่ออุบัติใหม่และภัยสุขภาพต่าง ๆ มากขึ้น โดยเฉพาะโรคติดต่ออุบัติใหม่มีแนวโน้มยกระดับเป็นโรคระบาดที่เป็น

โรคติดต่อหรือโรคที่ยังไม่ทราบสาเหตุของการเกิดโรคแน่ชัด ซึ่งอาจแพร่ไปสู่ผู้อื่นได้อย่างรวดเร็วและกว้างขวาง หรือมีภาวะของการเกิดโรคมากกว่าปกติที่เคยเป็นมาที่ส่งผลกระทบต่อวิถีการดำรงชีวิตความมั่นคงของประเทศ โดยเฉพาะผลกระทบต่อความมั่นคงทางอาหารและความมั่นคงทางสุขภาพต่อสุขภาพของคนในชาติ อาทิ การนำเข้าอาหาร ยารักษาโรค และเครื่องมือทางการแพทย์ นอกจากนี้ สถานการณ์และผลกระทบดังกล่าวยังเป็นช่องทางให้ประเทศต่าง ๆ แสวงประโยชน์ผ่านความร่วมมือทางด้านการแพทย์และสาธารณสุขเพื่อเสริมบทบาทนำในเวทีระหว่างประเทศ สำหรับไทยควรมีการเสริมสร้างศักยภาพและขีดความสามารถการบริหารจัดการภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุข และโรคติดต่ออุบัติใหม่ พร้อมทั้งนวัตกรรมและการบริหารจัดการทรัพยากรด้านการแพทย์และสาธารณสุข เพื่อรับมือกับสถานการณ์การแพร่ระบาดและภัยสุขภาพในภาวะฉุกเฉินต่าง ๆ ที่มีแนวโน้มเกิดขึ้นในอนาคต

ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภาวะโลกร้อน มีความเกี่ยวข้องกับ มิติความมั่นคงหลายประการและเป็นปัจจัยที่เพิ่มความเปราะบางของปัญหาที่มีอยู่เดิม ดังนี้ ๑) ปัญหาระดับน้ำทะเลที่สูงขึ้นส่งผลกระทบต่อภาคเกษตรกรรมบริเวณชายฝั่งทำให้เส้นฐาน (Baseline) ที่ใช้ในการกำหนดเขตพื้นที่ดังกล่าว ถอยร่นตามแนวน้ำที่สูงขึ้นจากตำแหน่งเดิม ๒) ปัญหาการขาดแคลนและแย่งชิงทรัพยากรน้ำ ๓) ปัญหาการโยกย้ายถิ่นฐาน ๔) ปัญหาความมั่นคงทางอาหารและน้ำ และ ๕) ปัญหาความมั่นคงทางพลังงาน

คาดการณ์ว่าจำนวนประชากรโลกจะเพิ่มขึ้นมากกว่า ๑ พันล้านคนภายในปี ๒๐๓๐ และภายในปี ๒๐๕๐ ร้อยละ ๘๐ ของประชากรโลกที่มีอายุเกิน ๖๐ ปีขึ้นไปจะอยู่ในประเทศกำลังพัฒนา โดยการเปลี่ยนแปลงทาง **ภูมิประชากรศาสตร์** ได้ส่งผลให้ไทยจะเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ นำมาซึ่งความท้าทายต่อความมั่นคงของประเทศ ทั้งในเรื่องปัญหาการขาดแคลนแรงงาน ปัญหาการค้ำมนุษย์อันเป็นผลมาจากความต้องการด้านแรงงานที่เพิ่มขึ้น การขาดระบบสวัสดิการที่เพียงพอ ปัญหาสุขภาพจิตใจของผู้สูงวัยจากการถูกแยกออกจากภาคเศรษฐกิจและสังคม รวมถึงปัญหาช่องว่างระหว่างวัยที่นำไปสู่การปะทะกันทางความคิดและความแตกแยกในสังคม

๓.๒ ความเปลี่ยนแปลงบริบทความมั่นคงในระดับภูมิภาค

สภาพที่ตั้งของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในการเป็นเส้นทางคมนาคมและแหล่งทรัพยากร พลังงานที่สำคัญส่งผลให้มีแนวโน้มการแข่งขันและขยายอิทธิพลเชิงยุทธศาสตร์ระหว่างประเทศมหาอำนาจ และขั้วอำนาจต่าง ๆ มาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะกรณี ๒ พื้นที่สำคัญ คือ ๑) **กรณีพิพาทในทะเลจีนใต้** แม้ไทยจะไม่ใช่คู่ขัดแย้งในประเด็นพิพาทโดยตรง แต่เป็นผู้ใช้เส้นทางเดินเรือพาณิชย์ผ่านพื้นที่ดังกล่าว จึงย่อมได้รับผลกระทบหากเกิดการใช้กำลังทหาร หรือเหตุกระทบกระทั่งแบบไม่เจตนา จนถึงขั้นกระทบกับ ผลประโยชน์ของชาติที่ต้องใช้ทะเลในบริเวณพื้นที่ความขัดแย้งเป็นเส้นทางในการขนส่งสินค้าทางทะเล เพื่อเข้าและออกประเทศไทยได้ และ ๒) **กรณีอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง** เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่นานาประเทศใช้ทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมร่วมกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาทรัพยากรน้ำในลุ่มน้ำโขง ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม และประชาชนที่อาศัยทรัพยากรธรรมชาติในการดำเนินชีวิต รวมถึงความปลอดภัยในการคมนาคมทางน้ำ และการปล่อยสารพิษลงในน้ำ

เนื่องด้วยความแตกต่างด้านค่านิยม วัฒนธรรม ระดับการพัฒนา ระบบการปกครอง จึงเป็น **ความท้าทายของอาเซียน** ในการมีกฎเกณฑ์และค่านิยมร่วมกัน ที่อาจส่งผลกระทบต่อปัญหาและความท้าทายที่สำคัญ

ไม่ว่าจะเป็นการป้องกันและแก้ไขภัยคุกคามระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน ความมีเอกภาพ ความเป็นแกนกลาง และมุมมองของอาเซียนต่อแนวคิดอินโด-แปซิฟิก (ASEAN Outlook on Indo-Pacific: AOIP)

แนวโน้มประชาคมมหาอำนาจจะเข้ามามีบทบาทต่อสถานการณ์ความมั่นคงในประเทศรอบบ้าน ในมิติด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ในกรณีสถานการณ์ความขัดแย้งภายในของประเทศรอบบ้านมีการแทรกแซงจากภายนอกอันเป็นผลจากสถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองภายใน คาดการณ์ได้ว่านานาชาติอาจเพิ่มการกดดันเพื่อเร่งให้สถานการณ์คลี่คลาย ซึ่งไทยจะได้รับผลกระทบโดยตรงจากสถานการณ์ตึงเครียดตามแนวชายแดนในการเป็นพื้นที่รองรับผู้ได้รับผลกระทบ หรือการใช้ไทยเป็นทางผ่านไปยังประเทศอื่น รวมถึงความพยายามที่จะให้ไทยเข้าไปมีส่วนร่วมในประเด็นความขัดแย้ง ตลอดจนผลกระทบทางเศรษฐกิจและการค้าชายแดนของไทย

สถานการณ์ความมั่นคงทางชายแดนจะยังคงมีความแตกต่างกันไปตามบริบทของพื้นที่และความสัมพันธ์เชื่อมโยงกับมิติต่าง ๆ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศโดยรวม โดยยังคงพบปัญหาที่สำคัญ ทั้งในเรื่องอาชญากรรมข้ามชาติในพื้นที่ชายแดน แรงงานผิดกฎหมายและการลักลอบเข้าเมืองผิดกฎหมาย ความไม่ชัดเจนของเส้นเขตแดน และปัญหาโรคระบาดในพื้นที่ชายแดน ในขณะที่การดำเนินกิจกรรมความมั่นคงทางทะเลของภูมิภาคจำเป็นต้องเฝ้าระวังการแย่งชิงผลประโยชน์และการแข่งขันทางทะเล ความปลอดภัยและอาชญากรรมทางทะเล ปัญหาสิ่งแวดล้อมทางทะเล ดังนั้นการดำเนินนโยบายทางทะเลจำเป็นต้องเสริมสร้างองค์ความรู้และความตระหนักรู้เกี่ยวกับความสำคัญของทะเลอย่างเป็นระบบ นอกจากนี้ แนวโน้มความมั่นคงทางอากาศและอวกาศจะกลายเป็นสนามการแข่งขันที่สำคัญยิ่งขึ้นผ่านการพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีกำลังทางอากาศต่าง ๆ โดยไทยสามารถแสวงหาโอกาสจากความร่วมมือเพื่อรักษาผลประโยชน์แห่งชาติได้ โดยเตรียมพร้อมทรัพยากร การพัฒนาองค์ความรู้ ตลอดจนการส่งเสริมและแลกเปลี่ยนงานวิจัยและนวัตกรรมทั้งภายในประเทศ ประเทศต่าง ๆ และสถาบันหรือองค์การระหว่างประเทศ

ปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติเป็นปัญหาความมั่นคงที่สำคัญในภูมิภาคและมีความซับซ้อนเชื่อมโยงระหว่างประเทศมากขึ้น โดยมีประเด็นสำคัญที่ควรเฝ้าระวัง ทั้งในเรื่องการลักลอบค้ายาเสพติด การปลอมแปลงเอกสารและหลักฐานเกี่ยวกับตัวบุคคล การลักลอบเข้าเมือง การค้ามนุษย์ และการฟอกเงิน

ปัญหาการก่อการร้ายและปัญหาจากการบ่มเพาะแนวคิดสุดโต่งที่นิยมความรุนแรงยังเป็นปัญหาความมั่นคงที่สำคัญของภูมิภาค เพื่อแสวงหาแนวร่วมในอนาคตโดยเฉพาะผ่านการใช้สื่อสังคมออนไลน์ ในขณะที่เดียวกันสถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองภายในภูมิภาคตะวันออกกลางและในอัฟกานิสถานที่ยังไม่แน่นอน มีสัญญาณแนวโน้มส่งผลให้เกิดการเคลื่อนย้ายของนักรบก่อการร้ายต่างชาติ (Foreign Terrorist Fighters) และการก่อเหตุของผู้ปฏิบัติการโดยลำพัง ท่าเลที่ตั้งของไทยซึ่งเป็นศูนย์กลางการเดินทางระหว่างประเทศที่สำคัญในภูมิภาคอาจถูกใช้เป็นทางผ่าน แหล่งพักพิงและแหล่งจัดหาวัสดุอุปกรณ์ และมักจะก่อเหตุในพื้นที่เปราะบาง

๓.๓ ความเปลี่ยนแปลงบริบทความมั่นคงในระดับประเทศ

ความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ ประกอบด้วย ๓ สถาบันสำคัญ ได้แก่ ๑) สถาบันชาติ ไทยเข้าสู่ความเป็นพหุสังคมมากขึ้น และมีการแสดงพลังในการเรียกร้องสิทธิขั้นพื้นฐานที่พึงได้รับตามกรอบของกฎหมาย อย่างไรก็ตามกระแสการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วมีแนวโน้มก่อให้เกิดความไม่เข้าใจในอัตลักษณ์ และความหลากหลาย

ระหว่างกลุ่ม ซึ่งส่งผลกระทบต่อความปรองดองสมานฉันท์ของคนในสังคมและความมั่นคงของชาติในภาพรวมได้

๒) สถาบันศาสนา ความเข้าใจในหลักคำสอนที่แตกต่างออกไปเป็นปัจจัยที่นำไปสู่ความไม่เข้าใจระหว่างกัน และการบิดเบือนคำสอนของแต่ละศาสนาในประเทศ ดังปรากฏความขัดแย้งที่เห็นต่างระหว่างชนต่างศาสนิก ในบางพื้นที่ แต่ก็ยังอยู่ในระดับที่สามารถแก้ไขร่วมกันตามแนวทางสันติวิธีในพื้นที่ได้ และ **๓) สถาบันพระมหากษัตริย์** มีความสำคัญและผูกพันกับสังคมไทยมาตลอดประวัติศาสตร์ของประเทศในการเป็นศูนย์รวมจิตใจของคนในชาติ เนื่องจากสมเด็จพระบูรพมหากษัตริยาธิราชทุกพระองค์ได้ทรงประกอบพระราชกรณียกิจอันเป็นคุณประโยชน์ ต่อประเทศชาติและประชาชนชาวไทยอย่างเป็นเอกประการ ทั้งนี้ บริบทและสถานการณ์ของสังคมสมัยใหม่ จำเป็นต้องสร้างพื้นที่พูดคุยและการแลกเปลี่ยนมุมมองอย่างสันติ เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจและความตระหนัก ถึงการธำรงรักษาไว้ซึ่งสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

จุดเปลี่ยนสำคัญของ**สถานการณ์การเมืองภายในประเทศ**เป็นผลสืบเนื่องจากประชาชนที่มีความหลากหลายทางอายุ อาชีพ และสถานะทางสังคมเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้นในการแสดงทัศนคติต่อปัญหาเชิงโครงสร้าง สถาบันทางการเมือง โอกาสและการเข้าถึงสวัสดิการของรัฐ ความยากจน ความเหลื่อมล้ำ สิทธิมนุษยชน และการชุมนุมประท้วง อย่างไรก็ตามบุคคลหรือกลุ่มบุคคลอาจใช้เครื่องมือเทคโนโลยีผ่านสื่อสังคมออนไลน์เป็นช่องทางในการปลุกกระดมมวลชนด้วยการบิดเบือนข้อมูล หรือการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเป็นเท็จ ดังนั้น สถาบันครอบครัวและสถาบันการศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญในการวางรากฐานเพื่อลดหรือขจัดเงื่อนไขที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศ

เงื่อนไขที่มีความละเอียดอ่อน ซับซ้อน และเชื่อมโยงกันได้ส่งผลกระทบต่อ**ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้**มาอย่างต่อเนื่อง ทั้งในระดับบุคคล ระดับโครงสร้าง และระดับวัฒนธรรม โดยแนวโน้มสถานการณ์ระยะต่อไปการก่อเหตุรุนแรงลดลง แต่จะมีความเคลื่อนไหวทางการเมืองมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ปัญหาย้ายแทรกซ้อน ปัญหาทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ปัญหาความหวาดระแวงและความเข้าใจระหว่างกัน ยังคงเป็นปัญหาที่เชื่อมโยงและส่งผลกระทบในพื้นที่อย่างมีนัยสำคัญ

การโยกย้ายถิ่นฐานเป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในทุกภูมิภาคทั่วโลก ซึ่งที่ผ่านมามีไทยได้รับผลกระทบ**ปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมือง**จากประเทศเพื่อนบ้านอย่างต่อเนื่อง ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มที่อพยพเข้ามาและไม่สามารถเดินทางกลับประเทศต้นทางหรือออกไปยังประเทศที่สามได้จึงยังคงค้างอยู่ในประเทศไทย กลุ่มที่อพยพเข้ามาเพื่อแสวงหาโอกาสทางเศรษฐกิจ กลุ่มที่อพยพเข้ามาเนื่องจากสถานการณ์ความไม่มั่นคงจากประเทศ และกลุ่มอื่น ๆ ที่เป็นกลุ่มคนต่างด้าวที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทยอย่างถูกกฎหมาย แต่มีการลักลอบอาศัยอยู่ในไทยต่อภายหลัง และกลุ่มที่ปลอมแปลงเอกสารเดินทางเข้ามาในราชอาณาจักรด้วยวัตถุประสงค์ต่าง ๆ

ประเทศไทยอยู่ในสถานะเป็นทั้งประเทศต้นทาง ทางผ่าน และปลายทางของกระบวน**การค้ามนุษย์** โดยผู้ค้ามนุษย์เปลี่ยนรูปแบบการกระทำความผิดของตนมาดำเนินการที่ผิดกฎหมายผ่านช่องทางออนไลน์มากขึ้น ผ่านการค้าประเวณี การแสวงหาประโยชน์ทางเพศ และการหลอกลวงโฆษณาจัดหางาน อีกทั้งการเคลื่อนย้ายแรงงานโดยผิดกฎหมายยังคงมีอย่างต่อเนื่อง ซึ่งประเทศไทยจำเป็นต้องเพิ่มมาตรการในการคัดแยกผู้เสียหายตามชายแดนมากขึ้น และยกระดับมาตรการต่อต้านการค้ามนุษย์ทั้งในระดับประเทศและระดับสากล

ปัจจัยอุปทานสูงขึ้นส่งผลต่อความเชื่อมโยงกับสถานการณ์**ปัญหายาเสพติด** โดยสารตั้งต้นและเคมีภัณฑ์ยังคงสามารถลำเลียงเข้าสู่แหล่งผลิตได้ และการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการผลิตเป็นอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ที่ดำเนินการโดยองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ แม้ว่าจะมีมาตรการป้องกัน แก้ไข และปราบปราม แต่ยังคงพบว่าผู้เข้าสู่วงจรยาเสพติดรายใหม่มีแนวโน้มสูงขึ้นทั้งผู้เสพและผู้ค้า ตลอดจนผู้กระทำความผิดซ้ำอันเกิดจากปัจจัยมุมมองของสังคมต่อผู้เสพ และผู้ต้องโทษคดียาเสพติดที่เอื้อให้กลุ่มคนเหล่านี้สามารถมีโอกาสใช้ชีวิตในสังคม นอกจากนี้ ขบวนการค้ายาเสพติดยังคงสรรหาวิธีการเพื่อหลีกเลี่ยงการจับกุม และแนวโน้มการขยายตัวของอาชญากรรมทางไซเบอร์มีความเกี่ยวเนื่องกับปัญหาการค้ายาเสพติดที่ใช้ช่องทางบล็อกเชน (Blockchain) ในการซื้อและขาย

แม้ว่าในห้วงที่ผ่านมาภาครัฐมีความพยายามแก้ไขปัญหายาอย่างจริงจังผ่านการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล แต่จากการจัดอันดับความโปร่งใสของไทยและอันดับการรับรู้การทุจริตของประเทศได้สะท้อนให้เห็นว่า**สถานการณ์การทุจริตคอร์รัปชัน**ของประเทศยังอยู่ในระดับที่น่าเป็นห่วง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการทุจริตในภาครัฐที่มีการกระจายตัวไปยังทุกระดับของสังคม ซึ่งทำให้สาธารณชนเห็นว่าการทุจริตเป็นเรื่องปกติ อีกทั้งการทุจริตต่อหน้าที่ หรือการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบของเจ้าหน้าที่รัฐได้เกี่ยวพันกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาภัยคุกคามต่าง ๆ โดยเฉพาะปัญหาการค้ามนุษย์ และปัญหายาเสพติด

ประเทศไทยยังคงต้องเผชิญกับ**สาธารณสุข**ที่เกิดจากภัยทางธรรมชาติ ไม่ว่าจะเป็นการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่ทำให้เกิดภาวะลมฟ้าอากาศแปรปรวน ระดับน้ำทะเลของโลกสูงขึ้น เกิดภาวะแล้งจัด พายุหมุน การกัดเซาะชายฝั่งทะเล วาตภัย มหาอุทกภัย น้ำป่าไหลหลาก ดินโคลนถล่ม แผ่นดินไหว สึนามิ ไฟป่าและหมอกควัน และภัยที่เกิดจาก**กระทำของมนุษย์** อาทิ อัคคีภัย ภัยจากสารเคมี ปัญหาน้ำมันรั่วไหลในทะเล ภัยจากการคมนาคมที่เป็นอุบัติเหตุจากการจราจรทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ การปล่อยของเสียและขยะมูลฝอยจากโรงงานอุตสาหกรรม ภัยจากมลพิษทางอากาศประเภทฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM 2.5 นอกจากนี้ ยังหมายรวมถึงภัยซ้ำซ้อนต่าง ๆ

การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ภาวะโลกร้อน ภัยพิบัติ ขยะมูลฝอย ความเสื่อมโทรมของดินและน้ำ การเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากร การแข่งขันทางเศรษฐกิจ ตลอดจนการใช้ทรัพยากรโดยขาดความสมดุลเพื่อรองรับการเจริญเติบโตของสังคมเมือง เป็นปัจจัยเร่งสำคัญที่ส่งผลต่อ**ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม** และแนวโน้มของปัญหาดังกล่าวทวีความรุนแรงขึ้นจากการบุกรุกแผ้วถางป่าและครอบครองพื้นที่ป่า การลักลอบเผาในพื้นที่ป่าอนุรักษ์และป่าสงวน การลักลอบตัดและค้าไม้หวงห้ามและไม้มีค่าต่าง ๆ การออกโฉนดที่ดินหรือเอกสารสิทธิที่ไม่ถูกต้อง การกำหนดแนวเขตป่าไม้และที่ดินของรัฐ รวมทั้งปัญหาการอยู่ร่วมกันระหว่างคนกับสัตว์ในพื้นที่

นอกจากนี้ ประเทศต้องมีการ**เตรียมความพร้อมความมั่นคงด้านพลังงาน และความมั่นคงด้านอาหาร** โดยเฉพาะหากอยู่ในภาวะขาดแคลน หรือภาวะวิกฤต

ความมั่นคงทางเศรษฐกิจเป็นผลมาจากความแตกต่างปัจจัยเชิงโครงสร้าง ประกอบกับการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 และระบบเศรษฐกิจโลกที่มีความไม่แน่นอนและผันผวนสูงเป็นปัจจัยเร่งที่ส่งผลให้ไทยต้องเผชิญกับภาวะการชะลอตัวทางเศรษฐกิจ โดยกลุ่มทุนขนาดใหญ่จะยังคงถือครองกำไรส่วนใหญ่และมีอำนาจ

ในการกำหนดราคาสินค้าและบริการ ส่งผลให้ภาควิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม รวมทั้งผู้ประกอบการรายย่อย เกิดความไม่คล่องตัวในการบริหารจัดการ อีกทั้งพฤติกรรมผู้บริโภคในระดับปัจเจกที่เปลี่ยนแปลงไปได้กลายเป็น ปัจจัยเสี่ยงต่อการก่ออาชญากรรมทางเศรษฐกิจที่จะขยายตัวมากขึ้น

ส่วนที่ ๓

วิสัยทัศน์ กรอบแนวคิด

วัตถุประสงค์ และเป้าหมาย

๑. วิสัยทัศน์

ประเทศไทยมีเสถียรภาพ ประชาชนอยู่ดีมีสุข ปลอดภัยจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ มีศักยภาพบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม และรักษาไว้ซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติอย่างยั่งยืน

๒. กรอบแนวคิด

๒.๑ ความมั่นคงแบบองค์รวม ให้ความสำคัญกับการเชื่อมโยงมิติทั้งปวง ทั้งทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม การทหาร วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เกิดความมั่นคง ปลอดภัย และมีความสงบเรียบร้อยในทุกระดับ ดังนี้

๒.๑.๑ ความมั่นคงของรัฐ การมีอธิปไตยในการปกครองประเทศ ปราศจากภัยคุกคามต่อเอกราช อธิปไตย บูรณภาพแห่งดินแดน และการแทรกแซงการดำเนินกิจการภายในของรัฐ รวมทั้งมีขีดความสามารถให้พร้อมเผชิญต่อสถานการณ์ภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงแห่งชาติเพื่อปกป้องและรักษาความปลอดภัยให้แก่บุคคลที่อาศัยในรัฐ

๒.๑.๒ ความมั่นคงของมนุษย์ ความอยู่ดีมีสุขของคนในชาติให้ปลอดภัยจากความหวาดกลัว (Freedom from Fear) หลุดพ้นจากความต้องการขั้นพื้นฐานในการดำรงชีวิต (Freedom from Want) อยู่อย่างมีเกียรติและศักดิ์ศรี (Freedom to Live in Dignity) บนพื้นฐานสิทธิมนุษยชน

๒.๑.๓ ความมั่นคงระหว่างประเทศ การสร้างความสมดุลและบทบาทที่สร้างสรรค์ของไทย และแสวงความร่วมมือกับมิตรประเทศในระดับทวิภาคี อนุภูมิภาค ภูมิภาค และประชาคมโลก บนพื้นฐานความไว้วางใจและความเป็นหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ ตลอดจนการส่งเสริมและพัฒนาความร่วมมือระหว่างประเทศในการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยคุกคามด้านความมั่นคง

๒.๒ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของสหประชาชาติ (Sustainable Development Goals: SDGs) ตามวาระการพัฒนาอย่างยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๓๐ โดยกำหนดทิศทางการพัฒนาที่อยู่บนพื้นฐานของแนวคิด “ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง” มุ่งเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับประชาชนทุกกลุ่ม มุ่งเน้น ๑๓ เป้าหมายจากทั้งหมด ๑๗ เป้าหมายให้สอดคล้องกับเป้าหมาย ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ตามที่ปรากฏใน ๑๗ นโยบายและแผนความมั่นคง ซึ่งคำนึงถึงบริบทการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของประเทศ ดังนี้

เป้าหมายที่ ๑ ขจัดความยากจนทุกรูปแบบในทุกพื้นที่ ครอบคลุมคนทุกกลุ่ม ทั้งชาย หญิง เด็ก คนยากจน และกลุ่มคนเปราะบาง โดยให้ความสำคัญกับการใช้ระบบและมาตรการคุ้มครองทางสังคม การสร้างหลักประกันในเรื่องสิทธิการเข้าถึงทรัพยากรทางเศรษฐกิจ บริการขั้นพื้นฐาน การถือกรรมสิทธิ์และใช้ประโยชน์เหนือที่ดินและทรัพย์สิน ตลอดจนการสร้างภูมิคุ้มกันด้านทานให้กับผู้ที่ยากจนและอยู่ในสถานะเปราะบางต่อเหตุรุนแรงที่เกี่ยวข้องกับภูมิอากาศ และภัยพิบัติทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

เป้าหมายที่ ๒ ยุติความหิวโหย บรรลุความมั่นคงทางอาหาร และยกระดับโภชนาการ และส่งเสริมเกษตรกรรมที่ยั่งยืน ให้ความสำคัญกับความมั่นคงทางอาหารและโภชนาการ การเข้าถึงอาหารที่ปลอดภัย และเพียงพอตลอดทั้งปี ตลอดจนการสร้างหลักประกันว่าจะมีระบบการผลิตอาหารที่ยั่งยืน ซึ่งมีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ทุกคน

เป้าหมายที่ ๓ สร้างหลักประกันว่าคนมีชีวิตที่มีสุขภาพดีและส่งเสริมสวัสดิภาพสำหรับทุกคนในทุกวัย ครอบคลุมประเด็นด้านสุขภาพและสวัสดิภาพต่าง ๆ โดยให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างการป้องกันและการรักษาการใช้สารในทางที่ผิด ซึ่งรวมถึงการใชยาเสพติดในทางที่ผิดและการใช้แอลกอฮอล์ในทางอันตราย ลดจำนวนการตายและบาดเจ็บจากอุบัติเหตุทางถนน การมีหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า รวมถึงการป้องกันความเสี่ยงทางการเงิน การเข้าถึงการบริการสาธารณสุขจำเป็นที่มีคุณภาพ และเข้าถึงยาและวัคซีนจำเป็นที่ปลอดภัย มีประสิทธิภาพ มีคุณภาพ และมีราคาที่สามารถซื้อหาได้ ตลอดจนลดจำนวนการตายและการป่วยจากสารเคมีอันตรายและการปนเปื้อนและมลพิษทางอากาศ น้ำ และดิน

เป้าหมายที่ ๕ บรรลุความเท่าเทียมระหว่างเพศ และเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แกสตรีและเด็กหญิง ให้ความสำคัญกับการยุติการเลือกปฏิบัติ และขจัดความรุนแรงทุกรูปแบบต่อผู้หญิงและเด็กหญิง รวมถึงการค้ามนุษย์ การกระทำทางเพศ และการแสวงประโยชน์ในรูปแบบอื่น

เป้าหมายที่ ๖ สร้างหลักประกันว่าจะมีการจัดให้มีน้ำและสุขอนามัยสำหรับทุกคนและมีการบริหารจัดการที่ยั่งยืน ให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการน้ำแบบองค์รวมในทุกระดับ รวมถึงผ่านทางความร่วมมือระหว่างเขตแดนตามความเหมาะสม ตลอดจนการปกป้องและฟื้นฟูระบบนิเวศที่เกี่ยวข้องกับแหล่งน้ำ รวมถึงภูเขา ป่าไม้ พื้นที่ชุ่มน้ำ แม่น้ำ ชั้นหินอุ้มน้ำ และทะเลสาบ

เป้าหมายที่ ๗ สร้างหลักประกันว่าทุกคนเข้าถึงพลังงานสมัยใหม่ในราคาที่สามารถซื้อหาได้ เชื่อถือได้ และยั่งยืน ให้ความสำคัญกับพลังงานสะอาดโดยเฉพาะพลังงานหมุนเวียน ซึ่งเป็นทางเลือกในการยกระดับประสิทธิภาพการบริหารจัดการพลังงานไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ลดการพึ่งพาเชื้อเพลิงฟอสซิล ให้ประชาชนสามารถเข้าถึง และหาซื้อพลังงานหมุนเวียนได้ง่ายขึ้น สามารถยกระดับคุณภาพชีวิต รวมทั้งตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงพลังงาน การเพิ่มบทบาทของเทคโนโลยีดิจิทัล และการเปลี่ยนผ่านยุคแห่งการขับเคลื่อนด้วยไฟฟ้า

เป้าหมายที่ ๘ ส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจที่ต่อเนื่อง ครอบคลุม และยั่งยืน การจ้างงานเต็มที่มีผลิตภาพ และการมีงานที่เหมาะสมสำหรับทุกคน ให้ความสำคัญกับการเพิ่มผลิตภาพผ่านการเพิ่มความหลากหลาย การยกระดับเทคโนโลยีและนวัตกรรม การส่งเสริมผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดเล็ก นอกจากนี้ยังให้ความสำคัญกับประเด็นด้านแรงงานเป็นการเฉพาะไม่ว่าจะเป็นการดำเนินมาตรการโดยทันทีและมีประสิทธิภาพเพื่อขจัดแรงงานบังคับ ยุติความเป็นทาสสมัยใหม่และการค้ามนุษย์ ยับยั้งและกำจัดการใช้แรงงานเด็ก ปกป้องสิทธิแรงงาน และส่งเสริมสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ปลอดภัยและมั่นคงสำหรับผู้ทำงานทุกคน รวมถึงผู้ทำงานต่างด้าว โดยเฉพาะหญิงต่างด้าวและผู้ทำงานเสี่ยงอันตราย

เป้าหมายที่ ๑๐ ลดความไม่เสมอภาคภายในและระหว่างประเทศ ให้ความสำคัญกับการเข้าถึงโอกาสทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองโดยไม่เลือกปฏิบัติ การสร้างหลักประกันว่าจะมีโอกาสที่เท่าเทียม และลดความไม่เสมอภาคของผลลัพธ์ รวมถึงโดยการขจัดกฎหมาย นโยบาย และแนวทางปฏิบัติที่เลือกปฏิบัติ และส่งเสริมการออกกฎหมาย นโยบาย และการกระทำที่เหมาะสมในเรื่องนี้ ตลอดจนการเลือกใช้นโยบาย โดยเฉพาะนโยบายการคลัง ค่าจ้าง และการคุ้มครองทางสังคม และให้บรรลุความเสมอภาคยิ่งขึ้นอย่างต่อเนื่อง

เป้าหมายที่ ๑๑ ทำให้เมืองและการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์มีความครอบคลุม ปลอดภัย มีภูมิต้านทาน และยั่งยืน ครอบคลุมในหลายประเด็นที่เกี่ยวข้องกับเมืองและชุมชน โดยให้ความสำคัญกับการสร้างหลักประกันว่าจะมีการเข้าถึงที่อยู่อาศัยและการบริการพื้นฐาน การลดความเสียหายจากภัยพิบัติ โดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับน้ำ โดยมุ่งปกป้องคนจนและคนเปราะบาง

เป้าหมายที่ ๑๓ ปฏิบัติการอย่างเร่งด่วนเพื่อต่อสู้กับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และผลกระทบที่เกิดขึ้น ให้ความสำคัญกับการเสริมภูมิต้านทานและขีดความสามารถในการปรับตัวต่ออันตราย และภัยพิบัติทางธรรมชาติที่เกี่ยวข้องกับภูมิอากาศในทุกประเทศ บูรณาการมาตรการด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในนโยบาย ยุทธศาสตร์ และการวางแผนระดับชาติ ตลอดจนพัฒนาการศึกษา การสร้างความตระหนักรู้ และขีดความสามารถของมนุษย์และของสถาบันในเรื่องการลดผลกระทบและการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการเตือนภัยล่วงหน้า

เป้าหมายที่ ๑๔ อนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากมหาสมุทร ทะเล และทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืน เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ให้ความสำคัญกับการป้องกันและลดมลพิษทางทะเลโดยเฉพาะที่เกิดจากกิจกรรมบนแผ่นดิน รวมถึงขยะทะเลและมลพิษของสารอาหาร ยุติและขจัดปัจจัยที่อุดหนุนการประมงแบบผิดกฎหมาย การบริหารจัดการเชิงวิทยาศาสตร์มาฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์น้ำ การบริหารจัดการ อนุรักษ์ และฟื้นฟูระบบนิเวศทางทะเลและชายฝั่ง ตลอดจนการเพิ่มพื้นที่อนุรักษ์ทางทะเลและชายฝั่ง

เป้าหมายที่ ๑๖ ส่งเสริมสังคมที่สงบสุขและครอบคลุมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ให้ทุกคนเข้าถึงความยุติธรรม และสร้างสถาบันที่มีประสิทธิภาพ รับผิดชอบ และครอบคลุมในทุกระดับ ให้ความสำคัญกับการลดความรุนแรงทุกรูปแบบ ยุติการข่มเหง การใช้หาประโยชน์อย่างไม่ถูกต้อง การค้ามนุษย์ ความรุนแรง และการทรมานทุกรูปแบบที่มีต่อเด็ก ส่งเสริมนิติธรรมทั้งในระดับชาติและระหว่างประเทศ สร้างหลักประกันว่าจะมีการเข้าถึงความยุติธรรมอย่างเท่าเทียมแก่ทุกคน ลดการลักลอบการเคลื่อนย้ายอาวุธและเงิน และต่อสู้กับองค์กรอาชญากรรม ลดการทุจริตในตำแหน่งหน้าที่และการรับสินบนทุกรูปแบบ พัฒนาสถาบันที่มีประสิทธิภาพ มีความรับผิดชอบและโปร่งใสในทุกระดับ ตลอดจนสร้างหลักประกันว่าสาธารณชนสามารถเข้าถึงข้อมูลและมีการปกป้องเสรีภาพขั้นพื้นฐานโดยเป็นไปตามกฎหมายภายในประเทศและความตกลงระหว่างประเทศ

เป้าหมายที่ ๑๗ เสริมความแข็งแกร่งให้แก่กลไกการดำเนินงานและฟื้นฟูหุ้นส่วนความร่วมมือระดับโลก เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน มุ่งยกระดับหุ้นส่วนความร่วมมือระดับโลก โดยเฉพาะความร่วมมือหลายภาคส่วน เพื่อขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในทุกประเทศ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง ผ่านการระดมทุนที่เป็นตัวเงิน เทคโนโลยีและนวัตกรรม ตลอดจนความรู้และแนวปฏิบัติที่ดี เพื่อสนับสนุนประเทศกำลังพัฒนาและประเทศพัฒนาน้อยที่สุดในการดำเนินนโยบายและมาตรการต่าง ๆ ตามความต้องการจนสามารถบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนได้ภายในปี ๒๕๗๓

๒.๓ การน้อมนำพระราชปณิธานสืบสาน รักษา ต่อยอดเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และแนวพระราชดำริ “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” เป็นการสืบสานโครงการพระราชดำริต่อเนื่อง รักษาความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชน และต่อยอดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อชี้ถึงแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกๆระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ

ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควรต่อการกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอก ในขณะที่แนวพระราชดำริ “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” เป็นวิธีการแห่งศาสตร์พระราชทานเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนที่หน่วยงานด้านความมั่นคงน้อมรับปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง โดยอาศัยความเข้าใจจุดศูนย์กลางของปัญหาและสภาพแวดล้อมในทุกมิติอย่างรอบด้าน ขณะเดียวกันต้องเข้าถึงสภาพปัญหาและความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริงผ่านกระบวนการมีส่วนร่วม

๒.๔ การบูรณาการเพื่อส่งเสริมความร่วมมือของทุกภาคส่วน ให้ความสำคัญกับ **แนวทางบูรณาการ** การทำงานของหน่วยงานภาครัฐให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน (Whole-of-Government Approach) มุ่งเน้นให้คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา หน่วยงานของรัฐตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ของตนและของหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สามารถสร้างผลผลิตที่จะผลักดันให้เกิดผลลัพธ์ที่ต้องการ โดยเฉพาะผลลัพธ์ที่จะต้องร่วมกันทำ หรือบูรณาการระหว่างหน่วยงาน รวมทั้งส่งเสริมความสัมพันธ์และพัฒนา/ขยายความร่วมมือระหว่างหน่วยงานของประเทศไทยกับต่างประเทศ **ควบคู่กับแนวทางบูรณาการการทำงานที่ทุกภาคส่วนในสังคมมีส่วนร่วม (Whole-of-Society Approach)** เป็นแนวทางที่ทุกภาคส่วนในสังคม ทั้งภาครัฐ ภาควิชาการ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และภาคประชาชน ให้เข้ามามีส่วนร่วมตลอดกระบวนการจัดทำและขับเคลื่อนเชิงนโยบายและเชิงปฏิบัติ ทำให้เกิดองค์ความรู้ด้านความมั่นคง ความเข้าใจถึงสาเหตุแท้จริงของปัญหาที่เป็นปัจจัยผลักดันได้อย่างรอบด้าน และสามารถระบุหรือกำหนดลำดับความสำคัญในการพัฒนาและการป้องกันแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

๒.๕ การบริหารจัดการความเสี่ยง (Risk Management) และการสร้างความสามารถในการกลับคืนสู่สภาพเดิม หรือ “ล้มแล้ว ลุกไว” (Resilience) เป็นการตระหนักถึงการบริหารจัดการเพื่อลด หลีกเลี่ยง ควบคุม และกระจายความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่รับได้ ในขณะที่ต้องมีการเตรียมการให้ลดความเปราะบางต่อความเปลี่ยนแปลงของความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้น โดยมุ่งเน้นการสร้างความสามารถของประเทศ ๓ ระดับ ดังนี้

๒.๕.๑ การพร้อมรับ หรือ ระดับ “อยู่รอด” ในการแก้ไขข้อจำกัดหรือจุดอ่อนที่มีอยู่ ซึ่งเป็นผลให้ประชาชนประสบความยากลำบากในการดำรงชีวิต หรือทำให้ประเทศมีความเปราะบางต่อการเปลี่ยนแปลงจากภายนอกและภายใน รวมถึงการสร้างความพร้อมในทุกระดับในการรับมือกับสภาวะวิกฤติที่อาจเกิดขึ้น ให้สามารถฟื้นคืนสู่ภาวะปกติได้อย่างรวดเร็ว

๒.๕.๒ การปรับตัว หรือ ระดับ “พอเพียง” ในการปรับเปลี่ยนปัจจัยที่จำเป็นเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ตั้งแต่ในระดับครอบครัว ชุมชน พื้นที่ และประเทศ รวมถึงปรับทิศทางรูปแบบ และแนวทางการพัฒนาให้สอดคล้องกับกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคใหม่

๒.๕.๓ การเปลี่ยนแปลงเพื่อพร้อมเติบโตอย่างยั่งยืน หรือ ระดับ “ยั่งยืน” ในการผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างในมิติต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างความสามารถของบุคคลและสังคมในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งเพื่อสนับสนุนให้ประเทศสามารถเติบโตได้อย่างมีคุณภาพและยั่งยืน

๒.๖ การให้ความสำคัญกับแนวคิดยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ตลอดจนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง ครอบคลุมประเด็นความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน บ้านเมือง มีความสงบเรียบร้อย การป้องกันและแก้ไขปัญหามีผลกระทบต่อความมั่นคงที่มีอยู่เดิมและป้องกันปัญหาใหม่

การพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ การบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียนและนานาชาติ องค์กรภาครัฐและที่มิใช่ภาครัฐ และ การพัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบบูรณาการเพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อขับเคลื่อนไปสู่การปฏิบัติ

๒.๗ การพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน เศรษฐกิจสีเขียว (Bio-Circular-Green Economy: BCG Model) ให้ความสำคัญกับการบูรณาการการพัฒนาการขับเคลื่อนประเทศไทยอย่างสมดุล เป็นธรรม และยั่งยืน ตั้งแต่ต้นทางถึงปลายทาง โดยรักษา ต่อยอด ภูมิปัญญาเดิม และใช้องค์ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีสมัยใหม่ นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจควบคู่กับการรักษาความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์ และการใช้ประโยชน์จากฐานทรัพยากรธรรมชาติและความหลากหลายทางชีวภาพ การบริหารจัดการโดยชุมชน ภายใต้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อันจะช่วยสนับสนุนการเสริมสร้างความมั่นคงแบบองค์รวม และสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของสหประชาชาติ

๓. วัตถุประสงค์

๓.๑ เพื่อเป็นกรอบทิศทางการดำเนินการป้องกัน แจ่งเตือน แก้ไข หรือระงับยับยั้งภัยคุกคามเพื่อธำรงไว้ซึ่งความมั่นคงแห่งชาติ

๓.๒ เพื่อถ่ายทอดยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรมและเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

๓.๓ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นกรอบทิศทางการจัดทำและขับเคลื่อนแผนระดับที่ ๓ (แผนปฏิบัติการด้านต่าง ๆ แผนปฏิบัติราชการของหน่วยงาน แผนพัฒนาในระดับพื้นที่) ที่เกี่ยวข้องทางด้านความมั่นคงได้อย่างสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

๔. เป้าหมาย ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมายในภาพรวม

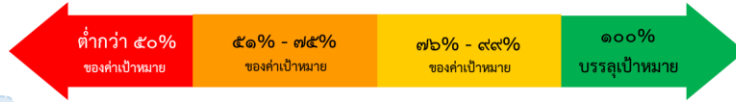
๔.๑ เป้าหมายในภาพรวม

ประเทศไทยมีความมั่นคงและมีเสถียรภาพมากขึ้น ประชาชนดำรงชีวิตโดยปกติสุข รวมทั้งมีการพัฒนาศักยภาพบริหารจัดการ เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงแบบองค์รวมและรักษาไว้ซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติ

๔.๒ ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายในภาพรวม

ความสำเร็จของการบรรลุค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแต่ละตัวชี้วัดย่อยของ ๑๗ นโยบายและแผนความมั่นคง ภายใต้นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)

ทั้งนี้ ตัวชี้วัดย่อยมีทั้งสิ้น ๕๘ ตัวชี้วัด โดยให้มีการประเมินผลรายปีเพื่อติดตามและประเมินผลให้บรรลุค่าเป้าหมายในแต่ละตัวชี้วัดย่อยที่กำหนดไว้ให้นำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ภายในปี ๒๕๗๐ (สรุปผลสัมฤทธิ์ในภาพรวม ระยะ ๕ ปี) เพื่อทบทวน พัฒนา และปรับปรุงการดำเนินการในระยะต่อไป

หลักการคำนวณผลเป็นฐาน ๑๐๐

สีแดง	ดำเนินการได้น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ของค่าเป้าหมาย : สถานการณ์ต่ำกว่าร้อยละ ๕๐ ของค่าเป้าหมาย	กรณีสีแดง สัม เหลือง ให้วิเคราะห์แนวทางการดำเนินงาน และปรับปรุงให้เหมาะสมกับสถานการณ์เพื่อให้เกิด ผลสัมฤทธิ์ที่มีประสิทธิภาพต่อไป
สีส้ม	ดำเนินการได้ร้อยละ ๕๐ - ๗๕ ของค่าเป้าหมาย : สถานการณ์อยู่ในช่วงร้อยละ ๕๐ - ๗๕ ของค่าเป้าหมาย	
สีเหลือง	บรรลุมากกว่าร้อยละ ๗๕ ของค่าเป้าหมาย : สถานการณ์อยู่ในช่วงร้อยละ ๗๖ - ๙๙ ของค่าเป้าหมาย	
สีเขียว	บรรลุตามค่าเป้าหมาย : สามารถบรรลุค่าเป้าหมายร้อยละ ๑๐๐	กรณีสีเขียว (บรรลุเป้าหมาย) ให้หน่วยงานนำแนวทางการดำเนินงานไปต่อยอดการดำเนินงานในระยะต่อไป

การแสดงผลสัมฤทธิ์ของนโยบาย และแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคง แห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) โดยใช้ หลักการคำนวณผลเป็นฐาน ๑๐๐ และ เทียบค่าเป้าสี่

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายในภาพรวม

ความสำเร็จของการบรรลุค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแต่ละตัวชี้วัดของ ๑๗ นโยบายและแผนความมั่นคง ภายใต้นโยบายและแผนระดับชาติฯ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

=

$$\frac{\text{จำนวนค่าเป้าหมายที่บรรลุผลสำเร็จ}}{๕๘} \times ๑๐๐$$

ส่วนที่ ๔

นโยบายและแผนความมั่นคง

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑

การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ

๑. จุดมุ่งเน้น

สังคมไทยอยู่ร่วมกันอย่างสันติและเคารพในความแตกต่างหลากหลายบนพื้นฐานสิทธิมนุษยชน และพร้อมธำรงไว้ซึ่งสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

๒. ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ และ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

เป้าหมาย ประชาชนอยู่ดี กินดี และมีความสุข

๒.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

- ประเด็นความมั่นคง

แผนย่อยที่ ๑ แผนย่อยการรักษาความสงบภายในประเทศ

เป้าหมาย ๑. ประชาชนมีความมั่นคงปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินเพิ่มขึ้น

๒. คนไทยมีความจงรักภักดี ซื่อสัตย์ พร้อมธำรงไว้ซึ่งสถาบันหลักของชาติ

สถาบันศาสนาเป็นที่เคารพ ยึดเหนี่ยวจิตใจของคนไทยสูงขึ้น

๓. การเมืองมีเสถียรภาพและธรรมาภิบาลสูงขึ้น

๓. เป้าหมาย ผลสัมฤทธิ์ และตัวชี้วัด

เป้าหมายที่ ๑ การธำรงรักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์

ผลสัมฤทธิ์ การสร้างพื้นที่พูดคุยอย่างสันติ ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนมุมมอง และเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ เพื่อให้เกิดความตระหนักถึงความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์

ตัวชี้วัด การจัดทำชุดข้อมูลองค์ความรู้เกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ และเผยแพร่ตามช่องทางประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ เพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ ๕ จากผลการดำเนินงานของปีที่ผ่านมา

เป้าหมายที่ ๒ คนในชาติอยู่ร่วมกันอย่างสันติและเคารพในความแตกต่างหลากหลาย โดยได้รับความคุ้มครองตามหลักสิทธิมนุษยชน ซึ่งหมายรวมถึงการให้ความสำคัญกับทุกศาสนา ผู้ที่มีหลักความเชื่อต่าง ๆ และผู้ที่ไม่นับถือศาสนา

ผลสัมฤทธิ์ คนในชาติอยู่ร่วมกันอย่างมีความเสมอภาคและความเท่าเทียมกันบนพื้นฐานสิทธิมนุษยชน

ตัวชี้วัดที่ ๑ การจัดทำ พัฒนา หรือปรับปรุงมาตรการของรัฐเพื่อส่งเสริม คุ้มครอง และปกป้องสิทธิมนุษยชนภายในของไทยให้สอดคล้องกับบริบทภายในประเทศและสนธิสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิมนุษยชนที่ประเทศไทยเป็นภาคี อย่างน้อยปีละ ๒ มาตรการ

ตัวชี้วัดที่ ๒ คำร้องเกี่ยวกับการถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนและการถูกเลือกปฏิบัติได้รับการพิจารณาและเข้าสู่กระบวนการแก้ไขปัญหาโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ ๕ เมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยย้อนหลัง ๕ ปี

ตัวชี้วัดที่ ๓ การปฏิบัติตามข้อเสนอแนะที่ไทยตอบรับในรายงานทบทวนสถานการณ์สิทธิมนุษยชนของประเทศตามกระบวนการทบทวนสถานการณ์สิทธิมนุษยชน (Universal Periodic Review: UPR) ภายใต้คณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ (Human Rights Council: HRC) ภายในปี ๒๕๗๐ มีผลการปฏิบัติตามข้อเสนอแนะที่ไทยตอบรับในกระบวนการ UPR รอบที่ ๓ ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๕๐ และรอบที่ ๔ ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๑๐

๔. กลยุทธ์

กลยุทธ์หลักที่ ๑ การปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๑ ส่งเสริมการเรียนรู้ และการจัดทำหรือพัฒนาหลักสูตรการศึกษาเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ในทุกระดับอย่างเหมาะสมสอดคล้องกับทุกช่วงวัย เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจและการตระหนักถึงความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ในฐานะศูนย์รวมจิตใจของประชาชนในชาติ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๒ ส่งเสริมการจัดทำและเผยแพร่ชุดข้อมูลความรู้เกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ พระราชประวัติ พระราชกรณียกิจ โครงการพระราชดำริ หลักการทรงงาน แก่เด็ก เยาวชน และประชาชนทั่วไป โดยมุ่งเน้นการจัดทำสื่อที่มีความทันสมัย มีการเผยแพร่ในหลายช่องทาง รวมถึงมีการจัดทำระบบการบริหารจัดการชุดข้อมูลระหว่างส่วนราชการ ภาคเอกชน และภาคประชาชน โดยเฉพาะการเข้ามามีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชน

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๓ เสริมสร้างการพัฒนาประสิทธิภาพในการธำรงรักษาสถาบันพระมหากษัตริย์ โดยมุ่งเน้นการประเมินและกลไกการบริหารจัดการที่มีอยู่เดิมให้เกิดประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป รวมถึงการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างภาครัฐ เอกชน ประชาชน และองค์กรทางสังคม

กลยุทธ์หลักที่ ๒ การส่งเสริมการอยู่ร่วมกันของคนในชาติอย่างสันติ และเคารพในความแตกต่างหลากหลายบนพื้นฐานสิทธิมนุษยชน

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๑ ทบทวน ปรับปรุง พัฒนากฎหมาย กฎ ระเบียบ แนวทาง วิธีปฏิบัติ คำสั่ง ทางการบริหาร ข้อบังคับ และมาตรการของรัฐ ในการส่งเสริมและให้ความคุ้มครองบนพื้นฐานสิทธิมนุษยชน การให้บริการสาธารณะโดยไม่เลือกปฏิบัติ ตลอดจนสร้างหลักประกันว่าบุคคลต้องได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายอย่างเท่าเทียมกัน

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๒ ส่งเสริมการอยู่ร่วมกันของคนในชาติ โดยสร้างความตระหนักรู้ให้แก่ทุกภาคส่วนให้เห็นคุณค่าการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม การเคารพสิทธิและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ และให้เกียรติซึ่งกันและกัน โดยดำเนินงานภายใต้กรอบการไม่เลือกปฏิบัติต่อบุคคล ไม่ว่าด้วยเหตุความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ชาติพันธุ์ ภาษา ศาสนา เพศ เพศสภาพและเพศวิถี อายุ ความพิการ สภาพทางกายหรือจิต สุขภาพ ผู้ติดเชื้อเอชไอวี ผู้ติดยาเสพติด สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนาหรือความเชื่ออื่น การศึกษาอบรม ตลอดจนความคิดเห็นทางการเมืองหรือความคิดเห็นอื่น อันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ หรือเหตุอื่นใดจะกระทำมิได้

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๓ ใช้แนวทางสันติวิธีในการจัดการความขัดแย้งและส่งเสริมให้เกิดพื้นที่สาธารณะในการพูดคุยแลกเปลี่ยนระหว่างภาครัฐ ภาคประชาสังคม และประชาชน โดยเฉพาะประเด็นทางการเมือง ข้อเรียกร้องที่เกี่ยวข้องกับสิทธิมนุษยชน สิทธิชุมชน และประเด็นที่รัฐเป็นคู่ขัดแย้ง ตามหลักการสิทธิมนุษยชนอย่างสันติ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๔ สร้างความตระหนักรู้ การเสริมสร้างทัศนคติ และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการสิทธิมนุษยชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ชุมชน สถานศึกษา สถานที่ทำงาน ให้บุคคลตระหนักและปกป้องถึงสิทธิของตนเอง รวมถึงเคารพและไม่ละเมิดสิทธิของบุคคลอื่น

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๕ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการของภาครัฐในการจัดสรรทรัพยากร และการเข้าถึงบริการสาธารณะของรัฐบนพื้นฐานของความเสมอภาค ความเท่าเทียม และการไม่เลือกปฏิบัติ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๖ เพิ่มประสิทธิภาพการขยายช่องทาง การร้องเรียนหรือร้องทุกข์ให้สามารถเข้าถึงได้ทุกระดับ โดยมีการติดตามและรายงานผลให้แก่ผู้ร้องเรียนหรือผู้ร้องทุกข์

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๗ ส่งเสริมและสนับสนุนการเข้าถึงความยุติธรรมอย่างเสมอภาคและเป็นธรรม โดยเฉพาะการดำเนินการของกองทุนยุติธรรมให้มีงบประมาณเพียงพอต่อการดำเนินการและความต้องการของประชาชนในการเข้าถึงการรับบริการ และการกำหนดให้มีมาตรการคุ้มครองและช่วยเหลือเยียวยาแก่ประชาชนที่ถูกละเมิดสิทธิอย่างมีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๘ สนับสนุนและกำกับดูแลเจ้าหน้าที่ของรัฐให้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความถูกต้อง โปร่งใส เป็นธรรม และเคารพหลักการสิทธิมนุษยชน ไม่ให้เกิดการเลือกปฏิบัติ โดยเฉพาะการปฏิบัติหน้าที่และการให้บริการต่อประชาชน และให้ความสำคัญกับความคุ้มครองเจ้าหน้าที่รัฐในการปฏิเสธคำสั่งที่มีขอบข่ายกฎหมาย หรือการกระทำอื่นใด ซึ่งเข้าข่ายการเลือกปฏิบัติหรือขัดต่อหลักสิทธิมนุษยชน ตลอดจนดำเนินการทางวินัยและ/หรือกฎหมายแก่เจ้าหน้าที่รัฐที่ปฏิบัติหน้าที่โดยขัดกับหลักสิทธิมนุษยชนอย่างจริงจัง

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๙ บูรณาการความร่วมมือของภาคีเครือข่าย ทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๑๐ ส่งเสริมให้สถาบันครอบครัวและสถาบันการศึกษาเป็นหน่วยทางสังคมที่สำคัญในการวางรากฐานความมั่นคงของประเทศ โดยมุ่งเน้นแนวคิดการแบ่งปันและการทำประโยชน์เพื่อสังคมส่วนรวม ตลอดจนการอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างหลากหลายของคนในชาติ

กลยุทธ์หลักที่ ๓ การให้ความสำคัญกับทุกศาสนา ผู้ที่มีหลักความเชื่อต่าง ๆ และผู้ที่ไม่นับถือศาสนา

กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๑ สร้างหลักประกันทางสังคมสำหรับผู้ไม่นับถือศาสนาและไม่นับถือศาสนาในการป้องกันมิให้เกิดความไม่เท่าเทียมในการรับบริการจากรัฐ หรือการกระทำอื่นใดของบุคคลซึ่งอาจถูกเลือกปฏิบัติ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๒ ให้ความคุ้มครองและส่งเสริมศาสนาและหลักความเชื่อต่าง ๆ รวมถึงผู้ที่ไม่นับถือศาสนาอย่างเท่าเทียมตามหลักสิทธิมนุษยชน

กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๓ เสริมสร้างความเข้าใจ ทศนคติเชิงบวก และความเคารพในความหลากหลาย
ระหว่างศาสนิก ผู้ที่มีความเชื่อต่าง ๆ และผู้ที่ไม่นับถือศาสนา

๕. หน่วยงานเจ้าภาพรับผิดชอบบูรณาการขับเคลื่อน

กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๒

การปกป้องอธิปไตยและผลประโยชน์ของชาติ และการพัฒนาศักยภาพการป้องกันประเทศ

๑. จุดมุ่งเน้น

การปกป้อง รักษา และแก้ไขปัญหาที่กระทบต่ออธิปไตยและผลประโยชน์ของชาติ รวมทั้งการพัฒนาขีดความสามารถเชิงยุทธศาสตร์ของกองทัพและหน่วยงานด้านความมั่นคงที่เกี่ยวข้อง เพื่อการป้องกันประเทศในอนาคต

๒. ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ และ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

เป้าหมายที่ ๓ กองทัพ หน่วยงานด้านความมั่นคง ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน มีความพร้อมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคง

๒.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

- ประเด็นความมั่นคง

แผนย่อยที่ ๓ แผนย่อยการพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ

เป้าหมาย กองทัพและหน่วยงานด้านความมั่นคงมีความพร้อมสูงขึ้นไปที่จะเผชิญภัยคุกคามทุกรูปแบบ ทุกมิติ และทุกระดับความรุนแรง

๓. เป้าหมาย ผลสัมฤทธิ์ และตัวชี้วัด

เป้าหมายที่ ๑ การปกป้อง รักษา และแก้ไขปัญหาที่กระทบต่ออธิปไตยและผลประโยชน์ของชาติ

ผลสัมฤทธิ์ กองทัพและหน่วยงานด้านความมั่นคงที่เกี่ยวข้อง มีความพร้อมสูงขึ้นไปสำหรับการปฏิบัติตามแผนป้องกันประเทศ หรือแผนปฏิบัติการอื่น ๆ ด้วยระบบการปฏิบัติการร่วม

ตัวชี้วัดที่ ๑ ความพร้อมของกองทัพและหน่วยงานด้านความมั่นคงที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติการตามแผนป้องกันประเทศด้วยระบบปฏิบัติการร่วม โดยหน่วยทหารตามแผนป้องกันประเทศผ่านเกณฑ์มาตรฐานการฝึกกรมกองทัพไทย ภายในปี ๒๕๗๐

ตัวชี้วัดที่ ๒ หน่วยปฏิบัติการหลักของเหล่าทัพในการปฏิบัติการตามแผนป้องกันประเทศมีความพร้อมด้านกำลังพล ยุทโธปกรณ์ และการฝึก ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๘๐ ภายในปี ๒๕๗๐

เป้าหมายที่ ๒ การพัฒนาขีดความสามารถเชิงยุทธศาสตร์เพื่อการป้องกันประเทศในอนาคต

ผลสัมฤทธิ์ กองทัพและหน่วยงานด้านความมั่นคงที่เกี่ยวข้องมีความพร้อมและทันสมัย ทั้งในด้านการจัดหน่วย อาวุธยุทโธปกรณ์ ระบบการสนับสนุน และการส่งกำลังบำรุง รวมทั้งระบบการควบคุมบังคับบัญชาด้วยการประยุกต์ ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัล การปฏิบัติการทางไซเบอร์และอวกาศ ตลอดจนสามารถนำกำลังพลสำรองในบัญชีบรรจุกำลังของหน่วยเข้าร่วมการฝึกหรือปฏิบัติการกิจกับกองทัพได้ ทั้งในภาวะปกติ วิกฤติ และสงคราม

ตัวชี้วัดที่ ๑ การพัฒนากองทัพและหน่วยงานด้านความมั่นคงที่เกี่ยวข้องไปสู่ความทันสมัย ด้วยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเชื่อมโยงระบบงาน ตลอดจนเสริมสร้างความพร้อมเพื่อให้สามารถรองรับปฏิบัติการทางไซเบอร์และอวกาศได้ ภายในปี ๒๕๗๐

ตัวชี้วัดที่ ๒ หน่วยทหารที่มีกำลังพลสำรองบรรจุในอัตราของหน่วยมีการเรียกกำลังพลสำรอง เข้าร่วมการฝึกหรือปฏิบัติการร่วมกับของกองทัพครบทุกหน่วย ภายในปี ๒๕๗๐

๓. กลยุทธ์

กลยุทธ์หลักที่ ๑ การปกป้องอธิปไตยและผลประโยชน์ของชาติทางบก ทางทะเล และทางอากาศ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๑ จัดให้มีระบบการข่าว การลาดตระเวน การเฝ้าตรวจ ป้องกัน และรักษา พื้นที่ชายแดน ชายฝั่งทะเล เกาะแก่ง และอาณาเขตทางทะเล เพื่อป้องกัน ป้องปราม และแก้ไขการละเมิดอธิปไตย ทั้งทางบก ทางทะเล และทางอากาศ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๒ พัฒนาขีดความสามารถด้านการปฏิบัติการร่วมของกองทัพและหน่วยงาน ด้านความมั่นคงที่เกี่ยวข้องให้มีความพร้อมตั้งแต่ภาวะปกติ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๓ ปรับปรุงและพัฒนาแผนและระบบการป้องกันประเทศให้ทันสมัย สามารถใช้ได้จริง และมีการฝึกซ้อมการปฏิบัติอยู่เสมอ เพื่อสร้างความพร้อมให้แก่กองทัพและหน่วยงานด้านความมั่นคง ที่เกี่ยวข้อง

กลยุทธ์หลักที่ ๒ การพัฒนาศักยภาพการป้องกันประเทศ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๑ เตรียมกำลังเชิงยุทธศาสตร์ เพื่อให้หน่วยขึ้นตรงของกระทรวงกลาโหม กองทัพ และหน่วยงานด้านความมั่นคงที่เกี่ยวข้อง มีความพร้อม ความทันสมัย และความต่อเนื่องในการปฏิบัติ สำหรับใช้สนับสนุนแผนป้องกันประเทศ หรือแผนการปฏิบัติการอื่น ๆ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๒ พัฒนากองทัพและหน่วยงานด้านความมั่นคงที่เกี่ยวข้องไปสู่ความทันสมัย ด้วยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเชื่อมโยงระบบงานทั้งภายในและภายนอก ตลอดจนเสริมสร้างความพร้อมเพื่อให้สามารถรองรับการปฏิบัติการทางไซเบอร์และอวกาศได้

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๓ พัฒนาระบบกำลังสำรอง กำลังพลสำรอง และการระดมสรรพกำลัง รวมถึงกิจการมวลชนและกำลังประชาชน เพื่อการป้องกันประเทศ

๕. หน่วยงานเจ้าภาพรับผิดชอบบูรณาการขับเคลื่อน

กระทรวงกลาโหม

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๓

การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติในพื้นที่ชายแดน

๑. จุดมุ่งเน้น

พื้นที่ชายแดนและประชาชนในพื้นที่ที่มีการพัฒนา มีความมั่นคงปลอดภัย มีศักยภาพในการป้องกันและแก้ไขภัยคุกคามทุกรูปแบบ มีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคม ความมั่นคงของมนุษย์อย่างสมดุล และเป็นพื้นที่ความร่วมมือและสร้างความสัมพันธ์อันดีกับประเทศรอบบ้านในด้านการร่วมกันป้องกันภัยคุกคาม ปัญหาความมั่นคง การแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง และการสร้างความเติบโตทางเศรษฐกิจร่วมกันอย่างยั่งยืน

๒. ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ และ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

เป้าหมาย บ้านเมืองมีความมั่นคงในทุกมิติและทุกระดับ

๒.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

- ประเด็นความมั่นคง

แผนย่อยที่ ๒ แผนย่อยการป้องกันและแก้ไขปัญหามีผลกระทบต่อความมั่นคง

เป้าหมาย ปัญหาความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบัน (เช่น ปัญหายาเสพติด ความมั่นคงทางไซเบอร์ การค้ามนุษย์ ฯลฯ) ได้รับการแก้ไขจนไม่ส่งผลกระทบต่อการบริหารและพัฒนาประเทศ

๓. เป้าหมาย ผลสัมฤทธิ์ และตัวชี้วัด

เป้าหมายที่ ๑ พื้นที่ชายแดนมีความมั่นคง ปลอดภัย มีศักยภาพการป้องกันและแก้ไขภัยคุกคามทุกรูปแบบ และเป็นพื้นที่เชื่อมโยงทางเศรษฐกิจและสังคมระหว่างไทยกับประเทศรอบบ้าน

ผลสัมฤทธิ์ พื้นที่ชายแดนมีศักยภาพในการป้องกันภัยคุกคามรูปแบบ ประชาชนและชุมชนตามแนวชายแดนมีความปลอดภัยและมีคุณภาพชีวิตที่ดี รวมถึงเป็นจุดเชื่อมโยงสำคัญทางเศรษฐกิจ การสัญจร และความมั่นคงในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ตัวชี้วัดที่ ๑ การพัฒนาระบบป้องกันตามแนวชายแดนด้วยการใช้เทคโนโลยี อย่างน้อยร้อยละ ๘๕ ของจังหวัดชายแดนทั้งหมด ภายในปี ๒๕๗๐

ตัวชี้วัดที่ ๒ มูลค่าการค้าชายแดนเพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ ๕ ต่อปี

เป้าหมายที่ ๒ ปัญหาเขตแดนระหว่างไทยกับประเทศรอบบ้านได้รับการแก้ไข และไม่ส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

ผลสัมฤทธิ์ ประเทศไทยสามารถแก้ไขปัญหาเขตแดน โดยมีความสมดุลระหว่างผลประโยชน์แห่งชาติและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

ตัวชี้วัด เป้าหมายในการสำรวจและจัดทำหลักเขตแดนของไทย อยู่ที่ร้อยละ ๘๐ ภายในปี ๒๕๗๐

๔. กลยุทธ์

กลยุทธ์หลักที่ ๑ การสร้างสภาพแวดล้อมในพื้นที่ชายแดนให้มีความปลอดภัยและมีศักยภาพในการป้องกันและแก้ไขภัยคุกคาม

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๑ สร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนชายแดนไทยและประเทศรอบบ้าน รวมทั้งให้ประชาชนตามแนวชายแดนมีส่วนร่วมกับหน่วยงานความมั่นคงในพื้นที่ชายแดนในการป้องกันภัยคุกคามที่อาจผ่านพื้นที่ชายแดนเข้าสู่พื้นที่ของประเทศไทย และเพิ่มกลยุทธ์ในการสร้างแรงจูงใจให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น สนับสนุนบทบาทของผู้นำชุมชนในพื้นที่ให้ผลักดันการพัฒนาจากภายในชุมชนเอง ตลอดจนสร้างความสัมพันธ์ในชุมชนเพื่อร่วมดำเนินกิจกรรมพัฒนาและป้องกันความมั่นคงปลอดภัยในชุมชนตามแนวชายแดน

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๒ ป้องกันและแก้ไขภัยคุกคามทุกรูปแบบบริเวณพื้นที่ชายแดน โดยผลักดันการหารือระหว่างไทยกับประเทศรอบบ้านผ่านกลไกความร่วมมือระหว่างประเทศในทุกระดับ โดยเฉพาะอาชญากรรมข้ามชาติ ปัญหาการลักลอบตัดไม้และทำลายป่า ผู้หลบหนีเข้าเมือง และโรคติดต่ออุบัติใหม่

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๓ จัดทำระบบป้องกันพื้นที่ชายแดนของจังหวัดชายแดน โดยให้ความสำคัญกับการนำเทคโนโลยีเข้ามาสนับสนุนการป้องกัน ปรามปราม และแก้ไขการกระทำอันผิดกฎหมายของไทย โดยเฉพาะบริเวณช่องทางธรรมชาติ

กลยุทธ์หลักที่ ๒ การยกระดับและพัฒนาจุดผ่านแดนให้มีประสิทธิภาพในการป้องกันภัยคุกคามและเชื่อมโยงเศรษฐกิจ การค้า และการสัญจรข้ามแดน

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๑ พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน หรือจุดผ่านแดนประเภทต่าง ๆ เพื่ออำนวยความสะดวกด้านเศรษฐกิจ การค้า และการสัญจรข้ามแดน และ/หรือเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการยกระดับจุดผ่านแดนถาวรในอนาคต

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๒ พัฒนาระบบการสัญจรข้ามแดน ประกอบด้วย สินค้า ยานพาหนะ และการเดินทางข้ามแดน โดยเชื่อมโยงฐานข้อมูลระหว่างหน่วยงานเพื่ออำนวยความสะดวกในการข้ามแดน และสามารถเฝ้าระวังภัยคุกคามที่แฝงมากับการข้ามแดน กิจกรรมทางเศรษฐกิจของประชาชน และอาชญากรรมข้ามชาติได้

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๓ หารือร่วมกับประเทศรอบบ้านผ่านกลไกความร่วมมือระหว่างประเทศในทุกระดับ เพื่อผลักดันให้มีการยกระดับช่องทางธรรมชาติและจุดผ่านแดน ให้สอดคล้องกับแนวทางการยกระดับช่องทางธรรมชาติและจุดผ่านแดนของไทย

กลยุทธ์หลักที่ ๓ การแก้ไขปัญหาเขตแดนระหว่างไทยกับประเทศรอบบ้าน โดยให้สมดุลระหว่างผลประโยชน์แห่งชาติและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๑ หยิบยกประเด็นการสำรวจและจัดทำหลักเขตแดนระหว่างไทยและประเทศรอบบ้านเข้าสู่การหารือและพิจารณากำหนดแนวทางการดำเนินการภายใต้กลไกความร่วมมือระหว่างประเทศในทุกระดับ รวมถึงพิจารณาแนวทางร่วมในการใช้ประโยชน์พื้นที่ชายแดน

กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๒ สํารวจภูมิประเทศในพื้นที่ชายแดนเพื่อสนับสนุนกระบวนการสำรวจ
และจัดทำหลักเขตแดน

กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๓ เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในประเด็นเขตแดนที่ถูกต้องให้กับประชาชน
โดยเฉพาะในพื้นที่ชายแดน เพื่อให้ประชาชนใช้ประโยชน์พื้นที่ได้อย่างถูกต้อง พร้อมทั้งป้องกันไม่ให้เกิด
การกระทำที่อาจละเมิดข้อตกลงระหว่างประเทศ

๕. หน่วยงานเจ้าภาพรับผิดชอบบูรณาการขับเคลื่อน

กระทรวงมหาดไทย

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๔

การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติทางทะเล

๑. จุดมุ่งเน้น

ความมั่นคงทางทะเลแบบองค์รวมโดยมุ่งเน้นการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยคุกคามทางทะเลที่สำคัญและความร่วมมือระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ คำนึงถึงการรักษาความมั่นคงทางทะเลและผลประโยชน์ของชาติทางทะเลให้มีความสมดุลและยั่งยืน และการบริหารจัดการองค์ความรู้ทางทะเลที่มีประสิทธิภาพ

๒. ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ และ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

เป้าหมาย บ้านเมืองมีความมั่นคงในทุกมิติและทุกระดับ

๒.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

- ประเด็นความมั่นคง

แผนย่อยที่ ๒ แผนย่อยการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง

เป้าหมาย ปัญหาความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบัน (เช่น ปัญหาเสียดิน ความมั่นคงทางไซเบอร์ การค้ามนุษย์ ฯลฯ) ได้รับการแก้ไขจนไม่ส่งผลกระทบต่อการบริหารและพัฒนาประเทศ

๓. เป้าหมาย ผลสัมฤทธิ์ และตัวชี้วัด

เป้าหมายที่ ๑ ประเทศไทยสามารถป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงทางทะเลได้อย่างต่อเนื่องจนไม่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงและความปลอดภัยของประเทศ

ผลสัมฤทธิ์ ประเทศไทยมีขีดความสามารถและศักยภาพในการเฝ้าระวัง ติดตาม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาความมั่นคงทางทะเลในภาพรวมของประเทศเพิ่มขึ้นส่งผลให้ประเทศมีความมั่นคงและปลอดภัย

ตัวชี้วัด ดัชนีความมั่นคงทางทะเลในภาพรวม อยู่ที่ ๖๙ คะแนน ภายในปี ๒๕๗๐

เป้าหมายที่ ๒ ประเทศไทยมีการบริหารจัดการองค์ความรู้ทางทะเลที่ช่วยสนับสนุนการรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติทางทะเล

ผลสัมฤทธิ์ ประเทศไทยมีองค์ความรู้ทางทะเลที่สำคัญที่สนับสนุนการตัดสินใจเชิงนโยบายในการรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติทางทะเล และประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจ และความตระหนักรู้เกี่ยวกับทะเล

ตัวชี้วัดที่ ๑ จำนวนองค์ความรู้ทางทะเลที่สำคัญที่สนับสนุนการตัดสินใจของกลไกระดับนโยบายของประเทศ อย่างน้อยปีละ ๑ ประเด็น

ตัวชี้วัดที่ ๒ การสร้างองค์ความรู้และความตระหนักรู้ทางทะเลให้แก่ภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง อย่างน้อยปีละ ๑ ประเด็น

๔. กลยุทธ์

กลยุทธ์หลักที่ ๑ การส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพเกี่ยวกับการดำเนินการด้านความมั่นคงทางทะเล

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๑ พัฒนาขีดความสามารถของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการปกป้องและรักษาความมั่นคงทางทะเล ทั้งด้านสมรรถนะของอุปกรณ์และเครื่องมือในการปฏิบัติงาน ระบบเทคโนโลยี รวมถึงศักยภาพของบุคลากร โดยเฉพาะขีดความสามารถด้านการตรวจการณ์ การลาดตระเวน รวมถึงปฏิบัติการทางทะเล

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๒ ป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหาอาชญากรรมทางทะเล โดยเฉพาะปัญหาโจรสลัดและการปล้นเรือใช้อาวุธ การลักลอบค้าและขนส่งสินค้าผิดกฎหมาย รวมถึงการค้ามนุษย์ และการโยกย้ายถิ่นฐานทางทะเลแบบไม่ปกติ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๓ เสริมสร้างและใช้ประโยชน์จากความร่วมมือระหว่างประเทศเกี่ยวกับประเด็นทางทะเล โดยเฉพาะความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน อาเซียน และประเทศในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๔ พัฒนาศักยภาพการบริหารจัดการของภาครัฐตามหลักธรรมาภิบาล โดยเฉพาะการจัดทำ พัฒนา ปรับปรุง กฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือมาตรการที่เกี่ยวข้องกับกิจการทางทะเลให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันและอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยกิจการทางทะเลฉบับต่าง ๆ โดยเฉพาะอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. ๑๙๘๒

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๕ สนับสนุนการเฝ้าระวัง และรักษาความปลอดภัยทางทะเล ทั้งน่านน้ำภายในและนอกทะเลอาณาเขตของประเทศ โดยเฉพาะเส้นทางการเดินเรือ การขนส่งสินค้า ภัยพิบัติและอุบัติเหตุทางทะเล รวมถึงการดำเนินกิจกรรมอื่นที่เกี่ยวข้องกับการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเลของไทย

กลยุทธ์หลักที่ ๒ การส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากทะเลอย่างสมดุลและยั่งยืน ภายใต้แนวคิดเศรษฐกิจสีน้ำเงิน

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๑ ส่งเสริมการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจภาคทะเลอย่างเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะการท่องเที่ยว การประมง การพาณิชย์ และการขุดเจาะหรือสำรวจแหล่งพลังงานใต้ทะเล

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๒ ส่งเสริมการบริหารจัดการประมงและการเพาะเลี้ยงทางทะเลอย่างถูกกฎหมาย และยั่งยืน เพื่อรักษาสมดุลของทรัพยากรสัตว์น้ำ รวมทั้งอนุรักษ์ พื้่นฟูและคุ้มครองสิ่งแวดล้อมทางทะเล โดยเฉพาะการแก้ไขปัญหามลพิษทางทะเลและขยะทะเล

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๓ ส่งเสริมและพัฒนาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งทะเล เพื่อรักษาระบบนิเวศทางทะเลและชายฝั่ง รวมทั้งพื้นที่การใช้ประโยชน์จากทะเลและชายฝั่ง

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๔ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและชุมชนบริเวณชายฝั่งและเกาะแก่งสามารถใช้ประโยชน์ทางเศรษฐกิจจากทะเลได้อย่างยั่งยืน โดยไม่ส่งผลกระทบต่อปัญหาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติทางทะเล

กลยุทธ์หลักที่ ๓ การบริหารจัดการองค์ความรู้ทางทะเล และการสร้างความตระหนักรู้ความสำคัญของทะเล

กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๑ ผลักดันการจัดตั้งองค์กรจัดการความรู้ทางทะเลในระยะยาว ภายใต้มหาวิทยาลัยในกำกับดูแลของรัฐ หรือคลังสมองทางทะเล (Maritime Think Tank) เพื่อรวบรวม ศึกษา วิจัย และพัฒนาองค์ความรู้ด้านความมั่นคงทางทะเลแบบองค์รวม ตลอดจนมีบทบาทในการกำหนดยุทธศาสตร์หรือแผนในระดับนโยบาย ทั้งในเชิงสมุททานุภาพ (Sea Power) และสมุทรภิบาล (Ocean Governance)

กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๒ พัฒนาและขยายเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการเกี่ยวกับองค์ความรู้ทางทะเล เพื่อให้ทุกภาคส่วน โดยเฉพาะภาคประชาชน มีความรู้ ความเข้าใจ และตระหนักรู้ถึงความสำคัญของทะเลในทุกมิติ

๕. หน่วยงานเจ้าภาพรับผิดชอบบูรณาการขับเคลื่อน

ศูนย์อำนวยการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๕

การป้องกันและแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้

๑. จุดมุ่งเน้น

การลดการก่อเหตุรุนแรงและความสูญเสีย การพัฒนาทางเศรษฐกิจให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตและศักยภาพของพื้นที่ รวมทั้งเสริมสร้างความเข้มแข็งของสังคมในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

๒. ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ และ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

เป้าหมาย บ้านเมืองมีความมั่นคงในทุกมิติและทุกระดับ

๒.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

- ประเด็นความมั่นคง

แผนย่อยที่ ๒ แผนย่อยการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง

เป้าหมาย ภาคใต้มีความสงบสุข รมเยิน

๓. เป้าหมาย ผลสัมฤทธิ์ และตัวชี้วัด

เป้าหมายที่ ๑ จังหวัดชายแดนภาคใต้มีการก่อเหตุรุนแรงและความสูญเสียลดลง

ผลสัมฤทธิ์ ความรุนแรงและความสูญเสียจากสถานการณ์ความมั่นคงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ยุติลงในปี ๒๕๗๐

ตัวชี้วัด สถิติเหตุการณ์ความรุนแรงและความสูญเสียจากสถานการณ์ความมั่นคงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ลดลงร้อยละ ๑๐๐ จากปีฐาน ๒๕๖๐ ภายในปี ๒๕๗๐

เป้าหมายที่ ๒ จังหวัดชายแดนภาคใต้มีการพัฒนาทางเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น

ผลสัมฤทธิ์ คุณภาพชีวิตของประชาชนดีขึ้น ด้วยการยกระดับการพัฒนาเศรษฐกิจได้อย่างเหมาะสมอันสอดคล้องกับวิถีชีวิตและความต้องการของประชาชน และศักยภาพของพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

ตัวชี้วัด สถิติผลิตภัณฑ์มวลรวมภาค (Gross Regional Product : GRP) ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้เพิ่มขึ้นทุกปี

เป้าหมายที่ ๓ ประชาชนมีความเชื่อมั่นต่อการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้

ผลสัมฤทธิ์ การยอมรับและตระหนักถึงคุณค่าของการอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างหลากหลาย

ตัวชี้วัด การสร้างความเชื่อมั่นต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ อย่างน้อยร้อยละ ๘๐ ภายในปี ๒๕๗๐

๔. กลยุทธ์

กลยุทธ์หลักที่ ๑ การเสริมสร้างความปลอดภัยและขจัดเงื่อนไขความรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๑ เสริมสร้างขีดความสามารถในการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน โดยเพิ่มประสิทธิภาพการเฝ้าระวังความปลอดภัย การเฝ้าตรวจพื้นที่เสี่ยง การสร้าง

ความเข้มแข็งของชุมชนและหมู่บ้าน ควบคู่กับการพัฒนาระบบงานด้านการข่าวกรองและฐานข้อมูลด้านความมั่นคง จังหวัดชายแดนภาคใต้ รวมทั้งยกระดับขีดความสามารถการบริหารจัดการชายแดนด้านความมั่นคงให้สามารถ ป้องกัน สกัดกั้น และยับยั้งการก่อเหตุรุนแรงและการกระทำความผิดในรูปแบบต่าง ๆ ตลอดจนเร่งรัดการแก้ไข ปัญหายาเสพติดและภัยแทรกซ้อนอื่น ๆ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๒ ขับเคลื่อนกระบวนการพูดคุยเพื่อสันติสุขจังหวัดชายแดนภาคใต้ภายใต้ เจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บนพื้นฐานของความจริงใจ สมัครงใจ และให้เกียรติ เพื่อเป็น ทางออกของความขัดแย้งตามแนวทางสันติวิธี รวมทั้งเสริมสร้างสภาวะแวดล้อมที่เอื้อต่อกระบวนการพูดคุย เพื่อสันติสุขจังหวัดชายแดนภาคใต้ ควบคู่กับการศึกษาและแลกเปลี่ยนความเห็นถึงความเป็นไปได้เกี่ยวกับ ประเด็นการกระจายอำนาจที่เหมาะสมของพื้นที่

กลยุทธ์หลักที่ ๒ การยกระดับการพัฒนาที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตและบริบทของพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๑ ยกระดับการพัฒนาเศรษฐกิจให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตและความต้องการ ของประชาชน และความเหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ โดยพัฒนาและปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานสำคัญ ให้ครอบคลุมการสร้างโอกาสการพัฒนาทางเศรษฐกิจที่อาศัยการนำความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรมมายกระดับ สินค้าและวัตถุดิบในพื้นที่ การส่งเสริมการเชื่อมโยงเครือข่ายกลุ่มธุรกิจให้เกื้อหนุนซึ่งกันและกัน การสนับสนุน การค้าชายแดนและการลงทุนขนาดใหญ่ รวมทั้งการหนุนเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจที่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ โดยเฉพาะธุรกิจฮาลาล การประมง และปศุสัตว์

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๒ พัฒนาศักยภาพและคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ โดยเสริมสร้าง องค์กรความรู้และทักษะที่จำเป็นอย่างทั่วถึงผ่านการพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับ ความต้องการและวิถีชีวิต การส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต การขยายโอกาสการเข้าถึงการศึกษาอย่างไม่เลือกปฏิบัติ เพื่อให้การศึกษาที่เท่าเทียมและทั่วถึง (Inclusive Education) ทั้งการศึกษาในระบบและนอกระบบของรัฐและ เอกชน การเสริมสร้างบทบาทของครอบครัวและชุมชนให้มีความเป็นปึกแผ่นและสามารถพึ่งพาตนเองได้ การส่งเสริมการเรียนรู้และใช้ภาษาไทยควบคู่กับการใช้ภาษาที่หลากหลาย ตลอดจนการแก้ไขปัญหาความยากจน และลดความเหลื่อมล้ำในพื้นที่

กลยุทธ์หลักที่ ๓ การเสริมสร้างความเข้มแข็งของสังคมในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๑ พัฒนาการอำนวยความสะดวกและการเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบ รวมทั้ง การลดเงื่อนไขความหวาดระแวงและฟื้นคืนความไว้วางใจต่อกัน โดยมุ่งเน้นการส่งเสริมการอำนวยความสะดวก และการบังคับใช้กฎหมายที่เป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ การส่งเสริมกระบวนการเยียวยาของภาครัฐให้มีความรวดเร็ว เป็นธรรม และครอบคลุมทั่วถึง การเสริมสร้างประสิทธิภาพของมาตรการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ของประชาชน ตลอดจนส่งเสริมกระบวนการยุติธรรมทางเลือกที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของพื้นที่

กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๒ ส่งเสริมการยอมรับและตระหนักถึงคุณค่าของการอยู่ร่วมกันบนความแตกต่าง หลากหลาย โดยสนับสนุนการดำเนินวิถีชีวิตตามหลักศาสนา การสร้างพื้นที่กลางและสภาวะแวดล้อมที่เอื้อต่อ การปฏิสัมพันธ์ การพัฒนาทักษะทางวัฒนธรรม การเสริมสร้างความไว้วางใจระหว่างประชาชนกับประชาชน

การฟื้นฟูและสร้างความตระหนักรู้ถึงความเป็นเอกลักษณ์ร่วมในพื้นที่ที่มีมาตั้งแต่อดีต และไม่มี การแบ่งแยก ตลอดจนขจัด การเลือกปฏิบัติทางวัฒนธรรม เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่รู้สึกถึงการเป็นส่วนหนึ่งของสังคมไทย

กลยุทธ์หลักที่ ๔ การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการของภาครัฐ และการประสานความร่วมมือกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการป้องกันและแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้

กลยุทธ์ย่อยที่ ๔.๑ เพิ่มประสิทธิภาพการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ให้มีเอกภาพ ประสิทธิภาพ และประสานสอดคล้อง โดยบูรณาการการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ทั้งมิติด้านความมั่นคง และด้านการพัฒนาอันเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล การเสริมสร้างความเข้าใจและพัฒนาขีดความสามารถเจ้าหน้าที่ ของรัฐให้มีความรู้และทักษะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานในพื้นที่ การส่งเสริมการประยุกต์ใช้งานวิจัยทางวิชาการ เพื่อสนับสนุนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ตลอดจนการติดตามและประเมินผลการขับเคลื่อนงาน อย่างเป็นระบบ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๔.๒ เสริมสร้างความรับรู้ให้กับสังคมภายในและภายนอกพื้นที่จังหวัดชายแดน ภาคใต้ให้มีความเข้าใจต่อสถานการณ์ โดยมีการประชาสัมพันธ์เชิงรุกอย่างบูรณาการด้วยการป้องกันแก้ไข การนำเสนอข้อมูลที่อาจก่อให้เกิดความขัดแย้งในสังคม การชี้แจงและทำความเข้าใจต่อสถานการณ์ในพื้นที่ และแนวนโยบายของภาครัฐแก่ประชาชนในพื้นที่ สังคมนอกพื้นที่ และต่างประเทศ ตลอดจนเร่งรัดการชี้แจง กรณีที่เป็นประเด็นความห่วงกังวลที่เกิดขึ้นทั้งในและต่างประเทศได้อย่างทันท่วงที การเสริมสร้างความตระหนักรู้ ของหน่วยงานภาครัฐต่อประเด็นที่มีนัยละเอียดอ่อนและเป็นที่สนใจของประชาคมระหว่างประเทศ เพื่อหลีกเลี่ยง การสื่อสารที่บิดเบือนข้อเท็จจริงและก่อให้เกิดความเข้าใจที่คลาดเคลื่อน

กลยุทธ์ย่อยที่ ๔.๓ เสริมสร้างความร่วมมือเชิงสร้างสรรค์กับภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ทั้งในและต่างประเทศเพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยประสานความร่วมมือ เชิงสร้างสรรค์กับภาคส่วนที่เกี่ยวข้องทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ ผ่านกรอบความร่วมมือและกลไกต่าง ๆ รวมทั้งพัฒนาเครือข่ายการทำงานร่วมกันระหว่างภาครัฐกับภาคีเครือข่าย นอกภาครัฐ และการเสริมสร้าง ความไว้วางใจระหว่างภาครัฐกับเครือข่ายองค์กรระหว่างประเทศและภาคประชาสังคมต่าง ๆ ที่ดำเนินกิจกรรม ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

๕. หน่วยงานเจ้าภาพรับผิดชอบบูรณาการขับเคลื่อน

สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๖

การบริหารจัดการผู้หลบหนีเข้าเมืองและผู้โยกย้ายถิ่นฐานแบบไม่ปกติ

๑. จุดมุ่งเน้น

การบริหารจัดการผู้มีปัญหาสถานะและสิทธิบุคคล แรงงานต่างด้าว กลุ่มเปราะบางต่อความมั่นคงและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ผู้โยกย้ายถิ่นฐานแบบไม่ปกติ รวมถึงผู้ได้รับการคุ้มครองหรือผู้อยู่ระหว่างคัดกรองสถานะ ที่ไม่สามารถเดินทางกลับประเทศอันเป็นภูมิลำเนาได้ ให้มีความสมดุลระหว่างมิติความมั่นคง ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ และหลักสิทธิมนุษยชน

๒. ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ และ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

เป้าหมาย บ้านเมืองมีความมั่นคงในทุกมิติและทุกระดับ

๒.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

- ประเด็นความมั่นคง

แผนย่อยที่ ๒ แผนย่อยการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง

เป้าหมาย ปัญหาความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบัน (เช่น ปัญหายาเสพติด ความมั่นคงทางไซเบอร์ การค้ามนุษย์ ฯลฯ) ได้รับการแก้ไขจนไม่ส่งผลกระทบต่อการบริหารและพัฒนาประเทศ

๓. เป้าหมาย ผลสัมฤทธิ์ และตัวชี้วัด

เป้าหมายที่ ๑ ผู้มีปัญหาสถานะและสิทธิบุคคลมีจำนวนลดลง และได้รับการดูแลตามหลักมนุษยธรรม

ผลสัมฤทธิ์ ผู้มีปัญหาสถานะและสิทธิบุคคลได้รับสถานะอยู่ในราชอาณาจักรอย่างถูกต้องตามกฎหมายเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด จำนวนผู้มีปัญหาสถานะและสิทธิบุคคลที่ได้รับสถานะอยู่ในราชอาณาจักรอย่างถูกต้องตามกฎหมาย เพิ่มขึ้นร้อยละ ๓๐ ภายในปี ๒๕๗๐

เป้าหมายที่ ๒ แรงงานต่างด้าวสัญชาติกัมพูชา ลาว เมียนมา และเวียดนาม มีจำนวนการลักลอบหลบหนีเข้าเมืองลดลง

ผลสัมฤทธิ์ แรงงานต่างด้าวสัญชาติกัมพูชา ลาว เมียนมา และเวียดนาม มีการจดทะเบียนถูกต้องตามกฎหมายเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด จำนวนแรงงานต่างด้าวสัญชาติกัมพูชา ลาว เมียนมา และเวียดนาม อย่างถูกต้องตามกฎหมาย เพิ่มขึ้นร้อยละ ๓๐ ภายในปี ๒๕๗๐

เป้าหมายที่ ๓ การบริหารจัดการเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองกลุ่มเปราะบางต่อความมั่นคงและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ผู้โยกย้ายถิ่นฐานแบบไม่ปกติ ผู้ได้รับการคุ้มครอง รวมถึงผู้อยู่ระหว่างคัดกรองสถานะ ที่ไม่สามารถเดินทางกลับประเทศอันเป็นภูมิลำเนาได้ อย่างเป็นระบบ

ผลสัมฤทธิ์ ประเทศไทยมีระบบและมาตรการการบริหารจัดการผู้หลบหนีเข้าเมืองกลุ่มเปราะบางต่อความมั่นคงและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ผู้โยกย้ายถิ่นฐานแบบไม่ปกติ รวมถึงผู้ได้รับการคุ้มครองหรือผู้อยู่ระหว่างคัดกรองสถานะที่ไม่สามารถเดินทางกลับประเทศอันเป็นภูมิลำเนาได้ เพื่อเป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการ โดยคำนึงถึงความสมดุลระหว่างมิติความมั่นคง ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ และหลักสิทธิมนุษยชน

ตัวชี้วัด การจัดวางระบบป้องกัน กระบวนการ และหลักเกณฑ์บริหารจัดการผู้หลบหนีเข้าเมืองกลุ่มเปราะบางต่อความมั่นคงและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ผู้โยกย้ายถิ่นฐานแบบไม่ปกติ รวมถึงผู้ได้รับการคุ้มครองหรือผู้อยู่ระหว่างคัดกรองสถานะ ที่ไม่สามารถเดินทางกลับประเทศอันเป็นภูมิลำเนาได้ ภายในปี ๒๕๗๐

๔. กลยุทธ์

กลยุทธ์หลักที่ ๑ การป้องกันและแก้ไขปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองกลุ่มที่มีปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๑ เร่งรัดการจัดทำสถานะบุคคลให้แก่ผู้มีปัญหาสถานะและสิทธิที่ได้รับ การสำรวจจัดทำทะเบียนประวัติไว้แล้ว

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๒ ทบทวน ปรับปรุง และพัฒนากฎหมายที่มีอยู่เพื่อขจัดปัญหาอุปสรรค หรือการขัดกันของกฎ ระเบียบ และหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองกลุ่มที่มีปัญหาสถานะ และสิทธิของบุคคล

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๓ คุ้มครองและส่งเสริมสวัสดิการ อาทิ สิทธิด้านการศึกษา สิทธิด้านสาธารณสุข และสิทธิในการทำงานของกลุ่มที่มีปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคลให้เข้าถึงเป็นไปตามกฎหมายภายใน และพันธกรณีระหว่างประเทศที่ไทยเป็นรัฐภาคี รวมทั้งการมีกองทุนสนับสนุนงบประมาณรองรับการดำเนินงาน ที่เกี่ยวข้อง

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๔ จัดทำฐานข้อมูลที่เป็นข้อมูลมัธยฐานเกี่ยวกับสถิติผู้หลบหนีเข้าเมือง กลุ่มที่มีปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล

กลยุทธ์หลักที่ ๒ การป้องกันและการแก้ไขปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองกลุ่มแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๑ บังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องในการตรวจสอบและจับกุมแรงงานต่างด้าว ผิดกฎหมาย ผู้ประกอบการ รวมถึงผู้จัดหาแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายอย่างต่อเนื่อง

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๒ ทบทวนหรือปรับปรุงบันทึกความเข้าใจด้วยการจ้างงานระหว่างรัฐบาล ไทย – กัมพูชา ลาว เมียนมา และเวียดนาม รวมทั้งบันทึกข้อตกลงว่าด้วยการจ้างงานเพื่อส่งเสริมการจ้างงาน อย่างถูกกฎหมาย

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๓ บูรณาการความร่วมมือระหว่างส่วนราชการ ภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง และประเทศต้นทางในการเร่งรัดกำหนดมาตรการแก้ไขปัญหากลุ่มผู้ติดตามแรงงานต่างด้าว อาทิ บุตร บิดา มารดา และญาติของแรงงานต่างด้าวที่ติดตามเข้ามาในราชอาณาจักรแต่ไม่ได้ทำงาน และกำหนดมาตรการเฉพาะ ในการจัดการกับกลุ่มแรงงานต่างด้าวที่ไม่ผ่านการพิสูจน์สัญชาติจากประเทศต้นทาง

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๔ ส่งเสริมความร่วมมือกับประเทศต้นทาง เพื่อเร่งรัดการออกหนังสือ เดินทางหรือเอกสารแสดงตน

กลยุทธ์หลักที่ ๓ การป้องกันและแก้ไขปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองกลุ่มเปราะบางต่อความมั่นคงและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ผู้โยกย้ายถิ่นฐานแบบไม่ปกติ และกลุ่มอื่น ๆ ตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง

กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๑ เพิ่มความเข้มข้นในการสกัดกั้นและป้องกันการหลบหนีเข้าเมืองเป็นพิเศษของกลุ่มเปราะบางต่อความมั่นคงและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ รวมถึงผู้โยกย้ายถิ่นฐานแบบไม่ปกติ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๒ จัดระบบการตรวจสอบและติดตามการเคลื่อนไหวของผู้หลบหนีเข้าเมืองและผู้โยกย้ายถิ่นฐานแบบไม่ปกติอันจะมีผลกระทบต่อความมั่นคงและปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศอย่างใกล้ชิด

กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๓ ชี้แจงและทำความเข้าใจกับประเทศที่เกี่ยวข้องและองค์การระหว่างประเทศเกี่ยวกับการดำเนินการของฝ่ายไทยในประเด็นการบริหารจัดการผู้หลบหนีเข้าเมืองกลุ่มเปราะบางต่อความมั่นคงและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ และผู้โยกย้ายถิ่นฐานแบบไม่ปกติ เพื่อให้เกิดภาพลักษณ์ที่ดีต่อประเด็นด้านสิทธิมนุษยชน

กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๔ แสวงหาความร่วมมือกับประเทศต้นทาง ประเทศทางผ่าน องค์การระหว่างประเทศ และองค์กรพัฒนาเอกชน ทั้งในระดับทวิภาคีและพหุภาคี เพื่อสกัดกั้นและป้องกันการเดินทางเข้าสู่ประเทศไทย รวมถึงเตรียมพร้อมในการเดินทางกลับมาตุภูมิ หรือการส่งไปประเทศที่สาม โดยคำนึงถึงกฎหมายภายในและหลักสิทธิมนุษยชน

กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๕ พัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบตรวจคนเข้าเมืองและฐานข้อมูลคนเข้าเมืองให้ทันสมัยและเชื่อมโยงระหว่างส่วนราชการ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการตรวจสอบและติดตามบุคคลต่างด้าวที่เดินทางเข้า – ออก และพำนักในประเทศไทย

กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๖ กำหนดมาตรการที่เหมาะสมต่อกลุ่มเป้าหมายสอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยการคัดกรองคนต่างด้าวที่เข้ามาในราชอาณาจักรและไม่สามารถเดินทางกลับประเทศอันเป็นภูมิลำเนาได้

๔. หน่วยงานเจ้าภาพรับผิดชอบบูรณาการขับเคลื่อน

กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๗

การป้องกันและแก้ไขปัญหาค้ามนุษย์

๑. จุดมุ่งเน้น

การยกระดับสถานะและเพิ่มขีดสมรรถนะของประเทศไทยในการป้องกันและแก้ไขปัญหาค้ามนุษย์ ให้ได้รับการยอมรับจากสากล

๒. ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ และ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

เป้าหมาย บ้านเมืองมีความมั่นคงในทุกมิติและทุกระดับ

๒.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

- ประเด็นความมั่นคง

แผนย่อยที่ ๒ แผนย่อยการป้องกันและแก้ไขปัญหาค้ามนุษย์ที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง

เป้าหมาย ปัญหาความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบัน (เช่น ปัญหายาเสพติด ความมั่นคงทางไซเบอร์ การค้ามนุษย์ ฯลฯ) ได้รับการแก้ไขจนไม่ส่งผลกระทบต่อการบริหารและพัฒนาประเทศ

๓. เป้าหมาย ผลสัมฤทธิ์ และตัวชี้วัด

เป้าหมายที่ ๑ การยกระดับสถานะของประเทศไทยในการป้องกันและแก้ไขปัญหาค้ามนุษย์

ผลสัมฤทธิ์ ประเทศไทยแก้ไขปัญหาค้ามนุษย์ดีขึ้นอย่างต่อเนื่องจนไม่ส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ เศรษฐกิจ การบริหาร และการพัฒนาประเทศ

ตัวชี้วัด ร้อยละความสำเร็จของประเทศไทยในการป้องกันและแก้ไขปัญหาค้ามนุษย์ ในระดับนานาชาติ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๕ ภายในปี ๒๕๗๐

เป้าหมายที่ ๒ ประเทศไทยสามารถป้องกันและแก้ไขปัญหาค้ามนุษย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นรูปธรรม

ผลสัมฤทธิ์ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและบุคลากรที่ปฏิบัติงานมีศักยภาพในการป้องกันและแก้ไขปัญหาค้ามนุษย์ดีขึ้น รวมทั้งสามารถบูรณาการการทำงานกับทุกภาคส่วนเพื่อต่อต้านการค้ามนุษย์ร่วมกัน

ตัวชี้วัดที่ ๑ การปราบปรามและดำเนินคดีเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๘๕ ภายในปี ๒๕๗๐

ตัวชี้วัดที่ ๒ แรงงานที่ได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายและพันธกรณีระหว่างประเทศ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๘๕ ภายในปี ๒๕๗๐

ตัวชี้วัดที่ ๓ ผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์และผู้เสียหายจากการบังคับใช้แรงงานหรือบริการที่ได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายและมาตรฐานสากล เพิ่มขึ้นร้อยละ ๘๕ ภายในปี ๒๕๗๐

ตัวชี้วัดที่ ๔ การพัฒนาศักยภาพภาคีเครือข่ายในการป้องกันและแก้ไขปัญหาค้ามนุษย์ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕ จากผลการดำเนินงานของปีที่ผ่านมา

๔. กลยุทธ์

กลยุทธ์หลักที่ ๑ การยกระดับความเชื่อมั่นการป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ในระดับสากล

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๑ เร่งรัดการบริหารจัดการคดีค้ามนุษย์ โดยมีการดำเนินคดีทางอาญากับผู้กระทำความผิดฐานค้ามนุษย์

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๒ ส่งเสริมความร่วมมือและประสานงานกับภาคประชาสังคมภายในประเทศและต่างประเทศในการสืบสวนสอบสวนการค้ามนุษย์

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๓ เพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินการกับเจ้าหน้าที่รัฐที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการค้ามนุษย์ทั้งทางอาญาและวินัย

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๔ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการแรงงานกลุ่มเปราะบางที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการนำเข้าและอนุญาตทำงานของคนต่างด้าวแบบถูกกฎหมาย โดยใช้กลไกการขับเคลื่อนและบูรณาการการทำงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการป้องกันและแก้ไขปัญหาระบบบังคับและการค้ามนุษย์ของแรงงานไทยและแรงงานต่างด้าว

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๕ ป้องกัน คัดกรอง และแก้ไขปัญหาระบบแรงงานประมงผิดกฎหมาย รวมทั้งส่งเสริมการตรวจติดตามเฝ้าระวังเรือประมง

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๖ เสริมสร้างความเข้าใจ การรับรู้และบูรณาการความร่วมมือในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ของประเทศไทยแก่นานาประเทศ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๗ เพิ่มประสิทธิภาพในการคัดกรองช่วยเหลือผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์และกลุ่มเสี่ยงอย่างเป็นระบบ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๘ เพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการป้องกันและปราบปรามปัญหาการค้าประเวณีและบริการทางเพศในกลุ่มเด็กและเยาวชน

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๙ เพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหาค้ามนุษย์ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์

กลยุทธ์หลักที่ ๒ การพัฒนาขีดความสามารถและสมรรถนะในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๑ จัดทำ ปรับปรุง ระเบียบที่เกี่ยวข้อง และพัฒนากฎหมายที่เกี่ยวข้องให้มีประสิทธิภาพ เพื่อการต่อต้านการค้ามนุษย์

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๒ เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ ทักษะ และพัฒนาศักยภาพให้แก่คณะกรรมาธิการ เจ้าหน้าที่รัฐ และผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะเจ้าพนักงานตำรวจ และพนักงานฝ่ายปกครองในการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินคดีค้ามนุษย์ รวมทั้งเทคนิคการสืบสวนสอบสวนอย่างมีประสิทธิภาพ และทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมและบริบทต่าง ๆ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๓ เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจของพนักงานอัยการและผู้พิพากษาเกี่ยวกับขั้นตอนการดำเนินงาน โดยคำนึงถึงบาดแผลทางใจให้แก่ผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๔ จัดทำและพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนในสถานศึกษาเพื่อให้เด็กและเยาวชนสามารถป้องกันตนเองจากการค้ามนุษย์

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๕ ส่งเสริมความร่วมมือการสร้างภาคีเครือข่ายนอกภาครัฐเพื่อให้เป็น
หุ้นส่วนเชิงยุทธศาสตร์กับภาครัฐให้ตระหนักถึงปัญหาการค้ามนุษย์และนำไปสู่การเฝ้าระวังและแจ้งเตือน
สถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๖ ส่งเสริมการดำเนินนโยบายเชิงรุกให้ภาคเอกชนมีการอบรมให้ความรู้
กับพนักงานหรือลูกจ้างเกี่ยวกับแนวทางการป้องกัน การคุ้มครองความเสียหาย และการรักษาสวัสดิภาพ
ในกรณีหากตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๗ พัฒนาระบบบูรณาการฐานข้อมูลด้านการค้ามนุษย์ระหว่างหน่วยงาน
ที่เกี่ยวข้อง เพื่อติดตามการดำเนินงานและนำมาใช้ประกอบการตัดสินใจเชิงนโยบาย โดยเฉพาะการเชื่อมโยง
ฐานข้อมูลแรงงานในเรือประมงให้เป็นปัจจุบัน

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๘ ส่งเสริมและพัฒนาการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการป้องกัน
และแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ โดยเฉพาะการปราบปรามการแสวงประโยชน์ทางเพศต่อเด็กทางอินเทอร์เน็ต
การสืบสวนสอบสวนเพื่อให้ได้มาซึ่งเส้นทางการเงินและทรัพย์สิน

๕. หน่วยงานเจ้าภาพรับผิดชอบบูรณาการขับเคลื่อน

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๘

การป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด

๑. จุดมุ่งเน้น

การป้องกันประชากรทุกกลุ่มเป้าหมายไม่ให้เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด การสกัดกั้นยาเสพติด และปราบปรามขบวนการการค้ายาเสพติด ตลอดจนการบำบัด รักษา และฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดให้เกิดการยอมรับจากสังคม

๒. ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ และ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

เป้าหมาย บ้านเมืองมีความมั่นคงในทุกมิติและทุกระดับ

๒.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

- ประเด็นความมั่นคง

แผนย่อยที่ ๒ แผนย่อยการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง

เป้าหมาย ปัญหาคความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบัน (เช่น ปัญหายาเสพติด ความมั่นคงทางไซเบอร์ การค้ามนุษย์ ฯลฯ) ได้รับการแก้ไขจนไม่ส่งผลกระทบต่อการบริหารและพัฒนาประเทศ

๓. เป้าหมาย ผลสัมฤทธิ์ และตัวชี้วัด

เป้าหมายที่ ๑ การป้องกันประชากรทุกกลุ่มเป้าหมายไม่ให้เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด

ผลสัมฤทธิ์ ประชากรทุกกลุ่มเป้าหมายได้รับการป้องกันจากยาเสพติด

ตัวชี้วัด สัดส่วนของผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดต่อประชากรลดลง ๘ คน ต่อประชากร ๑,๐๐๐ คน

ภายในปี ๒๕๗๐

เป้าหมายที่ ๒ การสกัดกั้นและปราบปรามเครือข่ายการค้ายาเสพติดในประเทศและอาชญากรรมข้ามชาติ

ผลสัมฤทธิ์ ประเทศไทยสามารถสกัดกั้นยาเสพติด ปราบปราม และทำลายเครือข่ายการค้ายาเสพติดรายสำคัญ ด้วยมาตรการทางทรัพย์สิน

ตัวชี้วัดที่ ๑ คดียาเสพติดที่มีการสืบสวนขยายผลจากการจับกุมผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดตามประมวลกฎหมายยาเสพติด เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑ จากผลการดำเนินงานของปีที่ผ่านมา

ตัวชี้วัดที่ ๒ การสกัดกั้นยาเสพติดตามแนวชายแดนเปรียบเทียบกับปริมาณที่จับกุมยาเสพติดทั้งประเทศ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕ จากผลการดำเนินงานของปีที่ผ่านมา

เป้าหมายที่ ๓ ผู้เสพยาเสพติดมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นสามารถใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุขไม่ส่งผลกระทบต่อสังคม และไม่หวนกลับเข้าสู่วงจรยาเสพติด

ผลสัมฤทธิ์ ผู้เสพยาเสพติดที่เข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษาและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

ตัวชี้วัด ผู้เสียหายเสพติดที่เข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษาและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นเพิ่มขึ้นร้อยละ ๒ จากปี ๒๕๖๙ ในปี ๒๕๗๐

๔. กลยุทธ์

กลยุทธ์หลักที่ ๑ การเสริมสร้างความเข้มแข็งในระดับปัจเจกบุคคล ครอบครัว ชุมชน และสังคมให้มีภูมิคุ้มกันและสถานะแวดล้อมที่เอื้อต่อการสร้างพื้นที่ปลอดภัยและลดความต้องการยาเสพติด

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๑ สร้างภูมิคุ้มกันระดับบุคคล ด้วยการเสริมสร้างทัศนคติและความรู้เท่าทันยาเสพติดทั้งการเสพและการค้า รวมถึงการพัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ให้สอดคล้องกับแต่ละกลุ่มเป้าหมาย ทั้งรูปแบบ เนื้อหา วิธีการ และช่องทางการสื่อสาร และให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของกลุ่มเป้าหมายในทุกขั้นตอน

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๒ สร้างความเข้มแข็งในสถาบันครอบครัวและชุมชน เพื่อเป็นกลไกป้องกันยาเสพติด และดูแลประคับประคองกลุ่มเป้าหมายที่มีความเสี่ยง เพื่อลดโอกาสการเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดทั้งการเสพและการค้า

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๓ สร้างการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน พัฒนา เสริมสร้างกลไก เครือข่ายทางสังคมในการเฝ้าระวัง ป้องกัน พัฒนาปัจจัยบวก และควบคุมปัจจัยเสี่ยงเพื่อให้สังคมเกิดสถานะแวดล้อมที่ปลอดภัยจากยาเสพติด

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๔ เฝ้าระวัง ป้องกัน และสร้างความรู้เท่าทันยาเสพติดบนพื้นที่เสมือน (Cyber Space)

กลยุทธ์หลักที่ ๒ การลดอุปทานยาเสพติดและปราบปรามเครือข่ายยาเสพติด/องค์กรอาชญากรรม

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๑ สกัดกั้นการลักลอบลำเลียงยาเสพติดตั้งแต่พื้นที่ชายแดนไม่ให้เข้าสู่พื้นที่ตอนในของประเทศ และไม่ให้ประเทศไทยเป็นทางผ่านในการลักลอบลำเลียงยาเสพติด

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๒ ปราบปรามผู้ค้ายาเสพติดและเครือข่ายการค้ายาเสพติดในประเทศและอาชญากรรมข้ามชาติ ด้วยมาตรการทางทรัพย์สินอย่างมีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๓ เพิ่มประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมายในกระบวนการยุติธรรมอย่างเป็นธรรมตลอดจนดำเนินการต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดอย่างจริงจัง

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๔ พัฒนาเทคโนโลยีและฐานข้อมูล เพื่อใช้ประโยชน์ในการเฝ้าระวังการใช้แพลตฟอร์มออนไลน์ในการลักลอบจำหน่ายยาเสพติด และประโยชน์ทางเทคโนโลยีในการลักลอบลำเลียงยาเสพติด

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๕ พัฒนาระบบการข่าวและการแจ้งเตือนข้อมูลเครือข่ายการค้ายาเสพติดเพื่อให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องสามารถดำเนินการจับกุมและสกัดกั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๖ ลดวงจรค้ายาเสพติดในระดับผู้ค้ายาเสพติดรายย่อย และลงโทษผู้ต้องหาคดียาเสพติดรายย่อยตามลักษณะและพฤติกรรมความผิด

กลยุทธ์หลักที่ ๓ การสร้างความสมดุลบนพื้นฐานสิทธิมนุษยชนในการบำบัดฟื้นฟู และการผนวกสู่สังคมได้อย่างปกติสุข

กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๑ ลดความเป็นอาชญากรรม ปรับเปลี่ยนมุมมองทางสังคมต่อผู้ที่ติดยาเสพติด มองผู้เสพเป็นผู้ป่วยที่ควรได้รับการบำบัดรักษา และดูแลช่วยเหลือ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๒ ยึดหลักทางสาธารณสุขเป็นแนวทางนำในการลดอุปสงค์ยาเสพติด โดยใช้ระบบสมัครใจของผู้เสพ รวมถึงการพัฒนากระบวนการบำบัด รักษา และฟื้นฟูผู้ที่ติดยาเสพติดให้มีประสิทธิผล และประสิทธิภาพในทุกกระบวนการ โดยมุ่งเน้นป้องกันการกลับมาติดยาเสพติดซ้ำ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๓ เสริมสร้างโอกาสและทางเลือกของผู้เสพยาเสพติด ภายหลังการเข้ารับการบำบัดให้สามารถใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างปกติสุข มีศักดิ์ศรีบนพื้นฐานสิทธิมนุษยชน และไม่ถูกตีตราหรือเลือกปฏิบัติ

กลยุทธ์หลักที่ ๔ การเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศในการป้องกันปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด

กลยุทธ์ย่อยที่ ๔.๑ เสริมสร้างและยกระดับความร่วมมือด้านยาเสพติด ทั้งการป้องกันปราบปราม และบำบัดฟื้นฟูกับองค์กรระหว่างประเทศ ประเทศในภูมิภาคอาเซียน และนานาชาติ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๔.๒ พัฒนาขีดความสามารถให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ และการพัฒนาบุคลากรด้านยาเสพติดระหว่างประเทศ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๔.๓ เสริมสร้างการใช้กลไกคณะทำงานร่วมด้านความมั่นคง เพื่อส่งเสริมความร่วมมือระดับทวิภาคีและพหุภาคีในการปราบปรามองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ และการค้ายาเสพติดระหว่างประเทศ

๕. หน่วยงานเจ้าภาพรับผิดชอบบูรณาการขับเคลื่อน

กระทรวงยุติธรรม (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด)

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๙

การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

๑. จุดมุ่งเน้น

การจัดการความเสี่ยงสาธารณภัยที่สำคัญอันเกิดจากภัยธรรมชาติ และภัยที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์ และ/หรือ เป็นภัยซ้ำซ้อน ให้สามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้รวดเร็ว ทันท่วงทีต่อเหตุการณ์ และยั่งยืน

๒. ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ และ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

เป้าหมาย บ้านเมืองมีความมั่นคงในทุกมิติและทุกระดับ

๒.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

- ประเด็นความมั่นคง

แผนย่อยที่ ๒ แผนย่อยการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง

เป้าหมาย ปัญหาความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบัน (เช่น ปัญหายาเสพติด ความมั่นคงทางไซเบอร์ การค้ามนุษย์ ฯลฯ) ได้รับการแก้ไขจนไม่ส่งผลกระทบต่อการบริหารและพัฒนาประเทศ

๓. เป้าหมาย ผลสัมฤทธิ์ และตัวชี้วัด

เป้าหมาย การยกระดับการจัดการความเสี่ยงสาธารณภัยที่สำคัญอันเกิดจากภัยธรรมชาติ และภัยที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์ที่เกิดขึ้น และ/หรือ เป็นภัยซ้ำซ้อน (Compound Hazards) ไปสู่มาตรฐานตามหลักสากล

ผลสัมฤทธิ์ ประเทศไทยสามารถจัดการความเสี่ยง พร้อมทั้งรับมือและลดผลกระทบจากสาธารณภัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัดที่ ๑ อัตราการเสียชีวิตจากภัยธรรมชาติ (อุทกภัย วาตภัย ภัยแล้ง) ต่อประชากร ๑๐๐,๐๐๐ คน ลดลงเมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยย้อนหลัง ๕ ปี

ตัวชี้วัดที่ ๒ จำนวนผู้ได้รับผลกระทบจากภัยธรรมชาติ (อุทกภัย วาตภัย ภัยแล้ง) ต่อประชากร ๑๐๐,๐๐๐ คน ลดลงเมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยย้อนหลัง ๕ ปี

ตัวชี้วัดที่ ๓ อัตราการเสียชีวิตจากภัยที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์ (อัคคีภัย) ต่อประชากร ๑๐๐,๐๐๐ คน ลดลงเมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยย้อนหลัง ๕ ปี

ตัวชี้วัดที่ ๔ การแจ้งเตือนสาธารณภัยล่วงหน้าได้ทันสถานการณ์ภายในระยะเวลาที่กำหนด (เฉพาะภัยธรรมชาติ ๔ ภัย ได้แก่ อุทกภัย วาตภัย น้ำป่าไหลหลากและดินโคลนถล่ม และสึนามิ) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๙๘ ของการเกิดภัยดังกล่าวทุกปี

๔. กลยุทธ์

กลยุทธ์หลักที่ ๑ การลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยให้มีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๑ พัฒนามาตรการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยที่เกิดขึ้น และป้องกันความเสี่ยงใหม่ให้มีประสิทธิภาพ รวมถึงภัยซ้ำซ้อน โดยเฉพาะอุทกภัย วาตภัย น้ำป่าไหลหลากและดินโคลนถล่ม

สึนามิ และอัคคีภัย หรือเหตุอื่นใดซึ่งก่อให้เกิดอันตรายแก่ชีวิต ร่างกายของประชาชน หรือความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชน หรือของรัฐ อาทิ ภัยจากสารเคมีรั่วไหล และปัญหาน้ำมันรั่วไหลในทะเล

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๒ พัฒนาระบบคลังข้อมูลความเสียหายสาธารณสุขแห่งชาติให้ทันสมัย มีคุณภาพ และได้มาตรฐาน โดยมีการแบ่งปันข้อมูลระหว่างหน่วยงาน การประสานแลกเปลี่ยน และบูรณาการข้อมูลร่วมกันด้วยเทคโนโลยี เพื่อนำมาวางแผนตัดสินใจเชิงนโยบายและแนวทางปฏิบัติที่เป็นมาตรฐาน รวมถึงการแจ้งเตือนภัย พร้อมทั้งการเข้าถึงและการใช้ประโยชน์ของทุกภาคส่วน

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๓ เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ รวมถึงการรับรู้และตระหนักรู้การจัดการความเสียหายจากสาธารณสุขที่ถูกต้องให้กับทุกภาคส่วน ทั้งมิติการวิเคราะห์ภัยที่อาจเกิดขึ้น ความล่อแหลมในพื้นที่ และประเมินสภาพความเปราะบางที่อาจก่อให้เกิดอันตรายทั้งต่อชีวิตและทรัพย์สิน

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๔ พัฒนาแนวทางการประเมินความเสียหายจากสาธารณสุขในทุกระดับ ให้สอดคล้องกับมาตรฐานหลักสากล โดยให้ความสำคัญกับการระดมทรัพยากรเข้าพื้นที่ประสบภัย การให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัย การลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานและบริการสาธารณสุขของประเทศ การจัดการพื้นที่ตามระบบผังเมือง ระบบประกันภัย การฝึกป้องกันและบรรเทาสาธารณสุข การอพยพและศูนย์พักพิงชั่วคราว การบริหารความต่อเนื่อง โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมตลอดกระบวนการประเมินความเสียหายด้วย

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๕ ส่งเสริมและสนับสนุนทรัพยากรและการสร้างแรงจูงใจในการดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณสุขของภาคีเครือข่าย ภาคประชาชน อาสาสมัคร และอื่น ๆ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๖ ส่งเสริม พัฒนา ต่อยอดงานวิจัยและองค์ความรู้ โดยประยุกต์ใช้นวัตกรรมเทคโนโลยี ภูมิปัญญาท้องถิ่น ทั้งในและต่างประเทศ รวมถึงการจัดตั้งสถาบันด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณสุขของประเทศ เพื่อพัฒนาศักยภาพบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญและความเป็นมืออาชีพให้มีทักษะ ความรู้ และสมรรถนะด้านการจัดการความเสียหายสาธารณสุข ตลอดจนยกระดับศักยภาพการจัดการความเสียหายจากสาธารณสุขของประเทศ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๗ ส่งเสริมความเป็นหุ้นส่วนระหว่างประเทศในการจัดการความเสียหายสาธารณสุข และการประสานความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมให้ครอบคลุมมิติการพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และความมั่นคง

กลยุทธ์หลักที่ ๒ การจัดการสาธารณสุขให้มีมาตรฐานตามหลักสากล

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๑ เสริมสร้างการจัดการในภาวะฉุกเฉินแบบบูรณาการให้เป็นไปตามมาตรฐานในการปฏิบัติในภาวะฉุกเฉิน โดยเร่งกระบวนการประกาศเขตพื้นที่ประสบสาธารณสุข การใช้ระบบบัญชาการเหตุการณ์ (Incident Command System: ICS) และการใช้วงเงินทรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนเฉพาะหน้าของผู้ประสบภัยพิบัติ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๒ กำหนดแนวทางการปฏิบัติร่วมของศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉิน (Emergency Operation Center: EOC) ให้เป็นระบบมาตรฐานหลักสากล และหลักธรรมาภิบาล เพื่อลดความเสียหายจากสาธารณสุข การเตรียมพร้อมรับมือกับสาธารณสุข และการฟื้นฟูพื้นฐานข้อมูลความเสียหายและความต้องการของประชาชน

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๓ พัฒนาระบบการสื่อสารและการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างหน่วยงานในการจัดการความเสี่ยงสาธารณสุขที่มีแนวโน้มขยายขอบเขตไปสู่การจัดการสาธารณสุขขนาดใหญ่ขึ้นไปให้มีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๔ พัฒนาระบบการแจ้งเตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning) โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ นวัตกรรม แบบจำลองการวิเคราะห์ข้อมูลจำนวนมาก (Data Analytics and Big Data) ปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence: AI) รวมถึงเสริมสร้างความตระหนักรู้และการตอบสนองต่อการแจ้งเตือนภัยของชุมชนและประชาชน

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๕ เสริมสร้างระบบการบริหารจัดการเกี่ยวกับการบรรเทาทุกข์และการช่วยเหลือผู้ประสบภัยได้อย่างรวดเร็ว ทัวถึง และเป็นธรรม

๕. หน่วยงานเจ้าภาพรับผิดชอบบูรณาการขับเคลื่อน

กระทรวงมหาดไทย (กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย)

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๐

การป้องกันและแก้ไขปัญหาคความมั่นคงทางไซเบอร์

๑. จุดมุ่งเน้น

ประเทศไทยสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันการโจมตีทางไซเบอร์ การยกระดับมาตรฐานรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ และลดการก่ออาชญากรรมทางไซเบอร์

๒. ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ และ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

เป้าหมาย บ้านเมืองมีความมั่นคงในทุกมิติและทุกระดับ

๒.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

- ประเด็นความมั่นคง

แผนย่อยที่ ๒ แผนย่อยการป้องกันและแก้ไขปัญหามีผลกระทบต่อความมั่นคง

เป้าหมาย ปัญหาคความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบัน (เช่น ปัญหายาเสพติด ความมั่นคงทางไซเบอร์ การค้ามนุษย์ ฯลฯ) ได้รับการแก้ไขจนไม่ส่งผลกระทบต่อการบริหารและพัฒนาประเทศ

๓. เป้าหมาย ผลสัมฤทธิ์ และตัวชี้วัด

เป้าหมาย ประเทศไทยมีความพร้อมต่อการป้องกัน รับมือความเสี่ยงภัยคุกคามทางไซเบอร์อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งการป้องกันการโจมตีทางไซเบอร์และอาชญากรรมทางไซเบอร์

ผลสัมฤทธิ์ หน่วยงานระดับชาติ กลุ่มภารกิจหรือให้บริการโครงสร้างพื้นฐานสำคัญทางสารสนเทศ และระดับหน่วยงานมีความพร้อมและมาตรการและแนวทางปฏิบัติในการลดความเสี่ยงจากภัยคุกคามทางไซเบอร์ ที่เท่าทันเหตุการณ์สอดคล้องกับมาตรฐานสากล รวมถึงมีกลไกและแนวทางในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางไซเบอร์ และการพัฒนาการสืบสวนสอบสวนอาชญากรรมทางไซเบอร์

ตัวชี้วัดที่ ๑ การพัฒนาระบบการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ให้สอดคล้องมาตรฐานสากล เพิ่มขึ้นร้อยละ ๙๐ ภายในปี ๒๕๗๐

ตัวชี้วัดที่ ๒ การแก้ไขเหตุการณ์ที่เกี่ยวกับความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ต่อโครงสร้างพื้นฐานสำคัญทางสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๙๐ ภายในปี ๒๕๗๐

ตัวชี้วัดที่ ๓ การจัดทำหรือพัฒนากลไก มาตรการ และแนวทางในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางไซเบอร์ รวมถึงการพัฒนาการสืบสวนสอบสวนอาชญากรรมทางไซเบอร์ เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๖๐ ภายในปี ๒๕๗๐

ตัวชี้วัดที่ ๔ สถิติคดีเกี่ยวกับอาชญากรรมทางไซเบอร์ลดลงร้อยละ ๓๐ เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า

๔. กลยุทธ์

กลยุทธ์หลักที่ ๑ การป้องกัน รับมือ และลดความเสี่ยงภัยคุกคามทางไซเบอร์ที่กระทบต่อระบบโครงสร้างพื้นฐานสำคัญทางสารสนเทศ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๑ เสริมสร้างศักยภาพของกลไกและหน่วยงานระดับชาติ ศูนย์ประสานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยระบบคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (National Computer Emergency Response Team: NCERT) และศูนย์ประสานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยระบบคอมพิวเตอร์ สำหรับหน่วยงานโครงสร้างพื้นฐานสำคัญทางสารสนเทศ (Sectorial CERT) โดยมีการเชื่อมโยงการทำงานระหว่างกันอย่างเป็นระบบ เพื่อให้สามารถรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ และแก้ไขเหตุการณ์ที่เกี่ยวกับความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๒ ส่งเสริมให้หน่วยงานโครงสร้างพื้นฐานสำคัญทางสารสนเทศมีมาตรฐานและแนวทางปฏิบัติในการป้องกัน รับมือ ลดความเสี่ยง รักษา และฟื้นฟูความเสียหายจากภัยคุกคามทางไซเบอร์ที่เท่าทันต่อเหตุการณ์ที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากล

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๓ บูรณาการความร่วมมือภายในประเทศระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ทั้งฝ่ายทหาร พลเรือน ตำรวจ ภาคเอกชน และภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ให้เป็นเครือข่ายความร่วมมือที่เข้มแข็ง เพื่อป้องกัน รับมือ และลดความเสี่ยงจากภัยคุกคามทางไซเบอร์และเหตุการณ์ที่เกี่ยวกับความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ต่อโครงสร้างพื้นฐานสำคัญทางสารสนเทศ รวมถึงสงครามไซเบอร์

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๔ ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ ทั้งในระดับทวิภาคีและพหุภาคี โดยแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร ข่าวกรอง และความรู้ที่ทันต่อเหตุการณ์ และเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในทุกระดับ เพื่อให้สามารถป้องกัน ลดความเสี่ยง รวมถึงรับมือกับภัยคุกคามทางไซเบอร์และเหตุการณ์ที่เกี่ยวกับความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ต่อโครงสร้างพื้นฐานสำคัญทางสารสนเทศได้อย่างทันท่วงที

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๕ ส่งเสริมให้หน่วยงานของรัฐ หน่วยงานควบคุมหรือกำกับดูแล และหน่วยงานเอกชนที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งพัฒนาทักษะความรู้และความเชี่ยวชาญในด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่ เจ้าหน้าที่ หรือบุคลากรของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๖ ส่งเสริมการเผยแพร่ความรู้เพื่อสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของภัยคุกคามทางไซเบอร์และเหตุการณ์ที่เกี่ยวกับความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แก่องค์กรและบุคลากรภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมที่เกี่ยวข้อง

กลยุทธ์หลักที่ ๒ การเสริมสร้างขีดความสามารถในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการใช้ไซเบอร์เป็นช่องทางในการก่ออาชญากรรมทางไซเบอร์

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๑ พัฒนากลไก มาตรการ และแนวทางที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามที่ครอบคลุมถึงการพัฒนาการเฝ้าระวังความเสี่ยงในการก่ออาชญากรรมทางไซเบอร์ การแจ้งเตือนเพื่อลดความเสี่ยงการก่ออาชญากรรมทางไซเบอร์ รวมถึงการติดตาม วิเคราะห์ และการประมวลผลข้อมูลตลอดจนพัฒนาการสืบสวนอาชญากรรมทางไซเบอร์ด้วยการนำเทคโนโลยีมาใช้ประโยชน์

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๒ ส่งเสริมความร่วมมือหรือให้ความช่วยเหลือระหว่างหน่วยงาน ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ เพื่อป้องกัน รับมือ และลดความเสี่ยงจากการก่ออาชญากรรมทางไซเบอร์ร่วมกัน

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๓ เสริมสร้างความตระหนักรู้และพัฒนาขีดความสามารถแก่องค์กร และบุคลากรภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมที่เกี่ยวข้องให้มีความรู้ในการป้องกันตนเองจากอาชญากรรมทางไซเบอร์

๕. หน่วยงานเจ้าภาพรับผิดชอบบูรณาการขับเคลื่อน

สำนักงานคณะกรรมการการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติ

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๑

การป้องกันและแก้ไขปัญหาค้าการร้าย

๑. จุดมุ่งเน้น

ประเทศไทยมีภูมิคุ้มกันในการรับมือกับภัยก่อการร้าย มีขีดความสามารถในการตอบโต้ และมีศักยภาพในการฟื้นตัวจากภัยก่อการร้าย

๒. ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ และ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

เป้าหมาย บ้านเมืองมีความมั่นคงในทุกมิติและทุกระดับ

๒.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

- ประเด็นความมั่นคง

แผนย่อยที่ ๒ แผนย่อยการป้องกันและแก้ไขปัญหามีผลกระทบต่อความมั่นคง

เป้าหมาย ปัญหาความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบัน (เช่น ปัญหายาเสพติด ความมั่นคงทางไซเบอร์ การค้ามนุษย์ ฯลฯ) ได้รับการแก้ไขจนไม่ส่งผลกระทบต่อการบริหารและพัฒนาประเทศ

๓. เป้าหมาย ผลสัมฤทธิ์ และตัวชี้วัด

เป้าหมายที่ ๑ ประเทศไทยมีภูมิคุ้มกันในการรับมือกับภัยก่อการร้าย

ผลสัมฤทธิ์ หน่วยงานทั้งในระดับนโยบายและระดับปฏิบัติมีขีดความสามารถในการเตรียมพร้อมรับมือกับภัยก่อการร้ายเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด การดำเนินการมาตรการเฝ้าระวังและแจ้งเตือนเชิงป้องกันภัยก่อการร้าย อย่างน้อยร้อยละ ๘๐ ภายในปี ๒๕๗๐

เป้าหมายที่ ๒ ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการตอบโต้ต่อเหตุวิกฤตจากการก่อการร้าย

ผลสัมฤทธิ์ หน่วยงานสามารถระงับเหตุจากการก่อการร้ายได้ทันการณ์ และลดความสูญเสียชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนที่ได้รับผลกระทบให้น้อยที่สุด

ตัวชี้วัด การพัฒนาศักยภาพของระบบที่ตอบสนองต่อการระงับเหตุวิกฤตจากการก่อการร้าย และควบคุมสถานการณ์การก่อการร้าย อย่างน้อยร้อยละ ๘๐ ภายในปี ๒๕๗๐

เป้าหมายที่ ๓ ประเทศไทยมีศักยภาพในการฟื้นตัวจากภัยก่อการร้ายให้กลับสู่สภาวะปกติ

ผลสัมฤทธิ์ เหยื่อและผู้ได้รับผลกระทบจากการก่อการร้ายได้รับการช่วยเหลือเยียวยาอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ รวมทั้งพื้นที่ประสบภัยจากการก่อการร้ายมีการฟื้นตัวให้กลับคืนสู่สภาวะปกติโดยเร็ว และปลอดภัยกว่าเดิม

ตัวชี้วัด การวางระบบฟื้นตัวจากภัยก่อการร้าย อย่างน้อยร้อยละ ๘๐ ภายในปี ๒๕๗๐ และสามารถฟื้นฟูจากเหตุก่อการร้ายได้

๔. กลยุทธ์

กลยุทธ์หลักที่ ๑ การป้องกันและสร้างภูมิคุ้มกันในการรับมือกับภัยก่อการร้าย

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๑ แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและข่าวกรองด้านการก่อการร้าย ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ โดยมุ่งเน้นความถูกต้อง รวดเร็ว และความน่าเชื่อถือ เพื่อเอื้ออำนวยให้มีข้อมูลที่เพียงพอต่อการตัดสินใจเชิงนโยบาย

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๒ ป้องกันการเดินทางผ่านเข้าและออกของนักรบก่อการร้ายต่างชาติ โดยเสริมสร้างการบริหารจัดการระบบการรักษาความมั่นคงปลอดภัยทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ ให้มีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๓ รับมือกับการเผยแพร่ลัทธิและแนวคิดที่ยึดหลักความรุนแรงทุกรูปแบบ โดยเฉพาะการป้องกันและยับยั้งแนวคิดสุดโต่งที่นิยมความรุนแรง โดยอาศัยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๔ ปกป้องโครงสร้างพื้นฐานสำคัญและพื้นที่เปราะบาง โดยเฉพาะการรักษาความปลอดภัยสถานที่ราชการ สถานที่สำคัญ และบุคคล

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๕ ต่อด้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย โดยเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และความร่วมมือระหว่างหน่วยงานเกี่ยวกับกระบวนการสืบสวนสอบสวนทางการเงิน

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๖ จัดทำระบบฐานข้อมูล และเชื่อมโยงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการต่อด้าน การก่อการร้ายระหว่างหน่วยงานภายในประเทศ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๗ พัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่ของรัฐ ในการสร้างความรู้ความเข้าใจ ในการดำเนินการในกรอบนโยบายและกรอบกฎหมาย พร้อมทั้งสร้างการตระหนักรู้และการมีส่วนร่วมของ ภาคเอกชนและภาคประชาชนในการป้องกันภัยก่อการร้าย

กลยุทธ์หลักที่ ๒ การเสริมสร้างการตอบโต้ต่อเหตุวิกฤตจากการก่อการร้าย

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๑ พัฒนากลไกการรับมือขณะเกิดเหตุก่อการร้ายให้เป็นเอกภาพ โดยเฉพาะ บุคคลแรกหรือหน่วยงานแรก (First Responder) ที่ต้องเข้าถึงที่เกิดเหตุ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๒ ส่งเสริมความร่วมมือกระบวนการยุติธรรมทางอาญาในคดีที่เกี่ยวข้องกับ การก่อการร้ายกับหน่วยงานภายในประเทศและหน่วยงานต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๓ พัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถเจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยแลกเปลี่ยน และพัฒนาองค์ความรู้และการฝึกซ้อมร่วมกันกับหน่วยงานภายในประเทศหรือต่างประเทศ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๔ พัฒนาระบบการแจ้งเตือน การสื่อสาร และการประชาสัมพันธ์ต่อ เหตุวิกฤตจากการก่อการร้าย เพื่อสร้างความรับรู้ ความเข้าใจ และความเชื่อมั่นให้แก่ประชาชน

กลยุทธ์หลักที่ ๓ การเสริมสร้างการฟื้นตัวภายหลังเกิดเหตุวิกฤตก่อการร้ายให้กลับสู่สภาพปกติโดยเร็ว

กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๑ ฟื้นฟูระบบการทำงานของโครงสร้างพื้นฐานสำคัญที่ได้รับผลกระทบ หรือผลกระทบจากการก่อเหตุก่อการร้าย เพื่อให้ประชาชนสามารถกลับมาใช้ชีวิตปกติประจำวันได้โดยเร็วที่สุด

กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๒ จัดทำ พัฒนา วางระบบกลไก และหลักเกณฑ์การประเมินความเสียหาย ความต้องการความช่วยเหลือ และดำเนินการเยียวยาแก่เหยื่อ ครอบครัวของเหยื่อ และผู้ได้รับผลกระทบ จากการก่อเหตุก่อการร้าย

กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๓ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน ท้องถิ่น สถาบันศาสนา สถาบันการศึกษา เพื่อป้องกันการแพร่กระจายแนวคิดสุดโต่งที่นิยมความรุนแรง ผู้ที่เคยได้รับการบ่มเพาะแนวคิดสุดโต่งที่นิยม ความรุนแรง และผู้เคยกระทำผิดฐานการก่อการร้าย

๕. หน่วยงานเจ้าภาพรับผิดชอบบูรณาการขับเคลื่อน

สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๒ การสร้างดุลยภาพระหว่างประเทศ

๑. จุดมุ่งเน้น

ประเทศไทยสามารถรักษาดุลยภาพระหว่างประเทศเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงแห่งชาติ มีบทบาทนำในประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน รวมทั้งรักษาผลประโยชน์แห่งชาติบริเวณลุ่มน้ำโขงและความสัมพันธ์อันดีกับประเทศรอบบ้าน

๒. ความเชื่อมโยงกับเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง และ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

เป้าหมายที่ ๔ ประเทศไทยมีบทบาทด้านความมั่นคงเป็นที่ชื่นชมและได้รับการยอมรับโดยประชาคมระหว่างประเทศ

๒.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

● ประเด็นความมั่นคง

แผนย่อยที่ ๔ แผนย่อยการบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียนและนานาชาติ รวมทั้งองค์กรภาครัฐและมิใช่ภาครัฐ

เป้าหมาย ๑. ประเทศไทยมีความมั่นคงและสามารถรับมือกับความท้าทายจากภายนอกได้ทุกรูปแบบสูงขึ้น

๒. ประเทศไทยมีบทบาทเพิ่มขึ้นในการกำหนดทิศทางและส่งเสริมเสถียรภาพของภูมิภาคเอเชีย รวมทั้งเป็นประเทศแนวหน้าในภูมิภาคอาเซียน

● ประเด็นการต่างประเทศ

แผนย่อยที่ ๑ แผนย่อยความร่วมมือด้านความมั่นคงระหว่างประเทศ

เป้าหมาย ๑. ประเทศไทยมีความมั่นคงและสามารถรับมือกับความท้าทายจากภายนอกได้ทุกรูปแบบสูงขึ้น

๒. ประเทศไทยมีบทบาทเพิ่มขึ้นในการกำหนดทิศทางและส่งเสริมเสถียรภาพของภูมิภาคเอเชีย รวมทั้งเป็นประเทศแนวหน้าในภูมิภาคอาเซียน

๓. เป้าหมาย ผลสัมฤทธิ์ และตัวชี้วัด

เป้าหมายที่ ๑ ประเทศไทยสามารถรักษาความสัมพันธ์กับประเทศมหาอำนาจและประเทศที่มีความสำคัญเชิงยุทธศาสตร์ต่อความมั่นคงของไทยอย่างมีดุลยภาพ

ผลสัมฤทธิ์ ประเทศไทยสามารถรักษาผลประโยชน์แห่งชาติ และแสดงท่าทีอย่างเหมาะสมผ่านกลไกความร่วมมือหรือความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่มีความสำคัญเชิงยุทธศาสตร์ต่อความมั่นคงของไทย

ตัวชี้วัด ประเทศไทยมีปฏิสัมพันธ์อย่างสม่ำเสมอกับ ๔ กลุ่มประเทศเหล่านี้ อย่างน้อยกลุ่มละ ๑ ครั้งต่อปี ได้แก่ กลุ่มที่ ๑ ประเทศเพื่อนบ้าน กลุ่มที่ ๒ สหรัฐอเมริกา สหภาพยุโรป สหราชอาณาจักร และ

ออสเตรเลีย กลุ่มที่ ๓ จีนและรัสเซีย กลุ่มที่ ๔ ประเทศอื่น ๆ ที่มีความสำคัญเชิงยุทธศาสตร์กับไทย ได้แก่ ญี่ปุ่น สาธารณรัฐเกาหลี อินเดีย แอฟริกาใต้ บราซิล ตุรกี ซาอุดีอาระเบีย อิหร่าน และอิสราเอล

เป้าหมายที่ ๒ ประเทศไทยมีบทบาทนำในประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน

ผลสัมฤทธิ์ ข้อตกลงหรือข้อปฏิบัติร่วมกันของประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน ในเรื่องการป้องกันและแก้ไขภัยคุกคามที่สำคัญในภูมิภาค

ตัวชี้วัด ความสำเร็จของไทยในการผลักดันให้ข้อเสนอในประเด็นความมั่นคงที่ไทย ให้ความสำคัญปรากฏในเอกสารผลลัพธ์การประชุมในระดับเจ้าหน้าที่อาวุโสขึ้นไปของกลไกภายใต้ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน อย่างน้อย ๑ ฉบับต่อปี

เป้าหมายที่ ๓ ประเทศไทยสามารถรักษาผลประโยชน์แห่งชาติในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง และสามารถรักษาความสัมพันธ์อันดีกับประเทศรอบบ้าน

ผลสัมฤทธิ์ การได้รับผลประโยชน์ร่วมกันของกลุ่มประเทศอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง และประเทศรอบบ้านของไทย

ตัวชี้วัดที่ ๑ ระดับความสำเร็จในการจัดทำแผนลุ่มน้ำเชิงรุกระดับภูมิภาค (Proactive Regional Planning) เพื่อบริหารทรัพยากรน้ำในลุ่มน้ำโขงอย่างยั่งยืน

ตัวชี้วัดที่ ๒ ไทยสามารถจัดทำผลลัพธ์ด้านความร่วมมือด้านความมั่นคงที่เป็นรูปธรรม (key deliverables) ในกรอบหรือกับประเทศอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงได้อย่างน้อยปีละ ๓ ประเด็น หรือ ๑๕ ประเด็น ภายในปี ๒๕๗๐

๓. กลยุทธ์

กลยุทธ์หลักที่ ๑ การรักษาดุลยภาพระหว่างประเทศสำคัญทางยุทธศาสตร์

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๑ ทบทวนและกำหนดแนวทางท่าทีของไทยต่อประเทศมหาอำนาจ ประเทศหรือกลุ่มประเทศที่มีบทบาทสำคัญทางยุทธศาสตร์ และประเทศที่มีบทบาทด้านการเมือง ความมั่นคง การทหาร และเศรษฐกิจที่สำคัญในภูมิภาค เพื่อปกป้องผลประโยชน์แห่งชาติของไทย และรักษาดุลยภาพความสัมพันธ์ด้านความมั่นคงระหว่างประเทศได้อย่างเหมาะสม

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๒ รักษาความร่วมมือด้านความมั่นคงระหว่างไทยกับประเทศหรือกลุ่มประเทศที่มีความสำคัญทางยุทธศาสตร์ เพื่อให้ไทยสามารถประเมินการเปลี่ยนแปลงและปรับเปลี่ยนแนวทางการรักษาดุลยภาพระหว่างประเทศของไทยได้ทันทั่วทั้งที่

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๓ ส่งเสริมการจัดตั้งหรือขับเคลื่อนกลไกหรือด้านความมั่นคงระหว่างไทยกับประเทศที่มีความสำคัญทางยุทธศาสตร์ เพื่อรักษาผลประโยชน์แห่งชาติของไทย

กลยุทธ์หลักที่ ๒ การเสริมสร้างบทบาทนำของไทยในประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๑ เสริมสร้างบทบาทนำที่สร้างสรรค์ของไทยในการรักษาสันติภาพและการแก้ไขข้อพิพาทโดยสันติวิธีเพื่อเสถียรภาพความมั่นคงของอาเซียน

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๒ เสริมสร้างบทบาทนำของไทยในประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน เพื่อรักษาผลประโยชน์แห่งชาติของไทย และเพื่อผลประโยชน์ร่วมกันของภูมิภาค โดยผลักดันความร่วมมือในการป้องกันและแก้ไขภัยคุกคามระดับภูมิภาค อาทิ ประเด็นโจรสลัดและการปล้นเรือใช้อาวุธ ประเด็นการต่อต้านยาเสพติดและสินค้าผิดกฎหมาย ประเด็นการโยกย้ายถิ่นฐานแบบไม่ปกติ ประเด็นภัยคุกคามทางไซเบอร์ ประเด็นหมอกควันข้ามแดน และประเด็นโรคติดต่ออุบัติใหม่

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๓ ดำเนินการสร้างควมไว้วางใจและการทูตเชิงป้องกันระหว่างไทยกับประเทศสมาชิกอาเซียน เพื่อสร้างบรรยากาศแห่งสันติภาพ เสถียรภาพ และความเจริญรุ่งเรืองในภูมิภาค

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๔ เสริมสร้างศักยภาพปฏิบัติการทางทหารร่วมกับอาเซียนในภารกิจที่มีใช้ด้านสงคราม อาทิ การช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมและบรรเทาภัยพิบัติ (Humanitarian Assistance and Disaster Relief: HADR) การแพทย์ทหาร (Military Medicine: MM) และการต่อต้านการก่อการร้าย (Counter Terrorism: CT) ผ่านการแลกเปลี่ยนความร่วมมือและข้อมูลร่วมกัน

กลยุทธ์หลักที่ ๓ การส่งเสริมความเข้าใจและพัฒนาความร่วมมือด้านความมั่นคงกับประเทศรอบบ้าน และอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง

กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๑ เสริมสร้างบทบาทนำของไทยในกรอบความร่วมมือด้านความมั่นคงในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง เพื่อกำหนดทิศทางและแนวทางการปฏิบัติที่ส่งเสริมความสัมพันธ์อันดี ความร่วมมือที่สร้างสรรค์ และความยั่งยืนร่วมกัน อันส่งผลให้อนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงเป็นอนุภูมิภาคแห่งความร่วมมือ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๒ ผลักดันกลไกความร่วมมือด้านความมั่นคงที่มีอยู่ในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง เพื่อป้องกันและแก้ไขประเด็นความมั่นคงที่สำคัญ อาทิ ประเด็นการบริหารจัดการน้ำ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ประเด็นยาเสพติด ประเด็นการค้ามนุษย์ และประเด็นการบริหารจัดการความเสี่ยงโรคติดต่ออุบัติใหม่และโรคระบาดข้ามพรมแดน

กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๓ ส่งเสริมความร่วมมือด้านความมั่นคงกับกลุ่มประเทศในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง เพื่อสร้างดุลยภาพที่สร้างสรรค์และรักษาผลประโยชน์แห่งชาติของไทย

กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๔ เสริมสร้างความเข้าใจและพัฒนาความร่วมมือด้านความมั่นคง รวมถึงการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งด้วยสันติวิธีระหว่างไทยกับประเทศรอบบ้านภายใต้กลไกความร่วมมือด้านความมั่นคงทุกระดับ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๕ ส่งเสริม สนับสนุน และใช้ความเข้มแข็งของความร่วมมือระดับประชาชน ชุมชน ท้องถิ่น ภาคเอกชน และสมาคมมิตรภาพ มาใช้ในการดำเนินกิจกรรมที่นำไปสู่การสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างไทยกับประเทศรอบบ้าน

๕. หน่วยงานเจ้าภาพรับผิดชอบบูรณาการขับเคลื่อน

กระทรวงการต่างประเทศ

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๓

การบริหารจัดการภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุขและโรคติดต่ออุบัติใหม่

๑. จุดมุ่งเน้น

การเตรียมความพร้อม และเพิ่มขีดความสามารถการบริหารจัดการภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุข และโรคติดต่ออุบัติใหม่ ตลอดจนการพัฒนาวัตกรรมการบริหารจัดการทรัพยากรด้านการแพทย์รองรับ ภาวะวิกฤต

๒. ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ และ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

เป้าหมาย บ้านเมืองมีความมั่นคงในทุกมิติและทุกระดับ

๒.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

- ประเด็นความมั่นคง

แผนย่อยที่ ๒ แผนย่อยการป้องกันและแก้ไขปัญหามีผลกระทบต่อความมั่นคง

เป้าหมาย ปัญหาความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบัน (เช่น ปัญหาเสถียรภาพ ความมั่นคงทางไซเบอร์ การค้ามนุษย์ ฯลฯ) ได้รับการแก้ไขจนไม่ส่งผลกระทบต่อการบริหารและพัฒนาประเทศ

๓. เป้าหมาย ผลสัมฤทธิ์ และตัวชี้วัด

เป้าหมายที่ ๑ ระบบสาธารณสุขมีความพร้อมในการบริหารจัดการภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุข ๕ ด้าน ประกอบด้วย ๑) โรคติดต่อและการระบาด ๒) โรคและภัยที่เกิดจากสารเคมี ๓) โรคและภัยสุขภาพที่เกิดจาก กัมมันตภาพรังสีและนิวเคลียร์ ๔) โรคที่เกิดจากการบาดเจ็บและอุบัติเหตุ และ ๕) โรคและภัยสุขภาพอันเกิดจาก ภัยธรรมชาติ

ผลสัมฤทธิ์ ประเทศไทยมีการเตรียมความพร้อมเพื่อบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน สาธารณสุขกับทุกภาคส่วน รองรับภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุขและโรคติดต่ออุบัติใหม่

ตัวชี้วัดที่ ๑ หน่วยงานด้านสาธารณสุขทั้งส่วนกลางและระดับภูมิภาค มีแผนเผชิญเหตุเพื่อรองรับ ภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุขทั้ง ๕ ด้าน ร้อยละ ๘๐ ภายในปี ๒๕๗๐

ตัวชี้วัดที่ ๒ การฝึกซ้อมเพื่อบูรณาการความร่วมมือจากทุกภาคส่วน เป็นประจำทุก ๒ ปี

เป้าหมายที่ ๒ ระบบสาธารณสุขมีศักยภาพการเผชิญเหตุและการบริการด้านการแพทย์ในภาวะฉุกเฉิน

ผลสัมฤทธิ์ ประเทศไทยสามารถควบคุมการแพร่ระบาดของโรค จัดการภัยคุกคามสุขภาพ และดูแลประชาชนเมื่อเกิดภาวะสาธารณสุขฉุกเฉินและโรคติดต่ออุบัติใหม่

ตัวชี้วัดที่ ๑ ความสำเร็จของการมีระบบรองรับการบริหารจัดการเฝ้าระวัง คัดกรอง และตรวจ วินิจฉัยโรคติดต่ออุบัติใหม่และภัยสุขภาพ เมื่อเกิดภาวะฉุกเฉินระดับเขตสุขภาพ ร้อยละ ๑๐๐ ภายในปี ๒๕๗๐

ตัวชี้วัดที่ ๒ ระบบบริการทางการแพทย์และสาธารณสุขสามารถให้บริการได้อย่างต่อเนื่อง ในภาวะวิกฤตจากการระบาดของโรคติดต่ออุบัติใหม่และภัยสุขภาพ ได้แก่ ๑) เขตสุขภาพมีระบบบริหารจัดการเตียง เพื่อรองรับผู้ป่วยวิกฤตในภาวะฉุกเฉิน ร้อยละ ๑๐๐ ภายในปี ๒๕๗๐ และ ๒) เขตสุขภาพมีระบบบริหารจัดการ

ทรัพยากรทางการแพทย์ การสำรองยา และเวชภัณฑ์ที่จำเป็นให้สามารถใช้งานได้อย่างน้อย ๒ เดือน เพื่อให้สามารถเผชิญเหตุได้อย่างรวดเร็ว ร้อยละ ๘๐ ภายในปี ๒๕๗๐

ตัวชี้วัดที่ ๓ เขตสุขภาพมีแนวทางการระดมสรรพกำลังบุคลากรเพื่อดูแลประชาชนยามวิกฤต ร้อยละ ๑๐๐ ภายในปี ๒๕๗๐

เป้าหมายที่ ๓ ระบบสาธารณสุขของประเทศสามารถพึ่งตนเองได้ มีความมั่นคงทางยาและเวชภัณฑ์

ผลสัมฤทธิ์ ประเทศไทยสามารถผลิตยาและเวชภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการภาวะฉุกเฉินทางการแพทย์และสาธารณสุขได้ทั้งห่วงโซ่อุปทาน

ตัวชี้วัดที่ ๑ มูลค่าการสนับสนุนการผลิตยาและอุตสาหกรรมทางการแพทย์ภายในประเทศ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๐ เมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยย้อนหลัง ๕ ปี

ตัวชี้วัดที่ ๒ การจัดทำข้อมูลห่วงโซ่อุปทานของการผลิตยาและอุตสาหกรรมทางการแพทย์ (Resource Mapping) ที่ใช้ในภาวะฉุกเฉินเป็นประจำทุก ๒ ปี

๔. กลยุทธ์

กลยุทธ์หลักที่ ๑ การพัฒนาศักยภาพและการเตรียมความพร้อมด้านการแพทย์และสาธารณสุขรองรับภาวะสาธารณสุขฉุกเฉินและโรคติดต่ออุบัติใหม่

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๑ วางแผนและดำเนินการตามแผนการเตรียมความพร้อมป้องกันและแก้ไข ปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๒ พัฒนาการเตรียมความพร้อมและการบริหารจัดการความเสี่ยงของโรคติดต่ออุบัติใหม่และภัยสุขภาพทั้ง ๕ ด้านแก่บุคลากร

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๓ สร้างความเข้มแข็งของศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินทางการแพทย์และสาธารณสุขรองรับภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขทั้ง ๕ ด้าน

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๔ เสริมสร้างสวัสดิภาพและมาตรการคุ้มครองแก่บุคลากรการแพทย์เพื่อลดความเสี่ยงจากการปฏิบัติงานในภาวะฉุกเฉิน

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๕ ปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องด้านการแพทย์และสาธารณสุขให้สอดคล้องกับกฎอนามัยระหว่างประเทศ และวาระความมั่นคงด้านสุขภาพโลก

กลยุทธ์หลักที่ ๒ การพัฒนาระบบและบริการทางการแพทย์ในภาวะฉุกเฉิน

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๑ พัฒนาระบบบัญชาการเหตุการณ์และการจัดการด้านการแพทย์และสาธารณสุข เพื่อความเป็นเอกภาพของการปฏิบัติงานในสถานการณ์ฉุกเฉิน

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๒ ส่งเสริมศักยภาพของระบบวินิจฉัย การรักษาพยาบาลและการจัดการทรัพยากร รวมถึงระบบสำรองเวชภัณฑ์ให้สามารถเผชิญเหตุได้อย่างรวดเร็ว

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๓ พัฒนาเครือข่ายและกลไกเพื่อบูรณาการความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในสังคม ทั้งระดับประเทศและนานาชาติ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๔ ส่งเสริมการฝึกซ้อมแผนเผชิญเหตุและการบริหารจัดการด้านสาธารณสุขฉุกเฉินและโรคติดต่ออุบัติใหม่บนแนวทางที่ทุกภาคส่วนในสังคมมีส่วนร่วม

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๕ เตรียมแผนฟื้นฟูหลังการเกิดภาวะสาธารณสุขฉุกเฉินและโรคติดต่ออุบัติใหม่ร่วมกับทุกภาคส่วน

กลยุทธ์หลักที่ ๓ การส่งเสริมการวิจัย พัฒนานวัตกรรมและผลิตยา รวมถึงอุตสาหกรรมทางการแพทย์ภายในประเทศ ลดการพึ่งพาต่างประเทศ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๑ ยกระดับขีดความสามารถในการผลิตยา และอุตสาหกรรมทางการแพทย์ภายในประเทศ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๒ พัฒนาระบบการจัดการห่วงโซ่อุปทานให้มั่นคงสามารถผลิตยาและเวชภัณฑ์ในภาวะฉุกเฉินได้

กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๓ สนับสนุนงบประมาณเพื่อการวิจัย พัฒนายาและอุตสาหกรรมทางการแพทย์ครบวงจรในประเทศ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๔ จัดทำระบบฐานข้อมูลและแผนที่ทรัพยากรเพื่อการเผชิญเหตุยามฉุกเฉิน

กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๕ ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับด้านสาธารณสุขฉุกเฉินและโรคติดต่ออุบัติใหม่เพื่อเผยแพร่และแลกเปลี่ยนองค์ความรู้สู่ระดับสากล

๕. หน่วยงานเจ้าภาพรับผิดชอบบูรณาการขับเคลื่อน

กระทรวงสาธารณสุข

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๔

การพัฒนาศักยภาพการเตรียมพร้อมแห่งชาติ และการบริหารจัดการวิกฤตการณ์ระดับชาติ

๑. จุดมุ่งเน้น

การพัฒนาศักยภาพการเตรียมพร้อมเพื่อป้องกัน และตอบสนองต่อภัยคุกคาม รวมทั้งการบูรณาการทรัพยากรของประเทศเพื่อใช้ในการเผชิญกับวิกฤตการณ์ระดับชาติ

๒. ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ และ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

เป้าหมายที่ ๓ กองทัพ หน่วยงานด้านความมั่นคง ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน มีความพร้อมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคง

๒.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

- ประเด็นความมั่นคง

แผนย่อยที่ ๓ แผนย่อยการพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ

เป้าหมาย กองทัพและหน่วยงานด้านความมั่นคงมีความพร้อมสูงขึ้นไปที่จะเผชิญภัยคุกคามทุกรูปแบบ ทุกมิติ และทุกระดับความรุนแรง

๓. เป้าหมาย ผลสัมฤทธิ์ และตัวชี้วัด

เป้าหมายที่ ๑ การพัฒนาศักยภาพการเตรียมพร้อมสำหรับการระดมทรัพยากรที่จำเป็นเพื่อใช้ในกรณีประเทศเผชิญกับภัยคุกคามหรือวิกฤตการณ์ระดับชาติ

ผลสัมฤทธิ์ ประเทศไทยมีความพร้อมในการระดมทรัพยากรที่จำเป็นเพื่อใช้ในกรณีประเทศเผชิญกับภัยคุกคาม รวมถึงเมื่อประเทศเข้าสู่ภาวะวิกฤตระดับชาติ

ตัวชี้วัด การพัฒนาศักยภาพของกลไก การบริหารจัดการ และความพร้อมของทรัพยากรที่จำเป็น เพื่อใช้สำหรับการระดมทรัพยากรในกรณีประเทศเผชิญกับภัยคุกคามหรือวิกฤตการณ์ระดับชาติ ร้อยละ ๘๕ ภายในปี ๒๕๗๐

เป้าหมายที่ ๒ การพัฒนาศักยภาพการบริหารจัดการวิกฤตการณ์ระดับชาติ

ผลสัมฤทธิ์ กลไกและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีศักยภาพในการตอบสนอง ระวังเหตุ และควบคุมวิกฤตการณ์ระดับชาติ เพื่อลดความรุนแรงของผลกระทบและความเสียหายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด การพัฒนาศักยภาพการบริหารจัดการวิกฤตการณ์ระดับชาติ ร้อยละ ๑๐๐ ภายในปี ๒๕๗๐

๔. กลยุทธ์

กลยุทธ์หลักที่ ๑ การเสริมสร้างศักยภาพการเตรียมพร้อมเพื่อรองรับภัยคุกคาม และวิกฤตการณ์ระดับชาติ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๑ จัดทำ ทบทวน และปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และประกาศ ที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการในด้านที่มีความจำเป็นเร่งด่วน เพื่อให้เอื้อต่อการบริหารจัดการเมื่อประเทศเผชิญกับปัญหาภัยคุกคาม หรือเข้าสู่ภาวะวิกฤตระดับชาติ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๒ ทบทวนและพัฒนากลไกการบริหารจัดการ ทั้งในระดับนโยบาย ระดับอำนาจการ และระดับปฏิบัติการ ให้สามารถปฏิบัติการกิจร่วมกันได้อย่างประสานสอดคล้องเมื่อประเทศเผชิญกับปัญหา ภัยคุกคาม หรือเข้าสู่ภาวะวิกฤตระดับชาติ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๓ ส่งเสริมความร่วมมือกับต่างประเทศในระดับทวิภาคีและพหุภาคี เพื่อสร้างความเข้มแข็งในการวิจัยและพัฒนา ร่วมกัน ตลอดจนแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ในระดับมาตรฐานสากล ที่เกี่ยวข้องกับการเตรียมพร้อมรับมือกับภัยคุกคามและการบริหารวิกฤตการณ์

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๔ ส่งเสริมและสนับสนุนการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามาใช้ ทั้งในก่อนเกิดเหตุ ขณะเกิดเหตุ และหลังเกิดเหตุ โดยการพัฒนาเครื่องมือ อุปกรณ์ ทรัพยากรทุกประเภท เทคโนโลยีสารสนเทศ ที่สามารถเตรียมพร้อมรับมือได้แบบทันเวลา เพื่อให้สามารถรองรับภัยคุกคามและวิกฤตการณ์ระดับชาติ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๕ ส่งเสริมการบริหารจัดการพลังงาน ด้วยการพัฒนาแหล่งพลังงาน ที่มีการผลิตและใช้พลังงานทดแทนในประเทศ อาทิ พลังงานแสงอาทิตย์ พลังงานลม พลังงานชีวมวล พลังงานน้ำ รวมถึงควรมีการศึกษาความเป็นไปได้การใช้พลังงานนิวเคลียร์ ตลอดจนสนับสนุนความร่วมมือด้านพลังงาน กับต่างประเทศ และส่งเสริมพัฒนาต่อยอดการวิจัยด้านพลังงานนำไปสู่การสร้างความรู้การใช้พลังงาน แก่ผู้ประกอบการ ผู้มีส่วนได้เสีย และประชาชน รวมทั้งให้มีการจัดเตรียมแผนเตรียมพร้อมและแผนบริหาร วิกฤตการณ์ความมั่นคงด้านพลังงาน เพื่อไม่ส่งผลกระทบต่อภาคพลังงานในประเทศตั้งแต่ในภาวะปกติ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๖ เสริมสร้างความมั่นคงด้านอาหาร โดยมุ่งเน้นการมีอาหารที่เพียงพอ ปลอดภัย มีคุณค่าทางโภชนาการและสามารถเข้าถึงอาหารได้อย่างทั่วถึง โดยเฉพาะมีคลังอาหารสำรอง กรณีฉุกเฉิน ตลอดจนส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตทางการเกษตร รวมทั้งให้มีการจัดเตรียม แผนเตรียมพร้อมและแผนบริหารวิกฤตการณ์ความมั่นคงด้านอาหาร เพื่อไม่ส่งผลกระทบต่อภาคอาหาร ในประเทศตั้งแต่ในภาวะปกติ

กลยุทธ์หลักที่ ๒ การจัดการทรัพยากรเพื่อเตรียมพร้อมรองรับภัยคุกคามทุกรูปแบบ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๑ พัฒนาประสิทธิภาพในการประเมินความต้องการใช้ทรัพยากรที่มีความจำเป็น ในการรองรับเมื่อประเทศเผชิญกับปัญหาภัยคุกคาม หรือเข้าสู่ภาวะวิกฤตระดับชาติ และจัดหาทรัพยากรให้มีความพร้อมต่อการปฏิบัติการกิจ รวมถึงรวบรวมข้อมูลแหล่งที่มาและบัญชีทรัพยากร ทั้งในระดับประเทศและระดับท้องถิ่น อย่างเป็นระบบ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๒ พัฒนากลไก ระบบการสั่งการ และการบูรณาการในการระดม จัดสรร และถ่ายโอนทรัพยากรที่จำเป็นเพื่อนำมาใช้ในการปฏิบัติการกิจเมื่อประเทศเผชิญกับปัญหาภัยคุกคาม หรือเข้าสู่ ภาวะวิกฤตระดับชาติได้อย่างทันทั่วทั้ง

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๓ ส่งเสริมและพัฒนาช่องทางการเรียนรู้และฝึกทักษะที่สำคัญและจำเป็น ต่อการปฏิบัติการกิจเมื่อประเทศเผชิญกับปัญหาภัยคุกคาม หรือเข้าสู่ภาวะวิกฤตระดับชาติ เพื่อให้บุคลากร ตั้งแต่ระดับนโยบายจนถึงระดับปฏิบัติ ทั้งในภาครัฐและเอกชนให้สามารถเรียนรู้และฝึกฝนได้อย่างสม่ำเสมอ

ตลอดจนเสริมสร้างความเข้มแข็งของภาคีเครือข่ายความร่วมมือระหว่างบุคลากรทุกภาคส่วน เพื่อเป็นพื้นที่ในการแลกเปลี่ยนข้อมูล องค์ความรู้ และทักษะที่สำคัญ

กลยุทธ์หลักที่ ๓ การพัฒนาประสิทธิภาพในการบริหารจัดการวิกฤตการณ์ระดับชาติ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๑ กำหนด ทบทวน และพัฒนาหลักเกณฑ์หรือแนวทางการวิเคราะห์และประเมินระดับความรุนแรงของภัยคุกคาม รวมถึงการเข้าสู่ภาวะวิกฤตระดับชาติของประเทศ เพื่อใช้เป็นกรอบในการบริหารจัดการได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๒ จัดทำ ทบทวน และปรับปรุงแผน คู่มือ แนวทาง หรือแนวปฏิบัติในการบริหารวิกฤตการณ์ระดับชาติ พร้อมทั้งประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการถ่ายทอดข้อมูลไปสู่ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๓ พัฒนาขีดความสามารถในการประเมินและติดตามสถานการณ์ที่มีความเสี่ยงในการเข้าสู่ภาวะวิกฤตการณ์ระดับชาติ การแจ้งเตือนภัย การประสานงานระหว่างหน่วยงานและผู้ปฏิบัติภารกิจ ตลอดจนการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารเมื่อประเทศเข้าสู่ภาวะวิกฤตระดับชาติไปสู่ทุกภาคส่วน ทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และภาคประชาชน

กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๔ ยกระดับการบูรณาการสำหรับบริหารจัดการภัยคุกคามในทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และประชาชน ผ่านการจัดตั้งภาคีเครือข่ายความร่วมมือการประชุมปรึกษาหารือร่วมกันอย่างต่อเนื่อง หรือกิจกรรมอื่น ๆ เพื่อให้เกิดความร่วมมือที่เข้มแข็งและสามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างเป็นองค์รวม

กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๕ จัดการฝึกการบริหารวิกฤตการณ์ทั้งในระดับชาติ ระดับหน่วยงาน และระดับท้องถิ่นเป็นประจำและต่อเนื่อง เพื่อทดสอบประสิทธิภาพและเป็นการเตรียมความพร้อมของหน่วยงานให้สามารถเผชิญกับภัยคุกคามได้

๕. หน่วยงานเจ้าภาพรับผิดชอบบูรณาการขับเคลื่อน

สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๕ การพัฒนาระบบข่าวกรองแห่งชาติ

๑. จุดมุ่งเน้น

การยกระดับระบบงานข่าวกรองแห่งชาติในการประเมินสถานการณ์ด้านความมั่นคงเชิงยุทธศาสตร์ในระยะยาว พร้อมทั้งขยายเครือข่ายเฝ้าระวังเพื่อสนับสนุนงานข่าวกรอง และการวางระบบงานข่าวกรองเพื่อป้องกันภัยคุกคามที่สำคัญ

๒. ความเชื่อมโยงกับเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง และ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

เป้าหมายที่ ๓ กองทัพ หน่วยงานด้านความมั่นคง ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน มีความพร้อมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคง

๒.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

- ประเด็นความมั่นคง

แผนย่อยที่ ๓ แผนย่อยการพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ

เป้าหมาย หน่วยงานด้านการข่าวและประชาคมข่าวกรองทำงานอย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

๓. เป้าหมาย ผลสัมฤทธิ์ และตัวชี้วัด

เป้าหมาย การยกระดับระบบข่าวกรองแห่งชาติในการเฝ้าระวัง ประเมิน ตอบสนอง และแจ้งเตือนสถานการณ์ที่มีความเสี่ยงอันจะนำไปสู่ภัยคุกคามต่อความมั่นคงแห่งชาติและผลประโยชน์แห่งชาติ

ผลสัมฤทธิ์ กลไกระดับนโยบายของประเทศ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้นำรายงานข่าวกรองที่ประเมินภัยคุกคามด้านความมั่นคงในระยะยาว (๑๐ ปีขึ้นไป) ไปใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผน รวมทั้งการใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารและข่าวกรองที่มาจากเครือข่ายความร่วมมือจากหน่วยงานภายในประเทศและต่างประเทศ ตลอดจนสามารถป้องกันการโจมตีทางไซเบอร์ได้

ตัวชี้วัดที่ ๑ รายงานข่าวกรองที่ประเมินภัยคุกคามด้านความมั่นคงในระยะยาว (๑๐ ปีขึ้นไป) เพื่อประกอบการตัดสินใจในระดับนโยบายของประเทศ รวมถึงการกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ภายในปี ๒๕๗๐

ตัวชี้วัดที่ ๒ การขยายเครือข่ายเฝ้าระวังตามประเด็นความมั่นคงสำคัญ/พื้นที่ความมั่นคงภายในประเทศ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๕ ภายในปี ๒๕๗๐

ตัวชี้วัดที่ ๓ การมีระบบเชื่อมโยงและบูรณาการข้อมูลด้านการข่าวเพื่อการแจ้งเตือนภัยคุกคามทางไซเบอร์ ภายในปี ๒๕๗๐

๔. กลยุทธ์

กลยุทธ์หลักที่ ๑ การพัฒนาการประเมินสถานการณ์ความมั่นคงเชิงยุทธศาสตร์ในระยะยาว

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๑ พัฒนาขีดความสามารถในการรวบรวมและประเมินสถานการณ์ด้านการข่าว และจัดทำรายงานข่าวกรองที่ประเมินภัยคุกคามด้านความมั่นคงในระยะยาว (๑๐ ปีขึ้นไป) ในการประกอบการตัดสินใจเชิงนโยบายให้เท่าทันพลวัตของบริบทด้านความมั่นคง

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๒ พัฒนาศักยภาพ เสริมสร้างองค์ความรู้ และสร้างความเชี่ยวชาญให้กับบุคลากรในประชาคมข่าวกรองให้สอดคล้องกับระบบ วิธีการ และกลไกที่ถูกพัฒนาขึ้น เพื่อใช้ในการประเมินสถานการณ์ด้านการข่าวในระยะยาว

กลยุทธ์หลักที่ ๒ การพัฒนาและขยายเครือข่ายความร่วมมือกับภาคส่วนอื่นนอกภาครัฐให้เข้ามาเป็นหุ้นส่วนด้านการข่าวกรอง

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๑ แสวงหาเครือข่ายความร่วมมือกับภาคส่วนอื่นนอกภาครัฐเพื่อให้เข้าถึงข้อมูลข่าวสารเชิงลึกในพื้นที่เป้าหมาย

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๒ พัฒนาและขยายเครือข่ายด้านการข่าวในประเด็นความมั่นคงสำคัญกับภาคส่วนอื่นนอกภาครัฐ โดยเฉพาะภาคประชาชนในพื้นที่เป้าหมาย เพื่อสนับสนุนภารกิจงานด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัย

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๓ เสริมสร้างศักยภาพของเครือข่ายด้านการข่าวนอกภาครัฐให้มีความตระหนักรู้ และนำไปสู่การยกระดับประสิทธิภาพการเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์

กลยุทธ์หลักที่ ๓ การเชื่อมโยง บูรณาการ และแจ้งเตือนข้อมูลด้านการข่าวเพื่อรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์

กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๑ พัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีด้านการข่าวให้สามารถแจ้งเตือนภัยคุกคาม และป้องกันการโจมตีทางไซเบอร์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๒ พัฒนาระบบ กลไก การเชื่อมโยง และการบูรณาการข้อมูลด้านการข่าวเพื่อรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ และสามารถแจ้งเตือนภัยคุกคามทางไซเบอร์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๕. หน่วยงานเจ้าภาพรับผิดชอบบูรณาการขับเคลื่อน

สำนักข่าวกรองแห่งชาติ

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๖ การบูรณาการข้อมูลด้านความมั่นคง

๑. จุดมุ่งเน้น

การจัดทำและเชื่อมโยงบัญชีข้อมูลด้านความมั่นคงขนาดใหญ่เชิงดิจิทัลให้สามารถนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจเชิงนโยบายในการป้องกันและแก้ไขภัยคุกคามที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงแห่งชาติ

๒. ความเชื่อมโยงกับเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง และ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

เป้าหมายที่ ๕ การบริหารจัดการความมั่นคงมีผลสำเร็จที่เป็นรูปธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

- ประเด็นความมั่นคง

แผนย่อยที่ ๕ แผนย่อยการพัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม

เป้าหมาย กลไกการบริหารจัดการความมั่นคงมีประสิทธิภาพสูงขึ้น

๓. เป้าหมาย ผลสัมฤทธิ์ และตัวชี้วัด

เป้าหมาย การมีฐานข้อมูลหรือชุดข้อมูลร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสำหรับวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ด้านความมั่นคงสามารถนำไปสนับสนุนการตัดสินใจเพื่อแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงระดับชาติ

ผลสัมฤทธิ์ ระบบวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ด้านความมั่นคงเพื่อใช้สนับสนุนการแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง

ตัวชี้วัด จำนวนของประเด็นความมั่นคง และประเด็นศักยภาพความมั่นคง ภายใต้นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ที่นำมาเชื่อมโยง วิเคราะห์ และประมวลผลด้วยระบบวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ เพิ่มขึ้นอย่างน้อยปีละ ๒ ประเด็น

๔. กลยุทธ์

กลยุทธ์หลักที่ ๑ การเชื่อมโยงและบูรณาการข้อมูลด้านความมั่นคงเพื่อประกอบการตัดสินใจเชิงนโยบาย

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๑ พัฒนาระบบข้อมูลในรูปแบบดิจิทัลของหน่วยงานของรัฐให้มีประสิทธิภาพและเป็นไปตามแพลตฟอร์ม สำหรับการแลกเปลี่ยนระหว่างกัน

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๒ จัดทำบัญชีข้อมูลด้านความมั่นคงตามประเด็นความมั่นคงและประเด็นศักยภาพความมั่นคง ภายใต้นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๓ กำหนดโจทย์ประเด็นความมั่นคงและประเด็นศักยภาพความมั่นคง ภายใต้นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) เพื่อใช้เป็นประเด็นสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data)

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๔ จัดทำระบบเชื่อมโยงหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ สำหรับแบ่งปันข้อมูลภายในแพลตฟอร์มด้านความมั่นคง

กลยุทธ์หลักที่ ๒ การพัฒนากลไกการบริหารจัดการการบูรณาการข้อมูลด้านความมั่นคง

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๑ จัดทำแผน หรือแนวทางการขับเคลื่อนการบูรณาการข้อมูลด้านความมั่นคง

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๒ สร้างความร่วมมือหรือความตกลงสำหรับการเชื่อมโยง แลกเปลี่ยน และแบ่งปันข้อมูลภายในแพลตฟอร์มด้านความมั่นคงตามหน้าที่อำนาจของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๓ จัดทำธรรมาภิบาลข้อมูลและต้องดูแลรักษาข้อมูลให้มีความมั่นคงปลอดภัย พร้อมทั้งประมวลแนวทางปฏิบัติและกรอบมาตรฐานด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยระบบสารสนเทศ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๔ ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถด้านดิจิทัล รวมถึงความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่

๕. หน่วยงานเจ้าภาพรับผิดชอบบูรณาการขับเคลื่อน

กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๗ การเสริมสร้างความมั่นคงเชิงพื้นที่

๑. จุดมุ่งเน้น

การป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงในพื้นที่เป้าหมายระดับตำบลเพื่อให้เกิดความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน โดยขยายแนวคิดของการพัฒนาพื้นที่เพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ และแผนตำบล มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ให้เป็นรูปธรรม

๒. ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ และ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

เป้าหมาย บ้านเมืองมีความมั่นคงในทุกมิติและทุกระดับ

๒.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

- ประเด็นความมั่นคง

แผนย่อยที่ ๒ แผนย่อยการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง

เป้าหมาย ปัญหาความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบัน (เช่น ปัญหายาเสพติด ความมั่นคงทางไซเบอร์ การค้ามนุษย์ ฯลฯ) ได้รับการแก้ไขจนไม่ส่งผลกระทบต่อการบริหารและพัฒนาประเทศ

๓. เป้าหมาย ผลสัมฤทธิ์ ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมาย

เป้าหมาย พื้นที่เป้าหมายระดับตำบลที่มีปัญหาความมั่นคงสำคัญเร่งด่วนลดลง

ผลสัมฤทธิ์ พื้นที่เป้าหมายระดับตำบลได้รับการแก้ไขปัญหาและพัฒนาให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี และชุมชนมีความเข้มแข็ง นำไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน

ตัวชี้วัด พื้นที่เป้าหมายระดับตำบลทั้งประเทศตามที่จังหวัดประกาศมีปัญหาความมั่นคงสำคัญ เร่งด่วนลดลงร้อยละ ๘๐ ภายในปี ๒๕๗๐

๔. กลยุทธ์

กลยุทธ์หลักที่ ๑ การป้องกันและแก้ไขปัญหาในพื้นที่เป้าหมายระดับตำบลให้เกิดความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๑ เสริมสร้างศักยภาพและความเข้มแข็งของชุมชน ให้ประชาชนมีภูมิคุ้มกัน ด้านความมั่นคงในเชิงพื้นที่ โดยพัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชนให้สามารถเข้าถึงบริการพื้นฐาน และสวัสดิการสังคมอย่างทั่วถึง พร้อมทั้งสร้างสภาพแวดล้อมของชุมชนให้น่าอยู่ ร่วมคิดร่วมทำ ช่วยเหลือ เกื้อกูล อันจะนำไปสู่การแก้ไขปัญหาความมั่นคงแบบองค์รวม และเกิดการพัฒนายั่งยืน

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๒ ส่งเสริมการป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงเร่งด่วนในพื้นที่เป้าหมาย ระดับตำบล โดยพิจารณาบนพื้นฐานประเด็นที่กำหนดไว้ในนโยบายและแผนความมั่นคง โดยเฉพาะความมั่นคงทางชายแดน ความมั่นคงทางทะเล ผู้หลบหนีเข้าเมือง การค้ามนุษย์ ยาเสพติด สาธารณภัย ความมั่นคงทางไซเบอร์ โรคติดต่ออุบัติใหม่ ตลอดจนประเด็นความมั่นคงในระดับพื้นที่สำคัญ อาทิ ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปัญหาการอยู่ร่วมกันระหว่างคนกับสัตว์ในพื้นที่ ความมั่นคงทางพลังงาน อาหาร และน้ำ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๓ ส่งเสริมให้เกิดการบูรณาการในการดำเนินงานของทุกภาคส่วน ทั้งราชการ ส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และประชาชน ที่มีความ สอดคล้องกับ บริบทความมั่นคงเฉพาะพื้นที่ เพื่อป้องกัน แก้ไข และพัฒนาพื้นที่เป้าหมาย โดยเฉพาะในระดับตำบลที่มีขอบเขต ของปัญหาความมั่นคงเชื่อมโยงหรือทับซ้อนกับจังหวัดใกล้เคียงที่ปรากฏปัญหาความมั่นคงเรื้อรังและไม่สามารถ ดำเนินการแก้ไขปัญหาได้ด้วยกลไกระดับจังหวัดเพียงจังหวัดใดจังหวัดหนึ่ง จึงต้องอาศัยความร่วมมือ ในการขับเคลื่อนร่วมกับภาคส่วนต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นเอกภาพ

กลยุทธ์หลักที่ ๒ การบริหารจัดการความมั่นคงเชิงพื้นที่

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๑ จัดทำแนวทางการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงเชิงพื้นที่ตามที สภาความมั่นคงแห่งชาติให้ความเห็นชอบ เพื่อให้เกิดการขยายผลแนวคิดการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ และแผนตำบลมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๒ ทบทวน ปรับปรุง แก้ไข และพัฒนากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหาร จัดการความมั่นคงเชิงพื้นที่ให้เป็นปัจจุบันและสอดคล้องกับการดำเนินงานในพื้นที่ โดยบูรณาการกลไกให้มี ความเป็นเอกภาพ และให้ประสานการดำเนินงานทั้งในระดับนโยบายส่วนกลางและระดับจังหวัด เพื่อกำหนด โครงการ/กิจกรรม/งบประมาณ ที่เกื้อกูลกันในพื้นที่ตำบลเป้าหมายเดียวกัน

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๓ พัฒนาและเสริมสร้างแนวทางการประเมินระดับความรุนแรงของ ภัยคุกคามความมั่นคงเชิงพื้นที่ โดยมีหลักเกณฑ์กลางตามที่สภาความมั่นคงแห่งชาติกำหนดในการประเมิน สถานการณ์และจัดลำดับความสำคัญของปัญหาความมั่นคงในระดับพื้นที่ รวมทั้งนำเทคโนโลยีและนวัตกรรม มาใช้ในการรวบรวมข้อมูลระดับความรุนแรงของภัยความมั่นคงดังกล่าว และใช้ประโยชน์ในการประมวลผล หาพื้นที่เป้าหมายเรื้อรัง

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๔ พัฒนาองค์ความรู้และเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจงานความมั่นคงเชิงพื้นที่ โดยมุ่งเน้นพัฒนาศักยภาพบุคลากรผู้ปฏิบัติงานความมั่นคงในระดับพื้นที่ ให้สามารถดำเนินงานอย่างถูกต้อง และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน รวมทั้งสามารถถ่ายทอดและขยายผลองค์ความรู้ไปสู่ผู้ปฏิบัติงานในองค์กร และภาคส่วนอื่นที่เกี่ยวข้อง

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๕ พัฒนาเครือข่ายการเสริมสร้างความมั่นคงเชิงรุกในระดับพื้นที่ ทั้งภาครัฐ และนอกภาครัฐให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูล ประสานการดำเนินการ และสะท้อนความต้องการจากระดับพื้นที่ สู่ระดับนโยบายอย่างมีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์ย่อยที่ ๒.๖ พัฒนาระบบการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานเชิงพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ โดยนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการรวบรวมข้อมูลการดำเนินการทั้งผลผลิต ผลลัพธ์ และปัญหาอุปสรรค เพื่อให้การประมวลผลในภาพรวมเป็นไปอย่างรวดเร็ว ครบถ้วน และรอบด้าน ทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ สามารถนำมาใช้ประโยชน์ประกอบการตัดสินใจของผู้บริหารทุกระดับ รวมทั้งกำหนดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย การดำเนินงานเชิงพื้นที่แบบมุ่งผลสัมฤทธิ์อย่างชัดเจน

๕. หน่วยงานเจ้าภาพรับผิดชอบบูรณาการขับเคลื่อน

กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร

ส่วนที่ ๕

การขับเคลื่อนและติดตามประเมินผล

๑. ภาพรวมการขับเคลื่อนและติดตามประเมินผล

นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) มีสถานะเป็นแผนระดับที่ ๒ รองรับการดำเนินการแผนระดับที่ ๑ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง โดยเป็นนโยบายและแผนการขับเคลื่อนของประเทศในมิติด้านความมั่นคงในเชิงลึกให้เห็นผลสัมฤทธิ์การดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในห้วง ๕ ปี (เป้าหมายระยะปานกลาง) และใช้เป็นกรอบทิศทางเชิงนโยบายควบคู่ไปกับการดำเนินการร่วมกับแผนระดับที่ ๒ ที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง ให้มีการขับเคลื่อนไปในคราวเดียวกัน โดยให้หน่วยงานของรัฐนำไปจัดทำแผนระดับที่ ๓ โดยจะต้องถ่ายทอดเป้าหมาย ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย และกลยุทธ์ที่กำหนดไว้ไปเป็นแนวทางการจัดทำและขับเคลื่อนให้เห็นผลสัมฤทธิ์เป็นรูปธรรมในห้วงระยะเวลา ๕ ปี

การจัดทำแผนระดับที่ ๓ ให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) จะเป็นกลไกสำคัญในการแสดงให้เห็นถึงผลการดำเนินงานผ่านโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ ของหน่วยงานของรัฐในแต่ละปีงบประมาณ และห้วง ๕ ปี อันจะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาตามที่กำหนดตามหลักความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล (Causal Relationship : XYZ)

แนวทางการขับเคลื่อน ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลมุ่งเน้นการบูรณาการเพื่อส่งเสริมความร่วมมือของทุกภาคส่วนตามแนวทางบูรณาการการทำงานของหน่วยงานภาครัฐให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน (Whole-of-Government Approach) และแนวทางบูรณาการการทำงานที่ทุกภาคส่วนในสังคมมีส่วนร่วม (Whole-of-Society Approach) เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงแบบองค์รวม จึงกำหนดให้มีการบูรณาการทั้งในเชิงโครงสร้างและกลไก การถ่ายทอดเป้าหมายและตัวชี้วัดลงสู่ระดับหน่วยงาน เพื่อเชื่อมโยงให้การดำเนินการมีทิศทางเชิงนโยบายและยุทธศาสตร์ที่ชัดเจน รวมทั้งให้มีหน่วยงานเจ้าภาพรับผิดชอบบูรณาการขับเคลื่อนที่ชัดเจน ซึ่งจะส่งเสริมให้มีการทำงานร่วมกันในลักษณะประสานเชื่อมโยงแบบเครือข่าย รวมทั้งให้นำนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) เป็นกรอบทิศทางการจัดสรรงบประมาณภายใต้ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีของประเทศ

ด้วยเหตุนี้ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) จึงนำหลักการบริหารงานคุณภาพ (PLAN DO CHECK ACT: PDCA) มาใช้ในกระบวนการทำงานให้เป็นระบบมากขึ้นตามแนวทางวงจรมีนโยบายให้สามารถแปลงไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

๒. แนวทางการขับเคลื่อนและติดตามประเมินผล

ยึดหลักการบริหารงานคุณภาพ (PLAN DO CHECK ACT: PDCA) เพื่อให้เกิดกระบวนการทำงาน “ตั้งเป้า ปฏิบัติ ตรวจสอบ ปรับปรุง” โดยครอบคลุมการดำเนินงาน ๔ ขั้นตอน ดังนี้

๒.๑ การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ (PLAN) ให้กลไกการบริหารจัดการ ทั้งเชิงแผนยุทธศาสตร์และเชิงภารกิจ วางแผนร่วมกับหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง โดยให้ภาคส่วนต่าง ๆ อาทิ ภาควิชาการ ภาคประชาสังคม ภาคเอกชน และภาคประชาชน ได้เข้ามามีส่วนร่วมตลอดกระบวนการ เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานให้เป็นไปตามหลักความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล โดยนำสาระสำคัญของนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ที่มีการกำหนดเป้าหมาย ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย กลยุทธ์ และผลสัมฤทธิ์ของ ๑๗ นโยบาย

และแผนความมั่นคง ไปถ่ายทอดในการจัดทำแผนระดับที่ ๓ และวางแผนจัดทำคำของบประมาณตามยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ

๒.๒ การปฏิบัติ (DO) ให้กลไกการบริหารจัดการ ทั้งเชิงแผนยุทธศาสตร์และเชิงภารกิจ ดำเนินการตามนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) และหน่วยงานของรัฐจัดทำแผนระดับที่ ๓ ตามภารกิจที่รับผิดชอบรองรับนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) โดยให้ความสำคัญกับการมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ที่ต้องมีการวัดผลสำเร็จของการดำเนินงาน ด้วยการถ่ายทอดเป้าหมาย ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมายที่เป็นรูปธรรม ทั้งในเชิงประสิทธิภาพและประสิทธิผล ในทุกระบวนการของวงจรหลักการบริหารงานคุณภาพ โดยมีหน่วยงานเจ้าภาพรับผิดชอบบูรณาการขับเคลื่อน มีบทบาทหน้าที่ในการเป็นหน่วยประสานงานกลาง (Focal Point) เพื่อบูรณาการขับเคลื่อน ๑๗ นโยบายและแผนความมั่นคง ผ่านการติดตามความก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง และประเมินผลสำเร็จขั้นต้นของการแปลงนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ไปสู่การปฏิบัติ

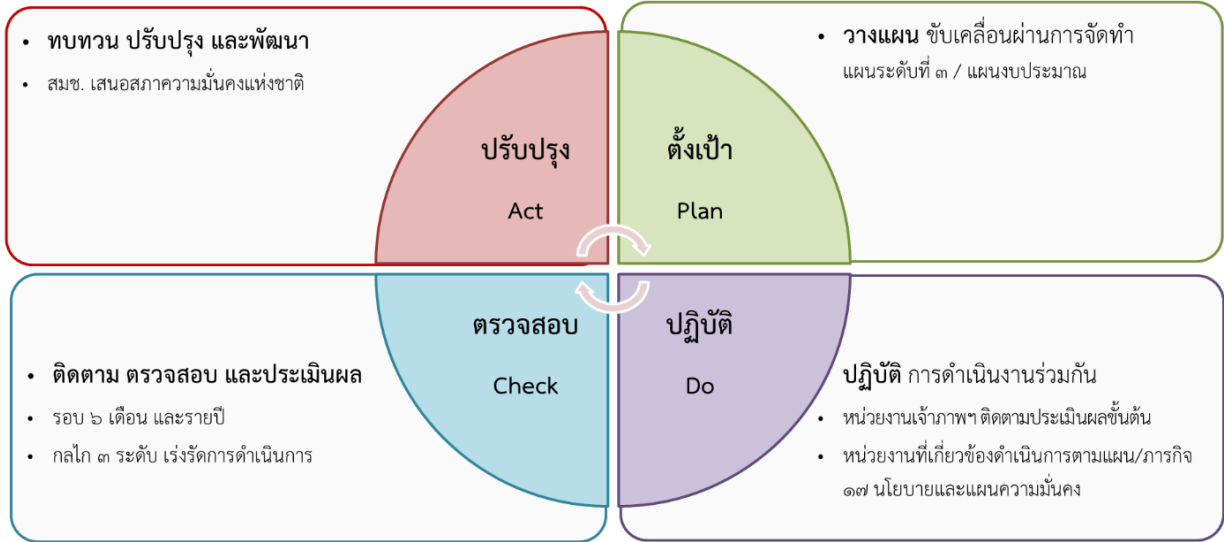
๒.๓ การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล (CHECK) ให้สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ร่วมกับหน่วยงานเจ้าภาพรับผิดชอบบูรณาการขับเคลื่อน ดำเนินการประมวลข้อมูลการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลตามนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) เพื่อรายงานผลการดำเนินงานเสนอสภาความมั่นคงแห่งชาติ โดยใช้ประโยชน์จากระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (Electronic Monitoring and Evaluation System of National Strategy and Country Reform: eMENSCR) ซึ่งต้องให้ความสำคัญกับการติดตามผลการดำเนินการเพื่อแจ้งเตือนล่วงหน้าในกรณีประเด็นที่ต้องเร่งดำเนินการ หรือต้องเร่งแก้ไขให้เท่าทันต่อสถานการณ์ และจำเป็นต้องปรับแผนการดำเนินการประจำปี/แผนงบประมาณ โดยขั้นตอนการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล แบ่งออกเป็น ๒ หัวงสำคัญ ดังนี้

๒.๓.๑ การติดตามความคืบหน้าการดำเนินการรอบ ๖ เดือน เพื่อติดตามประเมินผลในระหว่างที่แผนงานและโครงการต่าง ๆ อยู่ระหว่างการดำเนินการ เพื่อตรวจติดตามว่าการดำเนินการเป็นไปตามวัตถุประสงค์ เป้าหมาย กรอบระยะเวลา และการสำรวจปัญหาอุปสรรคที่อาจส่งผลให้การดำเนินการล่าช้าหรือไม่สามารถบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามที่กำหนด

๒.๓.๒ การประเมินผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานรายปี และราย ๕ ปี เป็นการประเมินผลว่าแผนงานและโครงการที่ดำเนินการแล้วเสร็จสามารถบรรลุเป้าหมาย ผลผลิต และผลลัพธ์ตามที่กำหนดไว้มากน้อยเพียงใด ทั้งในระหว่างและหลังจากสิ้นสุดแผน ตลอดจนประเมินผลกระทบที่เป็นการศึกษาวิเคราะห์ถึงการเปลี่ยนแปลงของบริบทความมั่นคงที่เกิดขึ้นเนื่องมาจากการดำเนินงานที่สำคัญภายใต้นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ตลอดจนความสามารถในการสนับสนุนการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ ทั้งนี้ การรายงานผลสัมฤทธิ์ให้เสนอสภาความมั่นคงแห่งชาติรับทราบ พร้อมทั้งเผยแพร่ผลการดำเนินงานที่สำคัญให้สาธารณชนรับทราบ และจัดให้มีช่องทางในการรับฟังความคิดเห็นของทุกภาคส่วน เพื่อเป็นประโยชน์ในการทบทวน ปรับปรุง และพัฒนากระบวนการดำเนินงาน

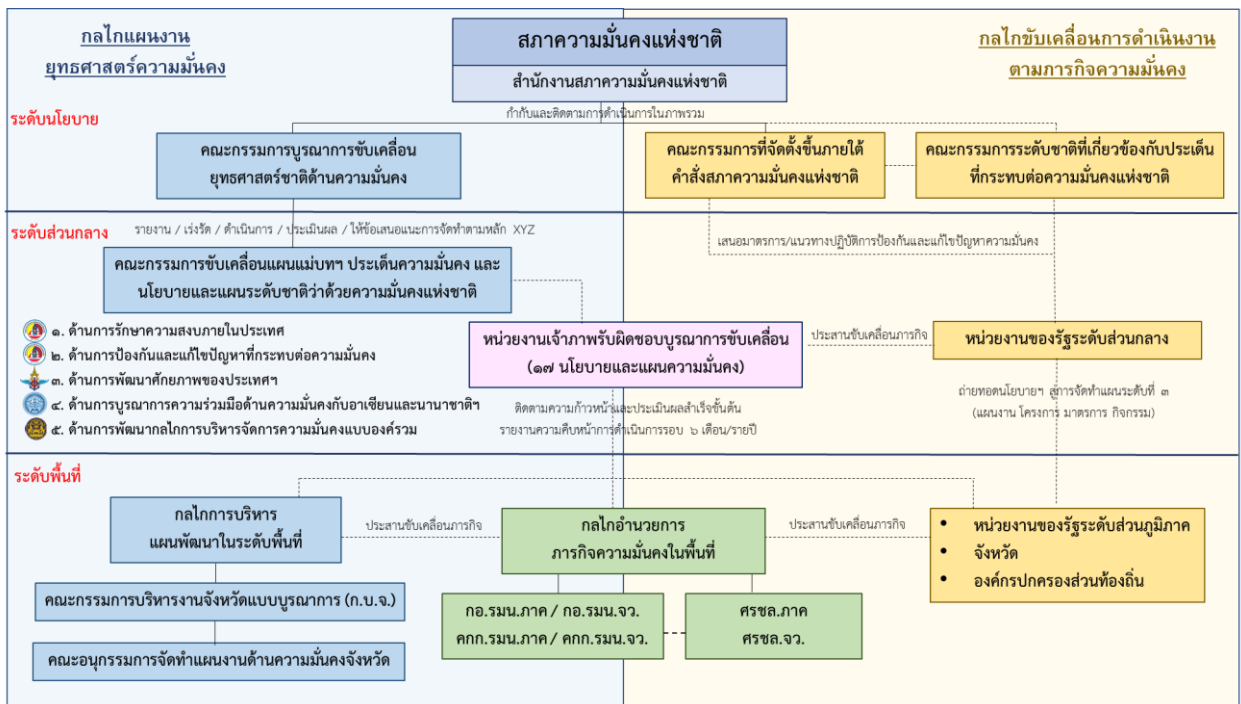
๒.๔ การทบทวน ปรับปรุง และพัฒนากระบวนการดำเนินงาน (ACT) ให้สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ วิเคราะห์และประมวลข้อมูลรายงานให้สภาความมั่นคงแห่งชาติรับทราบ สำหรับกรณีที่สถานการณ์ของโลก

หรือสถานการณ์ของประเทศเปลี่ยนแปลงไป จนไม่สามารถหรือไม่เหมาะสมที่จะดำเนินการตามเป้าหมาย นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) หรือการปรับรายละเอียดของ กลไกการบริหารจัดการ หรือการขับเคลื่อนการดำเนินการที่เกี่ยวข้อง ให้สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ เสนอสภาความมั่นคงแห่งชาติดำเนินการตามหน้าที่อำนาจต่อไป

๓. กลไกการบริหารจัดการ

กลไกการบริหารจัดการมีความสำคัญในการขับเคลื่อนและติดตามประเมินผลนโยบายและแผนระดับชาติ ว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ตามหลักการบริหารงานคุณภาพ (PLAN DO CHECK ACT: PDCA) ทั้ง ๔ ขั้นตอน เพื่อให้เกิดกระบวนการทำงาน “ตั้งเป้า ปฏิบัติ ตรวจสอบ ปรับปรุง”

๓.๑ สภาความมั่นคงแห่งชาติ (นายกรัฐมนตรี/ประธานสภาความมั่นคงแห่งชาติ เป็นประธาน) เป็นกลไกหลักในการกำกับและติดตามการดำเนินการในภาพรวมของนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) รวมถึงการพิจารณาปรับปรุงกลไกการบริหารจัดการ และการขับเคลื่อนที่เกี่ยวข้องกับนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)

๓.๒ กลไกแผนงานยุทธศาสตร์ความมั่นคง เป็นกลไกหลักสำคัญที่สภาความมั่นคงแห่งชาติจัดตั้งขึ้นเพื่อผลักดันการขับเคลื่อนให้บรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) ตามหลักความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล โดยถ่ายทอดแผนระดับที่ ๑ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง แผนระดับที่ ๒ (แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง และ ประเด็นการต่างประเทศ) ไปสู่การปฏิบัติผ่านแผนระดับที่ ๓ (แผนปฏิบัติการด้าน... แผนปฏิบัติราชการ และแผนพัฒนาในระดับพื้นที่) แบ่งออกเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

๓.๒.๑ ระดับนโยบาย คือ คณะกรรมการบูรณาการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง (รองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมายจากนายกรัฐมนตรี เป็นประธาน) เป็นกลไกการขับเคลื่อน ติดตาม และตรวจสอบการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) และเชื่อมโยงกับกลไกอื่น ๆ ด้านความมั่นคง

๓.๒.๒ ระดับส่วนกลาง คือ คณะกรรมการขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง และนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (หัวหน้าส่วนราชการที่รับผิดชอบในแต่ละคณะกรรมการขับเคลื่อนแผนย่อย เป็นประธาน) เป็นกลไกการขับเคลื่อน ติดตาม และการรายงานผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงให้มีความเหมาะสมและเป็นเอกภาพ โดยมีการบูรณาการกลไกการดำเนินการระหว่างแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง และ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ โดยรายงานผลเสนอคณะกรรมการบูรณาการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง และสภาความมั่นคงแห่งชาติ ประกอบด้วย ๕ คณะย่อย ดังนี้

๑) คณะกรรมการขับเคลื่อนแผนย่อยด้านการรักษาความสงบภายในประเทศ (เลขาธิการกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร เป็นประธาน)

๒) คณะกรรมการขับเคลื่อนแผนย่อยด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหามีผลกระทบต่อความมั่นคง (เลขาธิการกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร เป็นประธาน)

๓) คณะกรรมการขับเคลื่อนแผนย่อยด้านการพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ (ปลัดกระทรวงกลาโหม เป็นประธาน)

๔) คณะกรรมการขับเคลื่อนแผนย่อยด้านการบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียนและนานาชาติ รวมทั้งองค์กรภาครัฐและที่มิใช่ภาครัฐ (ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ เป็นประธาน)

๕) คณะกรรมการขับเคลื่อนแผนย่อยด้านการพัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม (เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ เป็นประธาน)

๓.๒.๓ ระดับพื้นที่ ให้ความสำคัญกับการขับเคลื่อนที่เกี่ยวข้องกับกลไกการบริหารแผนพัฒนาในระดับพื้นที่ ตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ

๑) กระทรวงมหาดไทย เป็นหน่วยงานบูรณาการสำคัญในการเสนอแผนหรือแนวทางปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับงานด้านความมั่นคงในระดับพื้นที่ รองรับนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ

(พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ให้กลไกที่เกี่ยวข้องตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ ซึ่งจะส่งผลต่อการถ่ายทอดไปสู่การจัดทำและประสานแผนพัฒนาระดับพื้นที่เป็นลักษณะแผนเดียวกัน (One Plan) ตั้งแต่ระดับหมู่บ้าน/ชุมชน (แผนพัฒนาหมู่บ้าน/ชุมชน) ระดับตำบล (แผนชุมชนระดับตำบล/แผนพัฒนาตำบล) ระดับอำเภอ (แผนพัฒนาอำเภอ) ระดับจังหวัด (แผนพัฒนาจังหวัด/แผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัด/การจัดทำและบริหารงบประมาณจังหวัด) และระดับกลุ่มจังหวัด (แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด/แผนปฏิบัติการประจำปีของกลุ่มจังหวัด/การจัดทำและบริหารงบประมาณกลุ่มจังหวัด) รวมถึงประสานกับสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่รับผิดชอบการจัดทำเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค พร้อมทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่รับผิดชอบจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

๒) **คณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.)** เป็นกลไกหลักสำคัญที่เป็นแกนกลางในการผลักดันแผนงานด้านความมั่นคงในแผนพัฒนาระดับพื้นที่

๓) **คณะอนุกรรมการจัดทำแผนงานด้านความมั่นคงจังหวัด** เป็นกลไกสนับสนุนในการให้ข้อเสนอแนะและบูรณาการแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ ให้สนับสนุนและสอดคล้องกันในพื้นที่เป้าหมายด้านความมั่นคงของจังหวัด โดยทุกจังหวัดมีกลไกคณะอนุกรรมการดังกล่าวที่มีองค์ประกอบ อาทิ รองผู้ว่าราชการจังหวัดที่ได้รับมอบหมาย ผู้แทนกองอำนาจการรักษาความมั่นคงภายในภาคหรือจังหวัด ศูนย์อำนาจการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเลภาคหรือจังหวัด ภาคเอกชน ภาคีภาคประชาสังคม

๓.๓ กลไกขับเคลื่อนการดำเนินงานตามภารกิจความมั่นคง เป็นกลไกขับเคลื่อนดำเนินการของหน่วยงานที่มีภารกิจรับผิดชอบในแต่ละประเด็นความมั่นคงหรือประเด็นศักยภาพความมั่นคงภายใต้นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) การจัดทำและขับเคลื่อนแผนระดับที่ ๓ รวมทั้งกรณีมีเรื่องสำคัญที่เห็นควรเสนอให้กลไกสภาความมั่นคงแห่งชาติตัดสินใจ แบ่งออกเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

๓.๓.๑ ระดับนโยบาย ประกอบด้วย ๒ กลไก ดังนี้

๑) **คณะกรรมการที่จัดตั้งขึ้นภายใต้คำสั่งสภาความมั่นคงแห่งชาติ** อาทิ คณะกรรมการนโยบายของสภาความมั่นคงแห่งชาติ คณะกรรมการร้อยกรองงานของสภาความมั่นคงแห่งชาติ คณะกรรมการประสานงานของสภาความมั่นคงแห่งชาติ คณะกรรมการเตรียมพร้อมแห่งชาติ คณะกรรมการนโยบายวิชาการด้านความมั่นคง

๒) **คณะกรรมการระดับชาติที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่กระทบต่อความมั่นคงแห่งชาติ** อาทิ คณะกรรมการนโยบายการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล คณะกรรมการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ คณะกรรมการการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติ และ คณะกรรมการบูรณาการข้อมูลด้านความมั่นคง

๓.๓.๒ ระดับส่วนกลาง

๑) **หน่วยงานของรัฐระดับส่วนกลาง** ให้นำหน่วยงานระดับกระทรวงและกรม แปลงนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ไปสู่การปฏิบัติ อาทิ การถ่ายทอดนโยบายและแผนความมั่นคงที่มีภารกิจรับผิดชอบ การจัดทำแผนระดับที่ ๓ มาตรการ แผนงาน โครงการ และกิจกรรมต่าง ๆ

๒) คณะที่ปรึกษาของสภาความมั่นคงแห่งชาติที่จัดตั้งขึ้นภายใต้พระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๙ เพื่อติดตาม ประเมิน วิเคราะห์สถานการณ์อันเป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงแห่งชาติ รวมทั้งให้คำแนะนำ คำปรึกษา และความคิดเห็นในเรื่องเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติ หรือ พิจารณาเรื่องเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติตามที่สภาความมั่นคงแห่งชาติมอบหมาย

๓.๓.๓ **ระดับพื้นที่** คือ หน่วยงานของรัฐระดับภูมิภาค จังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมถึงหน่วยงานและ/หรือกลไกในระดับพื้นที่อื่น ๆ ที่มีภารกิจเกี่ยวข้อง

๓.๔ **กลไกอำนาจการที่มีภารกิจความมั่นคงในพื้นที่** เป็นกลไกอำนาจการ ประสานงาน และสนับสนุนการปฏิบัติของหน่วยงานของรัฐในภารกิจความมั่นคงในพื้นที่ ประกอบด้วย กองอำนาจการรักษาความมั่นคงภายในภาค กองอำนาจการรักษาความมั่นคงภายในจังหวัด ศูนย์อำนาจการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเลภาค ศูนย์อำนาจการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเลจังหวัด คณะกรรมการอำนาจการรักษาความมั่นคงภายในภาค และคณะกรรมการอำนาจการรักษาความมั่นคงภายในจังหวัด

๓.๕ **กลไกสนับสนุนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนและติดตามประเมินผล** เป็นกลไกที่มีหน้าที่อำนาจและความรับผิดชอบตามกฎหมายและความเชี่ยวชาญของหน่วยงาน โดยดำเนินการให้สอดคล้องกับแนวทางการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล เพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติ

๓.๖ หน่วยงานเจ้าภาพรับผิดชอบบูรณาการขับเคลื่อน

๓.๖.๑ หลักเกณฑ์พิจารณากำหนดหน่วยงานเจ้าภาพรับผิดชอบบูรณาการขับเคลื่อน

๑) กำหนดให้มีหน่วยงานเจ้าภาพรับผิดชอบบูรณาการขับเคลื่อนในทุกนโยบายและแผนความมั่นคง จำนวน ๑ หน่วยงาน เพื่อให้เกิดเอกภาพในการดำเนินการตามนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)

๒) สอดคล้องกับภารกิจและหน้าที่อำนาจของหน่วยงานที่มีบทบาทสำคัญหรือความรับผิดชอบโดยตรงในแต่ละประเด็นความมั่นคงหรือประเด็นศักยภาพความมั่นคง หรือเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดไว้

๓) เป็นหน่วยงานของรัฐ อันหมายรวมถึงหน่วยงานในกำกับของรัฐ รัฐวิสาหกิจ และองค์การมหาชน กรณีเป็นส่วนราชการให้ระบุเป็นระดับกระทรวง ยกเว้นกรณีที่มีภารกิจเกี่ยวข้องโดยตรงหน่วยเดียว หรือมีส่วนสำคัญอย่างชัดเจนให้ระบุเป็นระดับกรมหรือเทียบเท่า

๔) เป็นหน่วยงานเดียวกับ “แนวความคิดในการบริหารจัดการยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง” ตามที่ปรากฏในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง โดยอาศัยการแบ่งมอบความรับผิดชอบให้หน่วยงานในระดับต่าง ๆ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ทั้งนี้ นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๓ การบริหารจัดการด้านสาธารณสุขฉุกเฉินและโรคติดต่ออุบัติใหม่ เป็นประเด็นที่ไม่ได้กำหนดไว้ในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง จึงพิจารณาหน่วยงานที่มีภารกิจและหน้าที่อำนาจรับผิดชอบสำคัญต่อความสำเร็จในการขับเคลื่อนอย่างชัดเจน